

ГР. ДОМАШОВЕЦЬ

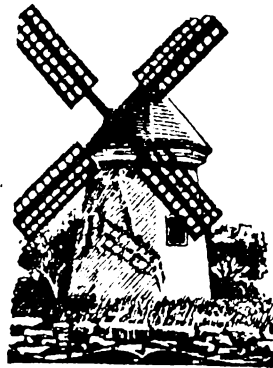
НА ПОРОЗІ ТРЕТЬОГО ТИСЯЧОРІЧЧЯ

2000-3000

GR. DOMASHOVETZ

ON THRESHOLD OF THE THIRD MILLENNIUM

MORRIS PLAIN - 1988

ED. BY "CYRIL-METHODIUS BROTHERHOOD"

ГР. ДОМАШОВЕЦЬ

НА ПОРОЗІ ТРЕТЬОГО ТИСЯЧОРІЧЧЯ

ДО СОНЦЯ!

МОРРИС ПЛЕЙНС - 1988

В-ВО "КИРИЛОС-МЕТОДІЇВСЬКОГО БРАТСТВА"
diasporiana.org.ua

ІДЕ ВЕСНА!

У правдивому християнському подружжі,
розводів нема.

Жінка для чоловіка: весною, літом,
осінню й зимою – ВСЕ ВЕСНОЮ!!

Гр. Д.

П Е Р Е Д М О В А

Коли 15-го березня 1986 р. в журналі науковому "Сейнс Ньюс Бук", оголошення було на цілу сторінку, авторами книги: Б. Стаблєфорд і Д. Лангфорд. "Третє тисячоріччя історія світу Нової Ери 2000-3000, цебто, минулих і наступних сторіч. Книжка появилася друком 1985 р. зродилася думка, набути цю книгу. Друга думка хоч завдання у пожитому віку не легке, але як писав, геній М. Шевченко: "Раз добром налете серце ввік не проколоне". Зв'язаний із книжками почавши з початкового шкільного віку, відтак видавцем кілька десятків книг, то чому б не спромогтися ще на одне видання а саме: "На порозі третього тисячоріччя"

Нашого часу у вільному світі, переважно у З'єднаних Стейтах Америки де видається багато наукових і фікційних видань про ці видання найбільше інформує Нью Йорський та мільйсоновий, накладом щоденник. Та окрім цього, цей щоденник недільне видання тижневика "Бук Рев'ю", як оголошення книжкових видань, пів розміру великої сторінки, щоденника від 24 до 48 сторінок.

"The New York Times" and "Book Review". Цей щоденник разом із інформаційним журналом у цілості недільне видання важить від 5-ти до 6-ти фунтів паперу. Уявім собі, що цей щоденник у накладі 1/2 мільйона чисел, це величезна сила паперу.

Це видання дійсно ювілейне видання, яке пов'язане з II-им розділом: "У 1000-річчя хрищення України" та з віком автора, говорять самі за себе, на більше якісь видання. Це видання поділене на чотири розділи:

1. Статті на актуальні теми.
2. У 1000-Річчя хрищення України.
3. Подружнє життя і жіночий світ.

4. "Чи існує інтернаціональна змова?"

Тут напрошується сказати кілька слів до кожного розділу, видання подібної книжки, як ця, розміром і змістом на 250 або триста сторінок друку, треба кільканадцять і то готівкою тисяч доларів. Тому моїх знайомих друзів, любителів видавання книжки, друкують свої видання в Аргентині, у видавництві Юліана Сердикка.

У першому розділі помішено дві статті, а саме: "Християнство в кінці ХХ-го століття перша це Людина - роздуми, друга - "Ісус з Назарету мит чи Спаситель!", третя Воскресіння Ісуса - основа християнства, і четверта "Ісус Христос і людина наших днів". Ця стаття у першому розділі, як рецензія автора цього видання

Священик І. Лужецький в кінці його книги вказує таку думку: "Людина мусить шукати свого закорінення у вічному, якщо не хоче пропасти. Цю думку висловив коротко, Андре Мальро, французький письменник, журналіст і політичний діяч, він сказав: ХХІ сторіччя буде релігійним, або його взагалі не буде".

На другому місці поміщується стаття, що була друквана в журналі "Євангельська Правда", якої є редактор і видавець М.Фесенко: Моріс Гордін. "Від комунізму до Христа", Моріс Гордін, колишній комісар комуністичного інтернаціоналу в СРСР і головний уповноважений Одеського Державного революційного - трибуналу. Автор книжки "Утепія в кайданах і сила зла".

Автор цього видання подав короткий коментар на статтю, що входить до цього розділу "Від комунізму до Христа".

Другий розділ опертий на статті, що була поміщена в щоденнику "Свобода", 10-го грудня 1987 р. "У 1000-річчя хрищення України", та в статтях української католицької

кої преси, прийшлося подати дещо більш у реальному світі про саме хрищення та історію у періоді минулого тисячоріччя. Всяка односторонність, а тим паче релігійна, була і є шкідлива для держави й народу.

Третій розділ "Подружнє життя і жіночий світ", охоплює 76 ст. друку разом із ілюстраціями, де йде мова не лише про недолг української жінки, але загально світову, і про боротьбу жіночого світу за рівноправність як людини.

У підрозділі: "Марія мати Ісуса і мати Алкидова", де йде мова про рівноправність у світі науки Ісуса Христа. Христос відповідає фарисеям: "Чи ви не читали, що Той хто створив у почині людей, створив їх чоловіком і жінкою", Мат. 19:4. не "з ребра, як вони думали".

У цивілізованому світі де двоє людей по скінченні юначого віку, на підставі взаємної любови вступають у подружній стан. але звідки в подружньому житті наступають розводи? На це питання один зі сучасних українських філософів у Австралії пише мені: "Крім любови в подружньому житті має бути обопільна пошана".

Автор цього видання прожив у подружньому житті 53 роки, Ми мали двоє дітей синів. В нашому житті крім любови була обопільна пошана. Жінка від чоловіка розумово не є нічим нижчою. Про це говорить розділ: "Подружнє життя і жіночий світ". Тому правдиве подружжя на підставі Нового Заповіту - Науки Христа, не номінально-релігійними законами, благословенне Богом спільного життя, як рівноправні людські істоти.

Один з найбільших літературних діячів з нашої недавньої минулосит Іван Франко писав:

"Книги морська глибина,
Хто пірне в них аж до дна,
Тоу хоч труду мав досить,
Дивніі перли виносить".

Дійсно писати щось поважного, змістовного, науково-літературного, треба багато переглядати й перечитувати різногорода видань і не лише тих, що нам доподобили, але часто ворожих думками та поглядами, та їх шораз побільшується. До цього видання послужили п'ять поважних джерел а саме:

Проф. Євген Снацький. "Українська мала енциклопедія", Буенос Айрес 1959.

О. Тван Лужецький. "Ісус з Назарету міч Спаситель?" Накладом автора Мец - Страсбург - Мюнхен 1981.

Осип Зінкевич. "Українська Гельсінська Група 1978-1983. Документи і матеріали Видавництво "Смолоскип", Торонто, Канада, і Балтіmore, ЗСА 1983.

Dagobert D. Runes. Pictorial History of Philosophy, Bramhall - New York 1959.

Brian Stableford and David Langford. - The third Millennium, a History of the World: Ad 2000-3000. New York 1985.

Сама ілюстрована історія філософії нашо часу, історія світового значення, яка при допомозі ілюстрацій улекшує студії і помагає запам'ятувати події. Це дійсно є величезна літературна праця, мимо того з її багатими ілюстраціями, на 173 ст. подано малюнок Ісуса Христа, осамоченого в пустині. Короткий опис про життя Його та початковий рсзвій християнства, про догматичні погляди Східньої і Західньої Церков, Про воскресіння Христа із мертвих - не згадується, це є крайній модерний, але не християнський погляд. Про протестантів йде мова що правильно розуміють Троиєдиність Бога Отця, Сина і Духа Святого.

У цих світових Марксо-ліберальних поглядах про воскресіння Христа із мертвих - не згадується. Це є доказом, що по Другій світовій війні у вільному світі цей ліберальний дух, дух зла, маскує себе під різними національними та релігійними поглядами, доказуючи, що подібні воскресіння, як воскресіння Ісуса Христа, були у старинному світі. Та крім цього в американській, в загальному літературі нічого не згадується про Реформацію та про її діячів, наче б того історично-євангельського руху не було в історії.

Колись було велике нарікання на Римо Католицьку Церкву. Правда вона багато прогрішилася у її минулості, але на останньому Соборі, папа Павло VI, в імені Собору перепросив усіх тих кому була заподіяна в минулості кривда, а відтак Собор великою, як справедливість більшістю голосами поступового духовенства, проголосив релігійну вільність - кожна релігійно-організована одиниця й кожна особа має право визнавати Бога й вірувати так, як диктує людині її сумління. II-ий Собор Ватикану 1965.

Що дійсно принесе третє тисячоріччя Нової Ери, ніхто з людей і самі "змовники", нічоно путнього не скажуть. 1917 рік відкрив багатьом очі, на явну дію "антихриста", про якого дуже багато було мови темних середньовічних віках, аж до його відкритої діяльності на початку нашого сторіччя, і через цей цілий XX-тий вік, якого пережили багато ще живучих свідків. Одне головне, що ми нашим людським розумом, ми не всилі похопити як факт правління Божого, що суміщається зі свобідною людською волею, бо в решті конечно ніколи, ніяк не зможе вмістити безконечного, але факти життя і досвід доводять з незаперечною ясністю існування Божого всеохоплюючого пла-

ну, в яким має місце так само і свобідна воля людини.

Арестократичне царське і комуністичне панування у Східній Європі, нічого не дали і не принесли нового для трьох слов'янських народів: російському, українському і польському. Перед Першою світовою війною в Росії цар, аристократи і дворянство та духовенство, було пануючою клясою, селяни й робітники. Лешо відмінний був погляд в Австрії та Німеччині, на підставі Конституцій, зближених до демократизму.

Цікаву замітку подає шоленник "Ді Стар-Леджер", Нью Джерси 1-го червня 1988 р. Про відвідини президента Рональд Реген і його дружин Нансі Реген, яка мала нагоду на відвідини царських палат в Петрограді при допомозі Лідії Громико, дружини Андрея, як бувшого закордонного міністра ССРСР. Як пані Нансі Реген дивлячись на царські палати й розкоші, вона сказала: "Я тепер розумію, чого то в царській Росії 1917 року виникнула комуністична революція?"

Коментар на статтю М. Богославця, що стала IV розділом до нього вибання і гасло з Євангелії від Івана: "Я прийшов в ім'я Отця Мого, і Мене не приймаєте ви. А коли інший прийде в ім'я своє, того ви приймете", Т.в. 5:43.

Слова Ісуса Христа, сказані на початку, першого сторіччя Нової Ери, з початком нашого двадцятого сторіччя Нової Ери, 1917-го року, і до кінця цього ж сторіччя майже дослівно Христові слова сповняються.

ПОЧАТКИ АМЕРИКАНСЬКОГО БАПТИЗМУ

Віра й надія на Бога! 1925 року, читаючи книжку М. Драгоманова "Гровою віри", видання 18-95 року, зродилась думка, чи буду біля пам'ятника Роджер Вільямса?! Прошло 50 років, автор книги "Українського Баптизму", видання на вільній землі Америки 1967 року, дожив до 1975 року, щоб бути біля пам'ятника Роджер Вільямса у парку його імені, - Провіденс, Род Айсленд..

1976 рік є роком мого літературної праці на літературному євангельському полі. То поява "Історії Світового Союзу Баптистів", з гаслом союзу: - "Нові люди для нового світу через Христа", це цілком ясно, бо ми не живемо в часі, коли малярі монаших чинів малювали Бога, що сидить на хмарах і творить Усесвіт. Тоді, як американські астронавти при допомозі ракет відбули шість подорожів на Місяця, між ними Дж. Ірвін - баптист.

Ми живемо у світі великих змін, про це йде мова в книзі "У періоді комети галлея" 1910 1985-6. Ми живемо в часі, де ко десять років наступають великі зміни, не лише в житті людському, але й у природі. Світовий Союз Баптистів побудований на фундаменті Правди й Волі, де немає правди й волі там царить самолюбство, боротьба і руїна.

Коли дивимося на нашу круглу Землю, на далекому в євангельських громадах мають першенство баптисти. Початковою нивою для В. Кері була Індія. Довго він трудився заки здобув кілька душ для Христа, а тепер баптисти Індії змагаються до 1-го мільйона.

PROVIDENCE, RHODE ISLAND

Роджер Вільямс (1604-1684) у в індіян закупив обшар землі та заснував Стейт Род Айсленд.

Головне, що українські релігійники, особливо старші живучи в ЗСА, а країні волі, ніяк не можуть зрозуміти вільного трибу життя. У "Свободі" була стаття про хрищення України, зі сторони певно протестанта, і це не подобалося українському писаці, пише: "Єговисти і баптисти", не маючи жодного поняття про американську волю віри.

Слушно сказав Олівер Кромвелл тому близько 300 років: "Яку вартість можуть мати служачи в англійським королівстві, наємники парламенту? Справа народу потребує правдивих мужів, що переконані у своїй вірі. Поміж ними є люди, що їх називають - "баптистами", і головне, що вони, посідають правдивий Божий досвід. Ті, які визнають свободу, будуть боронити державну свободу. Поміж його передовими офіцерами були баптисти, звідси баптисти відіграли велику роль в Англії.

Перша церква, дім молитви побудований 1638 р.

Ясний і виразний баптистський рух прийшов з великим борцем за релігійну волю, Роджер Вільямс, він став як фундамент правдивої волі на якій оперта Конституція у

З'єднаних Стейтів Америки. Якраз проминає 40 років, як автор цього видання разом із дружиною, яка вже у вічності, дійсно жили в новому світі, світі волі де ніхто не питає і не наказує, як ти маєш вірувати і як молитися до Бога Вічності.

Анастасія і Григорій Домашовець 1954 р., як стали громадянами З'єднаних Стейтів Америки.

СКИТАЛЬЧІ ДОРОГИ І НОВИЙ СВІТ

Після Другої світової війни та скитального життєвого досвіду на афедавіт Української Баптистської у Скрентоні Церкви, Пенсилвенія, 18-го серпня 1948 р. воєнним кораблем ЗСА, "Ластівка", ми щасливо прибули разом з дружиною до ЗСА; до цієї Америки, яка побудована на фундаменті, людини Роджер Вілямса, що невпинно боровся за правдиву державно-релігійну волю: "Вільна Церква у вільній державі". Такої волі і такої держави бажав геній українського слова Тарас Шевченко: "Коли ми діждемось Вашингтона з новим і праведним законом?" Після цих "Праведних законів" у З'єднаних Стейтах Америки, живе за останньою статистикою 240,856,000 населення з цілого світу, різної національності й релігійності і ніхто не має права робити якісь перешкоди у людських поглядах.

Світлої пам'яті Анастасія Домашовець з дому Жемела, то вона на рідних землях, любила українське народне жіноче мистецтво, вишивки. Саме коли ми прибули як вище згадано на вільну землю Америки, вона поча-

ла своїм витивковим способом впливати квіти і пташок. Квіти є красою земної природи, а пташки є символом людського лету і досягненням його. Окрім вишивкового мистецтва, вона цікавилась читанням книжок, її цікавила не лише українська, але й світова, яка була в домашній бібліотеці

Віруюча людина чи то чоловічої, чи жіночої статті перед якою немає догматичних законів, які в'яжуть - думки та розум. Дуже багато людей ще ставлять питання звідки взялося на землі зло? Біблія дає відповідь на це питання, про упадок анголів і початок єдиного діла зла: "Як же ти впав із Неба, блискучий сину зірниць?" Іс. 14:12. Христос говорить про сатану: "Я бачив сатану, що з неба спадав немов блискавка", Лук. 10:18. Тому нічого дивного, де є добро та спокій, добро і не бракує теж усього зла. У ЗСА, добрі громадяни - перевищують всяке зло, що руйнує людське мирне життя та братерство.

Багато емігрантів, що прибули до ЗСА, як бувші Ді-Пі, де їхній розум і серця були силою наливани злом, Мимо всіх людських недоліків, мимо всякого релігійного та політичного фанатизму, добро певними кроками в змагані зі злом передус, бо над усім є вічно пануюче добро то Бог Творець усього, що є над усім.

ЯК ДОДАТОК ДО ПЕРЕДМОВИ ДОЛУЧУЄТЬСЯ:
Початок американського баптизму і коротку рецензію прф. П. Коваліва. На передоднісвітової реформації 1962.

Високодостойний Пана Пасторе!

Сердечно дякую за листа і за прислану мені цінну Вашу працю "Напередодні світової реформації". дуже приємно було мені довідатись, що Ви поділяєте й мої думки, висловлені в статтях на теми релігійні і моральні, навіть процитували дещо з моїх статей.

Ваше прізвище мені знайоме з "Рідної мови" Г.Огісника де Ви друкували свої поезії. Одну з них "Мово перлино" я передрукував у першій і останній виданні журналу "Наша мова" - Мюнхен 1947, ч. I. Це число я посилав Вам. Думаю, що не помиляють, що такі ви там підписані. Дуже гарний вірш, тому він і послужив мені прикрасою на першій сторінці журналу.

Прочитав Вашу книжку з великим інтересом і сказати можу, що праця Ваша безперечно заслуговує на увагу ширшого читача. Майже всі Ваші думки (окрім деяких суто конфесійного порядку) збігаються з думками моїми на поставлені Вами питання. Ви правильно і вірно ставити питання про кризу сучасного і перспективи майбутнього, що шлях до нього йде через християнство. В центрі уваги читача Ви цілком правильно ставите три головні питання: релігійне, національне і соціальне, що їх досі світ не розв'язав, і тому нема спокою на землі. Безперечно, ці три питання органічно зв'язані між собою. Всі ці питання мають велике значення в житті сучасної людини. Справді що впадають нам на очі різкі контрасти соціальні, а з ними зв'язані проблеми, проблеми взаїмовідносин сучасних націй. Але ні те, ні друге питання не може бути розв'язане без релігії, як основи нашого духового життя. Тому Ваша думка цілком правильна, коли, Ви кажете, що "поминувши перше, цебто питання релігійне, тратиться двоє других.

Ці три питання нині стоять у центрі цілого світу.

І коли ми говоримо про Царство Боже, то в це поняття саме вкладається розв'язка отих складних питань, що їх світ ще не розв'язав. Справді християни намагаються зробити світ довкола себе подібним, хоч трохи до Царства Божого. Все це правда й те, що "основною підвалиною християнства є закон, де справедливість і милосердя тісно зв'язані з собою.

Христова наука розв'язує всі питання життєві, біда тільки в тому, що світ не прийняв її ще, не прийняв цілком. Тому я вважаю позитивним у Вашій праці той факт, що Ви думки Ваші про світову реформацію і стверджуєте численними посиланнями, переважно з Нового Заповіту, як перлину Христової науки, виявляючи глибоку обізнаність з її богословською основою.

Простота викладу, ясність думки, чистота мови, то все це набагато підносить вартість Вашої праці, і я тільки висловив би побажання, що ця праця, побудована за певною системою, маючи в своїй основі ці три вузлові питання (релігійність, національність і соціальність) в більш сконтенсованій формі (поза деякими деталями) була видана англійською мовою: бо Ви закликаєте не одну тільки українську суспільність, а весь цивілізований світ до реформації, до скеровання його життя на шлях добра і справедливості, на вічний шлях миру на землі, що його нам приніс Син Божий Ісус Христос.

Нехай же Ваша праця буде добрим починком у тім великім ділі, що на нього нині чекає в розпачі, шукаючи порятунку весь цивілізований світ. Цивілізація без християнських основ дуже нетривка. І сама світова реформація, що її ставите в центрі нашої уваги має провадитись тільки на християнських основах, як це й Ви слушно підкреслюєте на кожному місці цієї актуальної праці.

З побажанням дальших успіхів і зі щирим привітом та глибокою пошаною,

Проф. П. Ковалів

Філадельфія 10-го вересня 1953

I. СТАТТІ НА АКТУАЛЬНІ ТЕМИ

Можливо, що статті цього розділу для декого будуть не цікаві, але вони реальні, реальні тому, що обсервація українського життя у вільному світі приводить до висновку, що еміграція упродовж уже близько сорока років ще не має докладної орієнтації щодо її позиції, а є навіть винятки, які не зовсім погоджуються з вільною волею, бо, мовляв, — не все по-нашому. Український народ, що живе на рідних землях, почавши від полтавської катастрофи 1709 року, й до нашого, що оце кінчається, ХХ-го віку, жив і живе у неволі. Поневолювачі панують не лише над українським народом, але й над російським і польським — братами слов'янської єдності — фізично працюючого народу.

До цього поневолення слов'янських народів рішуче й виразно поставились Кирило-Методіївські Брати наприкінці першої половини ХІХ віку, саме тоді, коли історик Микола Костомарів написав „Книгу буття українського народу”. Головне, що думки кирило-методіївців були цілковито оформлені на ґрунті Нового Заповіту. Коли йдеться про фізичну й духовну неволю, то українська преса у вільному світі по-традиційному на різдвяні й великодні свята повторює ті самі думки, щоб пригадати читачам такі чи інші події, які свого часу відбулись як традиційна урочистість.

Щодо Нового Заповіту, науки Ісуса Христа, загально в українському релігійному розумінні прийнято, що „Святе письмо належить до духовенства”, а не до людського загалу. Коли Син Божий був на Землі Людиною — Сином Людським, Він проголосував Євангелію Царства Божого — людського братерства, то юдаїстичні рабини негативно ставилися до Христових слів. Коли Він їм говорив, що вони „невільники гріха”, то вони не змінили свого ставлення й у час, коли вже існували Церкви Христові в Палестині, про що говорить євангелист Іван і ап. Павло: „Як у слові Моїм залишитесь, тоді справді Моїми учнями будете, і пізнаєте правду, — а правда вас визволить!” (Ів. 8:31-32). Ап. Павло говорить до віруючих галатів: „Христос для волі нас визволив. Тож стійте в ній та не піддавайтесь знову в ярмо неволі!” (Гал. 5:1).

Таку волю, про яку говорив Христос до юдейських рабів, і ап. Павло до віруючих Галатської Церкви першого віку по Хр., віруючі християни розуміли як фізичну й духовну волю, і за таку волю боролися цілих три сторіччя, і перемогли. Костянтин, імператор Риму, нового Риму, що його ім'ям був названий Константинополь, не бачив іншого виходу у боротьбі з віруючими християнами, як 313 року видати „едикт” — закон про зрівняння християн з іншими релігіями того часу. Але вороги волі, які вважали себе чимсь іншим, ніж звичайні люди, не мирилися з тим, помалу почали протидіяти новому порядку. Про це влучно писав Микола Костомарів у „Книзі буття українського народу”:

32. А віра Христова не меншала, а чим гірше кесарі й пани лютували, тим більше було віруючих.

33. Тоді імператори змовились із панами та сказали поміж собою: „Уже нам не викоринити християнства, піднімемось на хитрощі, приймемо і самі, перевернемо вчення Христове так, щоб нам було добре, та й обдуримо народ”.

34. І почали царі приймати християнство, і кажуть: „Ось бачите, можна бути і християнином і царем укупі”.

35. І пани приймали християнство, і казали: „Ось бачите, можна бути і християнином і паном укупі”.

Далі М. Костомарів пише, що за царями й панами пішли теж деякі єпископи, дещо захитані в вірі, і так помалу церква ставала по стороні царів і панів, і тим самим непомітно входило в християнське життя невілля, бо звичайне релігійне духовенство, як слушно говорить М. Костомарів, твердило, що пани піддурили архиєреїв, і попів, і філософів, які казали: „І Христос казав — віддайте кесареві кесарево, а Боже Богові!” І таке служіння кесарям і Богові продовжувалось крізь всі середні віки, аж до Реформації, коли то монах Мартін Лютер звернув пильну увагу на науку Христа і живу віру в Бога. Лютер виступив одверто проти всякої неправди та фізичної й духовної неволі, прибиваючи 31-го жовтня 1517 року 95 тез до дверей святині у Віттенберзі. І аж з того часу засвітило євангельське сонце над Західньою Європою. Він зрозумів виразно: щоб відновити апостольське християнство, людям потрібний переклад Біблії, особливо Нового Заповіту. І він, у нерівній боротьбі того часу з пануючими — католицьким ієрархічним режимом, довершив задуманого заміру, переклав Біблію з латинської мови на німецьку народу мову. З того часу євангельський рух поширився по всій Європі. Незважаючи на

всі змагання, М. Лютер не міг зробити такого великого кроку до фізичної й духовної волі, якою ми користуємось як емігранти, прибувши після Другої світової війни у вільні країни світу.

Першою людиною, яка пішла у напрямку фізичної й духовної волі, якою ми тепер користуємося у зв'язаних Стейтах Америки, був Роджер Вільямс (1604-1684). Він перший, як віруюча людина, знайшов дорогу до автохтонного населення — індіан, порозумівшись з ними. В скорому часі він купив у них деякий обшир землі на побережжі Атлантийського океану та заснував на ньому нову колонію під назвою „Род Айленд”. На цьому обширі запанував перший у світі устрій з повною національною і віровизнаною свободою: „Вільна Церква у вільній Державі”. Це був початок волі, заснованої 1636 року. У Вашингтоні, на Капітолі видніє гарний бюст Роджера Вільямса із двома словами: „Свобода духа”. Він вчинив великий злам в історії людства, здобуваючи признання баптистській демократичній основі, яка у великій мірі спричинилася до того, що на цьому принципі оперта Конституція ЗСА. На цю тему є багато історичного матеріалу, з яким повинен зазнайомитись кожний емігрант, котрий приїхав до Америки, в тому числі й кожний українець.

В англійській історії щодо засад демократизму, на якому спираються ЗСА, головну роль у тому напрямку відіграли три історичні постаті, про які українська історія нічого не згадує, за винятком Гр. Д. „Історія українського баптизму” з 1967 року. Тими особами були: Роджер Вільямс, Джан Бунян і Олівер Кромвел. Від того часу, аж до нашого, що вже кінчається, ХХ-го віку, йде боротьба за визволення людини з неволі. Коли йде мова про волю, то перші місця у цій ділянці займають ЗСА й Канада, далі Австралія і Західня Європа, і Південна Латинська Америка, які змагають до волі. Більшість людства в цілому світі ще томиться у неволі, це торкається переважно жінок. В ісламській релігії жінка мусить закривати обличчя чорним серпанком.

В останніх двох, 1985-1986 роках, „Кирило-Методіївське Братство видало дві книжки: „Страх перед марою” і „У періоді комети Галлея”. У першій, на 22-24 сторінках є інформація про губернаторів ЗСА і про їхню релігійну приналежність:

- 11 римо-католиків,
- 9 єпископалів,
- 9 пресвітерян,
- 5 методистів,
- 4 баптистів,

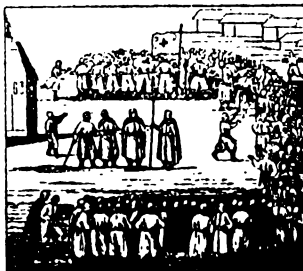
3 лютеран,
3 унітаріян-універсалістів,
3 з Союзу Церков Христових,
2 мормонів,
1 греко-православний.

Всі губернатори ЗСА засідають біля круглого стола та побратньому вирішують про справи З'єднаних Стейтів, бо вони цілком розуміють що означає „Вільна Церква у вільній Державі”. Чому українці не можуть навчитися з наведеного доброго прикладу, чому вони не навчаються не влязати з чобітьми один одному в душу?

В іншому місці, у виданні, про яке згадано вище, а саме в книжці „У періоді комети Галлея”, на 122-128 сторінках є стаття „Рим, Москва й Нью-Йорк, або католицизм, православіє і протестантизм”, а далі фото 24-ох провідників розвитку Реформаційного Руху. Українці, разом зі своїми провідниками перших двох віровизнань, коли мовиться про протестантів, без надуми кажуть: „це сектанти”. І живуть між тими „сектантами” по Другій світовій війні ось вже близько 40 років, і все ще не можуть зрозуміти протестантського братнього життя.

В кінці цієї статті про фізичну й духовну чи душевну неволю сказано, що сучасний комуно-атеїзм, як антихристиянізм, всіма силами змагає, щоб викоринити з людської душі живу віру в Бога. Христові слова майже точно сповнюються: „Я прийшов у ймення Свого Отця, та Мене не приймаєте ви. Коли ж прийде інший у ймення своє, того приймете ви”, (Ів. 5:43). Головне, що в українській пресі, як згадано вище, на різдвяні й великодні свята багато писано, але про антихристиянізм — не багато.

Гр. Домашовець

Запорозька Рада.

РЕЛІГІЯ Й НАУКА

Ми українці в нашій історії дуже багаті на: політиків, письменників, поетів, а в релігії багаті на: митрополитів, єпископів, священників і проповідників, але ми не багаті на людей науки, особливо винахідників. Коли взяти до рук книгу в англійській мові "Джінт оф інвешен", якої є автором Еджер Терп, Нью Йорк 1963, як історичний матеріал винахідників, почавши з 250 років до Хр., кінчаючи 1963 роком, як вище поданої книги, - нашого часу. До Христа науковими винахідниками були: 2 греки, 2 римляни. По Христі до нашого часу були: 1 римлянин, 1 іспанець, 1 швед, 3 голландці, 7 шкотів, 9 італійців, 12 французів, 23 німців, 27 англійців і 55 американців. Деяких винахідників, науковців Еджер Терп пропустив. Напр. Марія-Кюре-Складковська, полька, винахідниця зі своїм чоловіком французом "рад". Відтак Ігора Сікорського, винахідника гелікоптера, хоч він сам родом з Києва, але винахід dokonаний в Америці й зачислений до американців. Українці щодо наукових справ, як біологія, хемія, фізика, астрономія й тому подібне, не мали можливости виплинути на широкі моря науки, бо створити щось із вище наведених наукових галузь, потрібні фінансові засоби, потрібні наукові лабораторії, і все те при чім розвивається наука. Україна, як територія побільшости була і є окупована чужинцями, шукати причин, чого так було і є, їх не багато, але вони були, були в'їдливі, про що мова вище.

Другою причиною, що була на перешкоді для українського народу виплинути на широке море науки, то наша убога релігійність. Тут українська людина на полі номінальної релігійності була зв'язана різними законами, догматами, обрядовщиною, а в євангельському русі різне буквальне розуміння Біблії, це все разом було перегородою до вільної науки. Українська людина в нашій історичній, минулості, наче б згори призначене до фізичної праці, чи то фабричної, чи до рілничої. Подібна доля української людини не багато змінилася у

вільному світі. Як хтось із молодих людей здобувся в якомусь напрямку науки і зробив певний крок, то все це відбувалося самотужки. Українці у вільному світі, як в Америці так і в Канаді здобулися на будову величавих святинь, на українські оселі, в яких відбуваються різні імпрези, забави, пов'язані з пиятикою алкогольних напиктіа та танцями, але не здобулися і напевно не здобудуться, на будову фабрик, 'дляряторій', лічниць, і тощо. Щодо наукових установ, то заледви трьох катедр при Гарвардському Університеті на якого церковні срархи дивляться крізь пальці, бо це протестантський університет.

Йдучи далі треба сказати, що крім вище наведених усмних сторін в українській релігійній історії, твориться ще один напрямок "Рунвізм", намагаючись відновити з передхристиянську релігійність. Тут нічого нового для української сучасної людини, - хіба нова релігіина боротьба. Всяка релігійність, яка би вона не була, коли вона не підноситься поза атмосфери нашої праматері Землі, до престолу слави вічного Творця Бога, вона нічого нового не приносить, а спричиняє нову боротьбу за старі пережитки. Загально християнський "Символ віри" каже: "Вірусмо в єдиного Бога Отця, Вседержителя, Творця неба и землі, і єсього видимого й не видимого, і в єдиного Господа Ісуса Христа, Сина Божого, і Духа Святого животворчого, що від Отця і Сина походить". Заперечувати троединність, Бога Духа, значить заперечувати Його творчість і дію. Це саме, що людина заперечувала б сама про своє існування. Ми маємо свідоцтво самі в собі, добкола нас жива природа, а над нами зоряний Усесвіт.

Бог наділив людину, як виняткове твориво із усіх творинь на землі: розумом, мовою, теорчістю і волею, ці чотири прикмети є властиво подобою й образом Бога. Наш двадцятий вік, християнської ери, є доказом, що людина дійшла до апогею науки й винаходів, то завдяки цим чотирьом прикметам, що вище. Якби не було "розуму й мови", - не було б творчости. Четверта при-

кмете це воля. Людина може не признавати, що ці чотири прикмети є даром Божим, але людина ними орудує. Христос у своїй науці, вище наведені прикмети, уотожнює, як цілість людського життя: "Яка користь людині, що світ цілий здобуде, та душу свою занаспасти? Або що взамін дасть людина за душу свою?" (Мар. 8:36-37). По біблійному розумінні душа й життя – це саме. Коли вникнути в людське життя на землі, то дійсно воно дивовижне. Наука педагогії називає, чи окреслює два роди людей "моральними й не моральними", цебто, що одні живуть розумом, а другі інстинктом. І кожна людина бореться сама з собою, бо фактично в житті людському є два нахили – до добра й до зла. Так було колись, так є й тепер. Ап. Павло, котрий вірою своєю сягав багато вище за багатьох християн, – сучасників, і він не називав себе "святішим і преосвященішим", але говорив так, як дійсно є в житті з кожною людиною: "Бо не роблю я доброго, що хочу, але чиню зло, чого не хочу", (Рим.7:19).

Оце є одне з найдтрудніших питань – перемагати зло добром? Перемагати зло добром, може той хто свідомий того, що поза земним життям є духовне й вічне. Ми живемо в часі широкого наукового розвою, рівночасно духовного занепаду. Атеїстичний погляд говорить, що поза матеріяльним життям немає: ні Бога, ні духовности, ні вічності. Людина еволюційно розвинулась, переживе свій вік і зникає без сліду. Однак матеріялістична і тому подібна філософія має багато недоречностей, бо коли людина зникає без сліду, то навіщо тоді вождям матеріялізму будувати кам'яні й бронзові пам'ятники, хіба тільки тому, – що вони зникають без сліду? Ось, такі дивовижні речі діються з сучасним "рувінізмом", рівно ж тоді "рунвізм" сам собі заперечує, виступаючи проти науки Христа – Сина Божого, зачислюючи його до юдаїзму, а з додатком з передхристиянського вірування, будує нову релігію на фундаменті юдаїзму.

Чи є життя в Усесвіті? Від найдавніших часів, коли людина почала жити на землі, аж до нашого атомного часу не перестає цікавитись потойбічним існуванням,

цебто життям у вічності. На цю тему крім початкових глиняних табличок, та різних різб на камені, пізніших писань на папірусі, на шкірах аж до винаходу паперу, й до першої друкарні черенками, завдяки винахіднику німцеві Йогану Гутенбергові, з того часу до нашого написано незлічиму силу книг. Щодо вічності, життя в Усесвіті є дуже багато питань і відповідей, почавши від буддизму, браманізму, зороастризму, магометанізму, а відтак номінального християнізму переважно середньовічної схоластики, всі ці вище наведені напрямки, не могли про вічність дати задовільної відповіді; бо до Коперника й Галілея всі кружляли довкола Землі, мов мурашки лісові довкола муравлинної вежі. Найдокладніше й найвиразніше про життя в Усесвіті, навчав і дав відповідь, Той хто був і є самою вічністю – Христос Син Бога живого. Він за ту велику тайну, щоб відкрити людям вічність, – провідниками юдаїстичної релігії, був возненавиджений, розп'ятий на хресті, Він умер, був похоронений і по трьох днях воскрес із мертвих. По воскресінні являючись своїм учням у новому вічному тілі, яке не знає ні часу, ні простору. Його вознесення відбулося в одну мить із нашої Землі до Неба, що є в просторі Усесвіту.

Коли Карл Маркс з походження юдаїст, проголосив – "Релігія то опіум для народу", можливим, що він мав рацію, бо його до цього довели юдаїстичні релігійні провідники, бо поза їхнім релігійним ритуалізмом нічого більше не бачили. І, коли його послідовники почали усувати релігійність із людського життя, правдивим віруючим християнам, заперечувати Христа, як Спасителя світу – наступила реакція. Люди науки зі ширшим розумом і спокійною душею почали цікавитись Усесвітом, і питанням, чи є якесь життя у зоряних і в безмежних просторах Усесвіту? Наукові дослідження пішли так далеко, що американські астронавти сім разів стали своїми людськими ногами на Місяці. Вони мали можливість у своїх подорожах зі Землі до Мі-

сянця летіти воздушним кораблем через сіру темінь, подібну, як наша ніч на землі. Та крім цього вони привезли з Місяця його частини землі і каміння для наукових дослідів, як творився Усесвіт. Один з цих астронавтів, що подорожував на Місяця кораблем "Аполло 15", Джеймс Грвін, баптист, який по повероті з Місяця, мав нагоду відвідувати великі міста Америки та інших країн світу з досвіду подорожі, проповідуючи про велич і красу божественної творчости, і тисячі людей слухали його у великій напрузі про його подорож і віру в Бога. Він говорив у захопленні та переконанні, що той великий Усесвіт і наша Земля не постали самі з себе, але їх Творцем був Всемогутній Бог. Для нього слова Ісуса Христа стали живою й великою дійсністю: "Щоб вам бути синами Отця вашого, що на Небі, що наказує Сонцю Свойому сходити на добрих і на злих, і дощ посилає на праведних і на неправедних", (Мат.5:45).

Правда, літають у просторах довкола Землі і Маркссві послідовники, і теж бачать цей великий Усесвіт, можливим, що в їх розумі теж постає питання, хто це все створив? Але вони подібні до тих десять прокажених, яких Господь Ісус уздоровив. Тільки один із них вернувся, щоб подякувати за uzдоровлення. Лук.17:11-19.

Сім полетів на Місяця "Аполло", коштувало 25 більйонів доларів. Капітан пароплава Сернан, коли останній полет "Аполло 17" повернув із Місяця, то він висловив таку думку: "Немає нічого неможливого на цьому світі, коли за справу візьмуться чесні люди з пошвятою. Основним законом природи є або розвиватися, або вмирати. Дяка Богу, що наша країна вибрала шлях розбитку". Однак, хоч подорож астронавтів на Місяця закінчилася, осягнувши мету його дослідів, перед наукою для дальших дослідів Усесвіті - Космосу не припинена. Змагання людей науки за всяку ціну довідатись, чи існує в широкому зоряному Усесвіті подібне, як на Землі життя?

КОНТРОВЕРСІЯ В ПЕРЕГОНАХ

Слово „Контроверсія” латинського походження. Український словник чужомовних слів (Харків — Київ, 1932, перевидання Нью-Йорк, 1955) це слово подає, як „контроверза”. В українській мові протилежність, або суперечність складається з вдих слів: „контро-верза”, воно не має того значення в міжнародному слові, що „контроверсія”. В українській мові слова: верза, верзти, верзіння означає те саме, що балакання, в російській мові „болтовня”, а в польській „гадульство”. Так що слово „контроверза” не відповідає міжнародному слову „контроверсія”, яке відноситься до дискусії, до полеміки в наукових, релігійних тощо справах.

Всевічний Бог Творець усього видимого і невидимого, нашої праматері Землі, і великого зоряного Всесвіту, Він створив людину й наділив її розумом і мовою, що є винятком серед інших створінь. Коли б дюдина не мала розуму й мови, не було б життєвого поступу, а відтак всестороннього наукового розвитку, який говорить про творчі здібності людини. Контроверсія в розвитку життя людини така велика, як великий світ. Кожен рік і кожен день приносять щось нове, особливо у нашому, ХХ-му столітті, та в період комети Галлея, яка, як виняток, пролетіла понад Землею і Місяцем два рази — на початку й при кінці нашого століття. Куди б ми не глянули і що б ми не почули, усюди бачимо й переживаємо великі контрасти: Першу й Другу світові війни, несамовиті геноциди. І наш здоровий розум не погоджується з подібними випадками та з розгубленим людським розумом. І перед нами постає питання: що буде в наступному, третьому тисячоріччі Нової Ери? Вже є певні прогнози, певні припущення щодо майбутности, особливо, коли йдеться про перенаселення на Землі.

Контроверсія не є злом, коли б людські розмови відбувалися за круглим столом, з метою мирного полагодження різнних справ. Але біда в тому, що ще людство не доросло до цієї блаженної методи, і не відомо чи колинебудь доросте і чи знайде дорогу від зла до добра?

Вище згадка про два "несамовиті геноциди", які відбулися в половині нашого ХХ-го віку? Відповідь коротка за фалшиву побожність: над жидами за їхню "праведність", а над українцями за "святість", — перші відкинули Христа і Господа, другі за часу Реформації Христову Євангелію.

Українська народна мудрість каже: „Що голова, то й розум”. Ця приказка говорить, що всі справи можна поладити мирним способом, лише потрібно трохи уваги й етики. У книзі автора цих рядків „Проблеми людського життя”, у розділі „Три чинники людського зла” вказується на них, як на „самолюбство, лицемірність та заздрість”. Тому, що думки вище наведеного розділу у більшості релігійні, то у цьому місці вкажу на зло у формі — самолюбства, заздости і злоби. І це охоплює все зло між людьми на світі. Самолюбство родить заздрість, заздрість родить злобу.

Всі нещастя виникали не знизу, а зверху. Вони походили не від фізично працюючого народу, а зверху, від пануючих верств — царів, князів, панів, від релігійних верховодів і їхніх прислужників.

У другій частині цієї статті треба згадати про найбільшу контроверсію, світового масштабу, яка відбулася у Римокатолицькій церкві в останніх роках за понтифікату ліберального папи Івана XXIII-го. Цей Папа заініціював Другий Ватиканський Собор у 1962-63 роках. В деклярації Церкви про віровизнання протестантів і православних, теж юдаїзм, Собор засудив усі жорстокості, які діялися і діються на релігійному тлі, і закликав людей до мирного співжиття. Бо люди всі однакові перед Богом, як Божі створіння. Під час Собору папа Іван XXIII умер, а на його місце обрано головою Католицької церкви папу Павла VI-го. Він, продовжуючи Собор, пішов слідами свого попередника. На початку його понтифікату він зустрівся з поважними питаннями.

Тодішній прем'єр Ізраїля Голда Меїр, перша жінка-прем'єр цієї держави, відвідала Ватикан і намагалася визнання Католицькою церквою, що жиди невинні у розп'ятті Христа на Голгофському хресті. Папа Павло VI, вислухавши її, поставив таке запитання: „Як розуміти, що жидівський народ, маючи свою державу, замість миролюбства, став войовничим народом?” Голда Меїр відповіла: „Коли жиди були миролюбним народом, то їх масово вбивали”. На цьому розмова й відвідини Голдою Меїр Ватикану закінчилися.

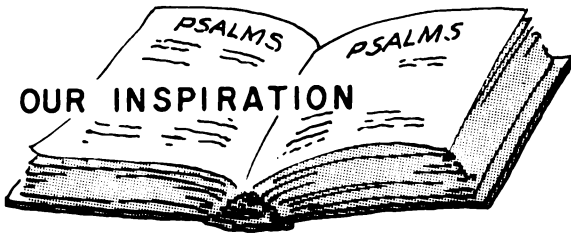
Після закінчення Другого Ватиканського Собору 1965 р., папі Павлові VI-му не пощастило довго правити Ватиканом, він перейшов до вічності. Наступний після нього голова Католицької церкви папа Іван-Павло I, читаючи історію середніх віків, порівнюючи її з ХХ-им віком, віком поступу й

цивілізації, вмер раптово від серцево-мозкового напруження, що сталося усього в місяць після вибору його папою. Врешті, після 445 роках, 1979 року Ватикан вибрав на голову Католицької церкви папу Івана-Павла II, польського роду.

Цей папа дещо відмінний від своїх попередників. Він безупинно подорожує по всьому світі. Його подорож до православного патріарха в Туреччині, Димитрія, сталося причиною нещастя. Невідомо з якої причини турецький терорист Мегмет Алі Агджа, на Ватиканській площі тричі застрілював з пістолета в папу, тяжко поранивши його. Папа Іван-Павло II мусів довго лікуватися. Але й після цього він безупинно подорожує по світі, закликаючи людей до миру. Цього папу вважають „літаючим папою”.

За пресовим повідомленням від 21 лютого 1987 року була прийнята папою на аудієнції у Ватикані мати Мегмеда Агджи. Розмова велася у справі її сина Мегмета, який перебуває у в'язниці в Італії. Папа Іван-Павло II, вислухавши її, поблагословив, і дав потіху, за якою висловив надію, що у Бога все можливе, і це ж стосується евентуального звільнення її сина.

Л. Забіренко

РЕЛІГІЙНИЙ ДОГМАТИЗМ І ЖИВА ВІРА *****

"Віруй у Господа Ісуса, -
і будеш спасений ти і дім
твій", Дії Ап. (16: 31).

Віра то Фундамент правдивого християнства. Всі релігії старого світу, а в тому числі і юдаїстична не могли розуміти й пізнати Бога, бо Бог є Дух. Євангеліст у свого Євангелії пише: "Ніхто Боша ніколи не бачив, Однороджений Син, що в лоні Отця, Той Сам виявив Бога", (Ів.І:18). Через три сторіч на початку християнства Перша Апостольська Церква за живу віру в Бога, переносила від жидів, римляни жажливі терпіння, аж на кінець Константин, переніс свою столицю зі Заходу на Схід, знайшовся в грецько-християнському світі 313 р. видавши "Едикт", рівноправність з усіма релігіями, і наказав звернути християнам їхнє майно, яке римляни забрали під час переслідування християн.

Релігійний догматизм і християнство в протязі Нової Ери і в кінці нашого ХХ-го віку, релігійний догматизм так збагатився різними церковними правилами, які побільше пов'язані зі старо-юдаїстичною релігійністю, що самі церковні провідники не знають на яку ногу стати, знайшовшись у вільному, переважно в протестантському і науково-поступовому світі. І хоч не хоч вхопились, і ще за одну догму - назву єпископ, перемінили на "владико".

В часі Другої світової війни багато людей зі Східньої Європи переїхали до Німеччини на працю, відтак у часі відступу німецьких війск із Східньої Європи, завдяки Сталінів деспотизм, поголовне нищення людей різними способами, рішили шукати мирного життя у західньому світі. По закінченні другої світової війни та Ялтанської в користь Сталіна конференції, західні, переважно, заокеанські країни, як Південна Америка Бразилія, Аргентина, США Америки й Канада прийняли на поселення тисячами поселенців, а в тому числі найбільше українців.

Багато українців у вільному світі зустрілися з новими людьми, з новими різновизначеними поглядами, особли

во з протестантським, порівнюючи свої догматичні вірування, свої церковні богослужби та щоденні молитви та все те, що пов'язане з греко-католицькою релігійністю, зродилась думка в мого приятеля, роздумуючи над М. Котарова: "Книги буття українського народу", ставлячи такі питання щодо його релігійних поглядів, з проханням дати йому можливу відповідь на його питання:

1. Чи Бог, який не має ні початку, ні кінця, Бог вічності, а догматично сказано, що Діва Марія Божа мати?

2. Чи справді на початку було Слово "Логос", як його розуміти?

3. Чим ап. Петро вирізнявся решти апостолами, і став головою Католицької Церкви?

4. Чи треба, молячись хреститись рукою, і як двома і трьома пальцями?

Подібні повище наведені чотири релігійні питання вони турбують майже кожного номінального християнина, на ці питання дає вистачаючу відповідь, як цілість наука Ісуса Христа і його учнів апостолів Новий Заповіт. Без живої віри в Бога та уважних студій Нового Заповіту, як джерела Божої правди, людина буде жити в турботному та в хиткому знанні про духовий вічний світ.

Другий Фундамент для всіх християн то "Нікейські Символ Віри", який оформлений на початках християнства та затверджений на Нікейському Соборі 325 року. На тому ж Соборі обміслено та затверджено всі ці питання, що відносяться до Троєдиности Бога, за винятком про "Хрещення на прощення гріхів" (Мат.26:28) Про це "відпущення гріхів" є згадка лише в Євангелії від Матвія. У євангелістів Луки та Марка написано: "Це кров Моя, що за багатьох проливається", (Мар.14:24, Лук. 22:20).

На Нікейському Соборі, коли наступила свобода для віруючих християн, тоді сталося так, як про це подає проф. М. Костонарив у "Книгах буття українського народу", майже дослівно так діялось:

32 "А віра Христова не меншала, а чим гірше кесарі та папи лютували, тим більше було віруючих.

33. Тоді імператори змовились із папями та сказали по

мія зборя: "Уже нам не викоренити християнства, підніме мось на хитроці, приймемо її самі, перевернемо. Христове вчення, щоб нам було добре так обдуримо народ.

34. І почали царі приймати християнство, і кажуть: "От бачите, можна бути християнином і царем вкупі.

35. І пани приймали християнство, і казали: "От бачите можна бути християнином і паном вкупі". .

Перше питання, чи Бог вічності - мав матір? Це питання пов'язане з особою Христа. Другий параграф "Символа віри" каже: "Він, Христос з неба зішов і тіло прийняв від Духа Святого й Діви Марії". 394 р. Н. Ери у богослуження введено літургію (Службу Божу) і молитву до св. Марії. Коли Христос є Сином Божим, то мати Марія є матір'ю Бога. Христос, як Син Людський, від народження аж до голгофського хреста був Сином Божим і Сином Марії уь останній хвилині, тяжких мук на хресті і смерті, стояли під хрестом мати Марія і ап. Іван, "Як побачив Ісус матір та учня, що стояв він отут, якого любив, то каже до матері: "Оце жінко син твій!" Потім каже до учня: "Оце мати твоя!" І з тієї години той учень її взяв до себе", Ів. 19:26-27.

В наступному четвертому сторіччі священники, чи попи, ввели священній одяг та хрестити малих дітей, щоб скоро побільшити громади. Олена, мати Константина, щоб Єрусалимові привернути повагу, рішила шукати хреста на якому був розп'ятий Христос. Це віднайденья хреста було великим святом і хрест став святим, від так хрещення в часі молитви рукою, ті всі винаходи й видумки, скорям кроком, помагали відходити від науки Христа.

перша Апостольська Церква, наука Нового Заповіту говорить, що Бог не вимагає видимих предметів у служінні Богу: "Мені небо - престол, а земля - то підніжок Моїм Ногам. Який Мені дім ви збудуєте - говорить Господь, - або місце яке для Його відпочинку" (Дії Ап. 7:49). Друге свідчення ап. Павла: "Бог, що створив світ і все, що на ньому, будши Господом неба й землі, проживає не в храмах рукою збудованих, і Він не вимагає служіння рук людських, - ніби в чомусь Він мав би потребу, бо Сам дає всім і жит-

тя і дихання", (Дії Ап. 17:24-25).

В кінці цих кілька слів треба сказати, що ми живемо не в першій тисячі років Н. Ери, але в кінці другої у великому розвої, як технології також і релігійності, а відтак широко розвиненої антихристиянської сили, яка охопила майже північний Гльоб Землі; велика колись та православна Росія, перемінилась у атеїстичну велику і просторну країну з 279,904,000 населення, відтак сусідна країна комуністичний Китай, який у трое населенням перевищує СССР, бо в 1986 р. числив 1,045,537,000 населення, у цих двох країнах, як слушно висловив президент ЗСА, Р. Реген "Країни зла". Але крім цих двох велетнів простором і людністю, ще ціла Східня Європа як сателіти Москви, пересякнуті комунізмом, то не початки першого тисячоріччя Н.Ери, але кінець другого ж тисячоріччя.

Поширення зла по всьому світі не є новиною, як довго існує людина на світі, як виняткове Боже твориво і різниться від тваринного світу Формою, розумом і поступом. Про дві протилежній силі між якими ведеться невпинна боротьба, а що зло в людській відсталості передує, навіть у нашому ХХ-му віку створилось, як експеримент "царство зла", і непомітно в ньому починають наступати певні зміни, які вказують на добро. Людина що пересякнута під впливом невірства в добро і переживе, як ту зиму морозяну студінь і миттю приходить весна і тепле літо, бо велич і могутність Сонця, огріває як Землю так і людину. І над Сонцем, Землею і дюдюнок є вічний і Всемогутній Бог. Христос Син Бога живого, вічного, навчав не як людина, але як Бог Дух і Він сказав: "Щоб вам бути синами Отця вашого, що на небі, що наказує сходити Сонцю Своєму на добрих і на злих, і посилає дощ на праведних і на неправедних" (Мат.5:45).

ХРИСТІЯНСТВО В КІНЦІ ХХ—ГО СТОЛІТТЯ

I. Людина - роздуми

Сьогодні широко відчинені двері для всякого беззаконня, здавалось би, що ми сучасники нашого ХХ-го віку, широко розвиненого наукового, релігійного та антирелігійного руху, що розпростер кажанові крила, щоб чесно-ту людську цілком викоринити з душі, але є багато людей, що побудовані на ґрунті Божої правди, і мають силу боротися зі всяким злом.

Шість років тому на книгарських полицях появилася актуальна теологічно-наукова праця, автором якої є о. Іван Лужецький: „Ісус з Назарету — міт чи Спасителдь?“. Книжка вийшла накладом автора у видавництві Мец — Страсбург — Мюнхен, 1091. Книжка малого формату, 420 стор. у дванадцяти розділах.

Останній розділ надзвичайно промовистий, він говорить до кожної людини, без огляду на її релігійну приналежність. Це розділ: „Ісус Христос і людина наших днів“.

Ми, люди „наших днів“, про наші наукові здобутки думасмо дуже багато, можна навіть сказати, що ми це робимо з великим перебільшенням. Ми захоплюємося нашими здобутками, винаходами, ми, мов гайвороння, літаємо довкола нашої Землі, мало того — ми подоружували на Місяць, ходили по ньому, їздили електричними возиками. Але життя наше, людське життя щодо етичних поглядів не дуже далеко пішло вперед. Ще людина людині — вовком. Цією вовчою натурою просякнута сучасна преса, радіо-, та телепередачі.

У цьому контексті Карл Маркс, як атеїст, в „Комуністичному маніфесті“ говорив про „ліквідацію релігії і релігійности“, і це незважаючи на те, що він був знайомий з Біблією, про що говорить радянський професор права О. Яковлев. Він, власне, покликався на Марксову мудрість: „Ми

завжди пам'ятаємо про те, що було за часів Каїна й Авеля; світ (людей) не вдалося ні виправити, ні залякати людину покаранням”.

Автор наукової праці „Ісус з Назарету...” у передмові говорить: „Наш світ і життя не стоять на місці. Те, що сто або п'ятдесят років тому було безсумнівною і незаперечною істиною, виявилось нині зовсім перестарілим, відносним, бо життя і взаємини змінилися. Це стосується також і релігії в її відношенні до світу та життя”. Головне — він говорить —, що ми живемо в такому часі, в якому „що десять років” стаються певні зміни. І цього ніхто не заперечить, бо воно є в дійсності! Тільки Бог Творець видимого й невидимого у Його творчості й керуванні є сталий і вічний.

У першому розділі, на самому початку, автор книжки „Ісус з Назарету — міт чи Спаситель”, о. І. Лужецький подає уривок з УРЕС — Українського Радянського Енциклопедичного Словника —, в якому гаслу „Христос” (т. 3, видання Академії Наук Української РСР), присвячено лише 13 рядків однієї шпальти, а гаслу „Ленін” присвячено дві з половиною сторінки. У цьому місці подаємо в цілості те, що написано в Словнику:

„В Українському Радянському Енциклопедичному Словнику під гаслом „Христос” читаємо: „Ісус Христос (грецьке Христос — помазаник, месія) — міфічний (мітичний — о. І. Л.) засновник християнства. Християнські легенди в Євангелії оповідають, що Христос Син Божий народився у Віфліємі (Йорданія) від пресвятої діви Марії. Проповідував нову релігію, за те був розп'ятий на хресті в Єрусалимі в 30-их рр. 1-го століття н.е. Своєю смертю нібито приніс спокутну жертву за первородний гріх людей, а потім воскрес і піднісся на небо. З міфічним народженням Христа пов'язане нове літочислення (так звана нова або наша ера)”.

Перший розділ книги „Ісус з Назарету...” цілковито спертий на історичних джерелах Сходу й Заходу, здебільшого Палестини й Риму. Він подає, що після Другої світової війни в Західній Європі звернено велику увагу на студії Нового Заповіту та історичних і археологічних джерел, про початки та розвій християнства. Щодо питання про Христа, як про „міт” у Словнику АН УРСР, то це була головна причина, яка спонукала західноєвропейських науковців і теологів до глибших студій Нового Заповіту.

Автор актуальної праці про Новий Заповіт пише: „Згідно, та зі загальним переконанням нашого часу обсяг знань і нових відкриттів у природознавчих науках подвоюється щорічно на 5 — 10 років. Для порівняння на підставі найновіших даних 1978 року публіковано німецькою мовою приблизно 2.000 різних релігійно-теологічних праць. Щонайменше така сама кількість появилася французькою мовою.

2. «Ісус з Назарету — міт чи Спаситель?»

Оце одне з найтрудніших і найповажніших питань нашого часу. Це питання поділило світ на дві великі державні потуги. Ці потуги одна одну залякують атомною силою. Західній християнський світ визнає, що Христос, це одна з найбільших історичних подій, що відбулися на Землі Середнього Сходу, про що автор книжки „Ісус з Назарету...” зібрав короткі інформації з найдокладніших джерел того часу. В теперішній час, у час, коли Ізраїль з великим трудом і коштом здобув у Палестині ту малу державу в оточенні арабського світу, звернувся до Римо-Католицької Церкви, щоб Рим зняв зі жидів цілого світу вину за розп'яття Христа на Голгофському хресті. Автор книжки „Ісус з Назарету...” на стор. 17 наводить історичний доказ із юдаїстичного джерела — Талмуду, за що Ісус з Назарету був розп'ятий:

„Про розп'яття Ісуса є згадка і в Талмуді в трактаті Сангендрін: В навечері Пасхи повішено (розп'ято) Ісуса за те, що він за допомогою чарів Ізраїля зводив і від Бога відверстав”. Оце одне, як вище подано, з найтрудніших питань, це питання, що юдаїстична релігійність, опираючись на вірі в Бога, про що говорить Старий Заповіт, про всі великі біблійні події, пророцтва і про прихід Месії і це все сталося, і коли Ісус уперше виступив в Назареті і сказав: **«Сповнився час, наблизилось Царство Боже, покайтеся і віруйте в Євангелію»** (Мар. 1:15). І той час, великий час проминув на протязі двох тисячоріч, і на кінець комуно-атеїстичний світ прийшов до висновку, що події Христа, Його народження, проповідь вічної Божої Правди, вся історія християнства, всі події великої боротьби за віру в живого Бога, Бога Духа, то було найвищим щаблем в науці Христа. то в кінці нашого ХХ-

го віку, то Східній комуно-атеїстичний світ, силою змушує людей розуміти, що Христос, то легендарна мітична особа.

В другому розділі автор говорить про Христа та християнство. Проминає ХХ-ий вік, сьогодні той живий зв'язок з історичною особою Ісуса з Назарету дещо затратився. Для багатьох людей християнство, це культурне надбання білої людини, філософія, яка до нічого не зобов'язує. Кого ж тоді можна назвати християнином? Ці шляхетні прикмети може мати буддист, магометанин і юдей, а також людина, яка не цікавиться релігією. Правдивими християнами можемо назвати тих, хто продовжує дію Христа в світі, хто свідчить у дійсності про Нього своїм щоденним життям.

В кінці цього розділу йде мова, як Вселенські Собори представили особу Ісуса Христа, і як номінальні християни розуміють Його? „Визначення-дефініції перших вселенських соборів на підставі понять грецької філософії перетворили живого Ісуса Євангелії на незмінну ікону (образ), до якої нинішня людина не має доступу, бо всі ці поняття для неї далекі, незрозумілі. Нині людство шукає безпомереднього доступу до Ісуса. Доказом цього є великий успіх різних видань літературних творів, в яких письменники правильно насвітлюють той момент, про який згадка в Євангеліях”.

Історичний, філософічно-теологічний підхід у пізнанні Христа, не дав правдивого пізнання, що Христос — Син Божий, Бог Дух. Таке пізнання, що Христос — Бог Дух, воно було в перших трьох сторіччях нової ери, воно було підставою живої віри в Бога. Були великі випадки сумнівів, про що згадує історія розвитку християнства. Але усюди перемагала жива віра в Бога, що Ісус з Назарету — дійсний Божий Син, Спаситель світу. І через усі віки, аж до нашого часу, за віру, що Христос — Бог Дух, невпинно терпіли віруючі християни від номінального християнства, що оперте на видимих предметах. Автор у передмові про „поверховність віри” каже: „Поверховно зовнішня вірність традиціям батьків, бездушне повторювання незрозумілих, вивчених в дитинстві формул, що не промовляють до розуму — все це не може бути тією силою і наснагою, які спрямовували б і керували б усе наше християнське життя,

життя нової людини, згідне з наукою та прикладом нашого Божественного Спасителя". У цьому місці треба погодитися з автором книжки „Ісус з Назарету...”, що без студій Нового Заповіту та з особистою непохитною вірою, що Христос то наш Господь, нелегко досягнути головної мети.

3. Воскресіння Ісуса — основа християнства

Перший підрозділ IX-го розділу праці о. І. Лужицького є найбільшим доказом існування християнства. Підставою в розумінні подій Ісуса з Назарету, то Його смерть і воскресіння із мертвих. Без смерти не було б воскресіння. Підхід до цієї великої події без знання Нового Заповіту і живої віри в Бога, яку мав ап. Петро, коли Христос запитував учнів за кого вони вважають свого Вчителя? Ап. Петро відповів: „Ми ж увірували та пізнали, що Ти Христос, Син Бога живого” (Ів. 6:69).

Дух живої віри в Бога, що Христос, то Син Божий, тривав у Апостольській Церкві впродовж трьох сторіч, тривав у тяжких переслідуваннях і гоненнях людей живої віри в Бога. На початку IV-го сторіччя, 313-го року, коли римський імператор Костянтин проголосив едикт, яким визнав християн на рівні з іншими релігіями. На Нікейському Соборі, на якому було 318 єпископів, де Церква мала право рішати свої внутрішні і зовнішні справи церковних громад. В тому часі Костянтин, якого звали Великим, переніс свою столицю з Риму в Константинополь. Він поділив державу на чотири префектури, а єпископство на дієцезії, які були залежними від держави. З того часу духовність Церкви почала маліти, а події Христа, Сина Божого, духовенство почало (богослужби, літургії) приподоблювати до старозаповітних богослужб, як священниче одіяння, кадильниці й інші предмети, які нашого часу Західня і Східня церкви, як обрядовість заховують під час богослужб.

На цьому місці треба зробити скок до кінцевого розділу під заголовком: „Ісус Христос і людина наших днів”, бо ці думки пов'язані з вище наведеними думками. Автор цього розділу пише: „Ще донедавна всі традиційні християнські церкви — передусім в щоденній практиці — приділяли більше уваги другорядному: обрядам, традиціям,

зовнішнім формам культу, немовби все це було єдино суттєве. Вони жили не істотним, а другорядним, як світоглядами, ідеологіями, обвитими серпанком сакраментальності. В самопевності посідання вічних правд не бачили, не звертали уваги на ці величезні зміни, які ставалися, здійснювалися на їхніх очах. У своїх наслідках все це призвело до сумнівів, розгубленості та непевності членів всіх тих спільнот, чого ми нині всі є свідками і учасниками". Духовний вічний світ не пізнається самим розумом і здобутками науки при допомозі різних експериментів, але особистою живою вірою, що Христос то Бог Дух.

Наука Нового Заповіту про духовний вічний світ цілковито оперта на вірі. Про це виразно Христос сказав своїм опонентам, зарозумілим релігійним фарисеям: „Коли Я говорю вам про земне, та не вірите ви, — то як же повірите ви, коли Я говоритиму про небесне?" (Ів. 3:13). Це говорить, що релігійний світ до приходу Христа на Землю, цебто до Його народження, — знав лише про земні речі.

Кінцеві думки автора: Ісус з Назарету — говорить він — це Бог, незмінний у Собі, стався змінним. У Його 'умалені', це розп'яття на хресті, постає щось інше, але воно є частиною Його божественности. Бог, створюючи людську природу, приймає її за Свою власність. Наша обмеженість стала в Отчому Слові, в Ісусі частиною необнятого Бога на віки. Тільки Він, то є Христос, Його власна особа може і мусить бути основою нашої віри, яка нормувала б і керувала б нашим життям. Без Ісуса Христа, християнство — це тільки світогляд чи ідеологія".

Події воскресіння Ісуса Христа з мертвих цілковито оперті на чотирьох Євангеліях, ослбливо на Євангелії від Івана. Як вище автор книжки „Ісус з Назарету..." каже, що сучасне християнство, то „світогляд чи ідеологія". Його підхід до воскресіння Христа із мертвих, цілком різниться від традиційного християнства. Він говорить, що учні Христа — Петро та Іван, як увійшли до гробу, то побачили полотнище, в яке було загорнене тіло Ісуса, лежало запавшись плоско, в усій своїй довжині, займаючи увесь простір. І хустка — „сударіон", якою була обвинена голова Ісуса, лежала на своєму місці, у звиненій формі, як була

обвинута голова.

Коли ми поважно звертаємо увагу на початки християнства та на традиційну релігійність, церковного обряду, що по більшості пов'язаний з юдаїстичною релігійністю, а не з живою вірою у воскресіння Христа, як вічного Бога Духа, тому нічого дивного, що сучасне традиційне християнство, — знаходиться на безвихідних дорогах.

Автор праці „Ісус з Назарету...” на стор. 261 пише: „Братись за пояснення Біблії, а переважно Нового Заповіту, вимагає величезного знання, неупередження, глибокої покори”. Так, це правда. Ніж узятися до студій Нового Заповіту, то багато легше виконувати релігійні приписи та церковні обряди. Коли йдеться про церковні обряди, що загально відомо про Великодні свята, або „Страстний тиждень і Христове воскресіння”. Фрагмент „Страстного тижня авторіві цієї рецензії добре відомий, в четвер над вечором, коротке богослужіння в церкві, відтак процесійний обхід з плащаницею, що того часу для селян було великою побожністю. Але на підставі тих „Страстних тижнів”, шуму дзвонів та калатал, постала народна приказка: „Піп у дзвінки, а дідько в калатало”. Ця приказка була дуже популярна переважно в суперечних розмовах.

4. «Ісус Христос і людина наших днів»

На четвертому місці слід порушити останні думки автора „Ісуса з Назарету...”, на конкретні зміни в християнському традиційному світі, тому, що воюючий комуно-атеїзм, який воює підступно в розмірах світового руху, при допомозі пропаганди, слова, друку та сили. Автор науково-теологічної праці пише: „Щоб відчути оту спасительну дію Ісуса вже тепер в нашому житті, саме номінальне християнство, саме християнство мертво, вже не є вистарчальним”. Як приклад, він наводить дисидента О Бердника та його унікальну працю „Заповіт Христа”.

За цю працю „Заповіт Христа”, О. Бердника в СРСР гонили по в'язницях, по психушках та кацетах. Невідомо яка зараз його доля, але він зробив великий крок, бо цей „Христів заповіт” поширився не лише в самому СРСР, але й по цілому

світі. Цю брошуру перевидано в Канаді та в Австралії. Далі, в кінці автор порівнює минуле і будучність, пише — „колись молоді люди, кінчаючи школу, мали пляни на майбутнє, нині мають самі не розв'язані проблеми — перенаселення, денаталізація у високорозвинених державах. Замість дітей, місце по хатах зайняли собаки та коти. Колись люди знали для чого живуть і працюють, а сьогоднішня молодь цього не знає. Він наводить такі думки не лише свої, а й інші:

„Людина мусить шукати свого закорінення у вічному, якщо не хоче пропасти. Цю думку висловив коротко Андре Мальро, французький письменник, журналіст і політичний діяч, який сказав: „ХХІ сторіччя буде релігійним, або його взагалі не буде“.

„Все йде, все минає і краю немає” — писав Тарас Шевченко. 20-го липня 1987 р. щоденник „Нью-Йорк Таймс” подав цікаву статтю про демонстрацію в Москві „антисемітизму”. На головному плакаті великий напис: „ПАМ'ЯТЬ”. Цією демонстрацією керував, як подано, на підставі „гласності” Борис Н. Єлтсін. Він, від імені Православної Церкви сказав: „Жиди просякають прапвославне життя старозаповітними пророцтвами”.

„Пам'ять”, як великий напис на плакаті пригадує комуно-французьку і комуно-російську революції. Все можливе, що знайдеться якийсь російський „Наполеон”, і комунізм, як про це говорить недвозначно „Пам'ять”, перемінить на християнство.

На чому закінчується рецензія книжки "Ісус з Назарету — міт чи Спаситель"? Для віруючих християн Ісус Христос дійсний Спаситель — Бог Дух, — „Ісус Христос учора й сьогодні і навіки Той Самий!", (Євр. 13:8).

Гр. Домашовець

"Євангельська Правда", ч. 5. 1987.

НА СВІТАНКУ НОВОЇ ЕРИ

(Рецензія)

Українська релігійна історія опинилася у дещо затьмареному світлі, а причиною цього є односторонні погляди щодо самого християнства не лише в його початках, але майже крізь віки нової ери.

Про самі початки розвитку християнства говорить книга Нового Заповіту. В дальшому розвитку релігійного християнського життя, коли в п'ятому й дальших століттях християнство Сходу й Заходу стало не лише вільною, але й пануючою релігією, тоді сталися внутрішні віровизнаневі непорозуміння. Новий Зповіт, як наука Христа, став церковною святою книгою, віруючих поділено на духовенство й мирян (світських людей).

На цьому тлі книга Романа Володимира „Андрей Первозванний” становить для нашого часу велику вартість. В ній говориться про українців передхристиянської доби, як про наших братів, а не як про „поганів сущих”.

Українська релігійна преса, почавши від 1981 року, просякнута різними статтями на тему тисячолітнього ювілею хрещення України-Русі. За назву хрещення (чи хрищення), за хрещення України-Русі, вхопилася, як за щось своє, Православна російська церква в ССРСР, яка присвоїла собі, на засадах першенства, назву хрещення Русі.

Перед Другою світовою війною релігійне життя в ССРСР було цілком заборонене. Після Другої світової війни, у 1945 році, на українській території відбулася Ялтинська конференція трьох державних мужів — Рузвельта, Черчіля і Сталіна, котрі там вирішували долю Центральної Європи, якою заволодів Сталін. На тій же конференції обговорювалися теж інші справи, а між ними справа хоч би деякої релігійної волі для православних і протестантів в ССРСР. Результатом цього було те, що 1952 року російські баптисти могли відвідати США, це були Яків Жидков, Микола Левіндано, Клавдія Тиртова як перекладач, і Олександр Кареа.

В останньому часі, вже при кінці другого тисячоліття нової ери, появилися в українській мові три книжки науково-історичного змісту, які не пов'язані з українською церковною

релігійністю одностороннього погляду, а саме: Гр. Домашовець „Нарис історії українського баптизму, 1977; о.І. Лужецький „Ісус з Назарету — міт чи Спаситель“, 1981; Роман Володимир „Андрій Первозванний“, 1984.

Названі праці дещо різняться з українською релігійною традицією, особливо з тим „тисячорічним хрищенням України“, в першу чергу киян — в православному русі фігурує княгиня Ольга, а в католицькому князь Володимир. Про початки християнства в Україні й про апостола Андрія небагато мови, бо це відноситься до різдвяних та великодніх свят.

Роман Володимир, автор книги „Андрій Первозванний“, виходить на ширше поле, хоч сама назва книги — традиційна. Д-р Ю. Мовчан, у своїй рецензії на книгу „Андрій Первозванний“ („Свобода“, 1984) так говорить про автора книги: „І ось, з нагоди наближення Тисячоліття хрищення України, наш відомий науковець і письменник, проф. мов Форт Гайського університету стейту Канзас д-р Роман Кухар (псевдонім Р. Володимир) вирішив видати в світ працю, яка має на меті показати нашим читачам місію Андрія Первозванного, такою якою вона була в дійсності.“

З цим хо-че-хоч треба погодитися, якою ця традиція була та ще й досі існує. Ці традиції перемінювалися у ніщо. Про це говорить сучасний комунізм у Східній Європі. Тому автор „Андрія Первозванного“ подає до кожного розділу уведення із відомих передань та історичні джерела.

Православні традиційно переконані, що ап. Андрій — учень Христа, католики переконані, що ап. Петро був першим учнем Христа. На цьому тлі існують суперечки щодо першенства.

На це Новий Заповіт, як наука Христа, дає відповідь: „Як проходив Він (цебто Христос) поблизу Галілейського моря, то побачив був там двох братів: Симона, що зветься Петром, та Андрія, його брата, що невода в море вони закидали,— бо рибалки були. Він каже до них: 'Ідіть за мною, — Я зроблю вас ловцями людей!' І вони зараз покинули невода, та пішли вслід за ним.“ (Мат. 4:18-20. Так дослівно й подає Євангелист Марко — Мар. 6:16-18).

Головне, як автор „Андрія Первозванного“ підійшов до цього питання про ап. Андрія та про його зустріч з українцями на початку християнства. Його мова була як людини з людьми, а не як з „поганами сущими“, як про це твердять священники номінальних церков. Саме слово „погани“ є великою образою і

приниженням свого народу, як предків минувшини. Сьогодні археологічні знахідки дають докази про наше минуле, м.ін. про Трипільську культуру, і не згадують „поганів сущих”. Наші предки, трипільці, жили близько 2.000 років до Христа. Вони обожнювали природу, як Божу творчість — сонце, воду, повітря. І ми недалеко відійшли від трипільців, бо сонце, вода й повітря, це чинники, без яких не було б життя.

Автор книги на 84 сторінках описує подорож ап. Андрія, що плыв байдаком по Дніпрі до Києва. Його цікавила природа України, спів. Це було на початку весни. Коли він почув дівочий спів про весну, зацікавився нею і розпитував. А йому відповіли:

Це наші дівчата так виспівують, весну вітають.

Для ап. Андрія ця мелодія здалася чудесною, такої він ще не чув ніколи.

Рецензат дослівно пережив подібне, коли 1915 року мандрував по Таврії. І його зачарували пісні українських дівчат, які лунали пізніми вечорами.

В українському нотному співанику „Християнський співаник” (1932) є пісня „Могутня в нас твердиня Бог!”, яка постала в час розвитку протестантського руху, і вона споріднена з українським степовим співом.

Автор „Андрія Первозванного” не називає ап. Андрія „святим”, але Христовим учнем — проповідником Євангелії за дорученням: „Дана Мені всяка влада на небі і на землі. Тож ідіть і навчайте всі народи”.

Перша зустріч ап. Андрія з Тимотеєм, духовною особою на київському терені так відбулася:

„Так і зав'язались обопільні взаємини між духовниками двох відмінних світів.

— Я Тимотей,— розпочав волхв,— служу народним учителем і провідником нашій вільній громаді, прошу у Всемогутнього Дажбога ласки дня неї. Про вас, друже Андрію, тільки й усе добре чував.

Андрій, дивлячись в одверте обличчя Тимотея, з лагідною усмішкою розвів рамена й обняв його щиро, і безцеремонно поцілував.

— Брате Тимотею, я слуга Господа Бога нашого, як і ти, та ще й, негідному, випало на мою долю бути учнем Сина Божого і Спасителя світу, Ісуса Христа, наставника Божого, як володаря душ людських.

Ап. Андрій повідомив про свою подорож з-над Дніпра на схід, між „царських скитів”. Найближчі друзі переконували його, щоб він надалі залишився гостем над Дніпром, але він відповів їм:

— Діти мої, не хвилюйтесь і не бійтеся за мене — мені вже сьомий десяток років, і Бог покликав мене і кожного з нас на цей світ сповняти Його завдання. Син Божий, Ісус Христос, віддав своє життя за все людство. Він мене послав до вас, щоб я свідчив про Нього — Він бо життя і дорога і правда! Прийде час і ви повірите у Христа Спасителя, тоді й ваша душа просвітиться найвищим пізнанням, і Його слава полине звідси на всі сторони світу.

Можна б ще багато доброго сказати про книжку Р. Володимира, та найкраще її прочитати. А авторові слід скласти пошану і подяку за його літературний твір для рідного народу.

Гр. Домашовець

ВІД КОМУНІЗМУ ДО ХРИСТА

Моріс Гордін

(Колишній комісар комуністичного інтернаціоналу в СРСР і головний уповноважений Одеського державного революційного трибуналу. Автор книжок: „Утопія в кайданах” і „Сила зла”).

УВЕДЕННЯ.

Моріс Гордін є одним серед незвичайних людей, про яких можна сказати, що вони пройшли подвійне навернення. Незвичайною справою є знайти християнина, котрий був філософськи переконаним комуністом і займав визначні позиції в комуністичній партії. Ще менше незвичайним є для таких людей ставати християнами, коли в додаток вони єврейського походження. У відношенні до М. Гордіна з всією відповідальністю можна сказати, що сталося чудо Божественної ласки: комуніст-єврей став активним посвяченим християнином.

Християнська церква потребує таких людей, як він для зросту у Христі, для нових просторів повної посвяти праці. Християнській церкві потрібні вони з огляду на пророцьку проникливість і палке захоплення, яке вони приносять. Оповідання про навернення Гордіна є доказом факту, що пророцтво ї сьогодні діє в Ізраїлі, що Святий Дух кличе стародавній Божий народ до Христа.

I.A. Макаї

голова Принстонської теологічної семінарії

ВІД КОМУНІЗМУ ДО ХРИСТА

Моріс Гордін

В атмосфері погромів і різанини, що загрожували існуванню єврейства, я виростав в родині рабіна під захистом закону Мойсея. З моїх наймолодших років я чув про надію приходу Месії, який поведе розсипану безліч Ізраїля назад до обітованої землі.

—Але чому він не приходить? — питав я.

І бачив, як світло цієї надії ставало все меншим і меншим навіть у серцях ортодоксально віруючих. Все це діялося у той час, коли темрява переслідувань ширилась всюди, весь час зростаючи й прирікаючи на винищення весь єврейський народ.

Досліджуючи Писання, моїм найпалкішим бажанням було здійснення пророцтв про вічний мир і всевітнє братерство, коли „лев буде лежати з ягням, коли народи перестануть вивчати війну, і коли дитина вестиме їх.“ Але коли і як? На це я не знаходив відповіді.

Тоді революційний рух дав на це відповідь. Вона була сформульована у двох словах: інтернаціоналізм і соціалізм.

Так, це мало дати розв'язку всьому. Більше не буде погромів і знищень, не буде більш вбивання євреїв, не буде більш кровопивства між народами, і навіть боротьба кляс багатих і бідних припиниться, не буде її. Не буде більш боротьби за ринки збуту, зникне боротьба за посідання, настане досконала рівність. Такими були світлі обіцянки революційного соціалізму. В результаті такого підходу до тогочасної дійсності, маючи дванадцять років, я став членом секції молоді таємної Російської соціал-демократичної робітничої партії.

По кількох роках, я став перед двома можливостями: залишитись в Росії й наразитись на ув'язнення й висилку в Сибір, або втекти закордон. Я вибрав другу можливість і втік з Росії.

Наприкінці 1912 року я приїхав до Сполучених Штатів Америки. Тут мене прийняв мій дядько, молодший брат мого батька, професор хемії на університеті в Чікаго, Ілл. Ми з ним незабаром розійшлись у поглядах щодо питань соціалізму. Я став членом ліги молодих народних соціалістів, допоміжної організації Соціалістичної партії Америки. Дядько вимагав від мене, щоб я покинув лігу. Тоді я залишив дядька й пішов працювати на тяжку роботу. Пізніше я знайшов роботу в кравецькій фабриці. Робітнича організація „Амалгамейтед“ проголосила загальний страйк. Я пиеднався до страйку і був дуже активний в ньому. Громадські активісти зацікавилися мною, це бути робітники з Гул Гауз. З допомогою професора Ф.Р. Рілі, голови факультету біології, і також професора Р.М. Левета, я поступив на факультет суспільних наук університету в Чікаго.

На університеті я не тільки продовжував свою

соціалістичну діяльність, але навіть посилив її. У той час почалась світова війна і я став дуже стурбований станом міжнародного соціалістичного руху, зокрема зрадою німецької соціал-демократії, яка підкорилася кайзерові. Це нанесло удар по мені, і я почав більш схилитися до секції „безпосередньої акції“, помалу відходячи від легалістичних методів акції.

Як тільки в Росії прийшло до революції, я вирішив вернутися у ту країну нової свободи, в Росію. З огляду на мою попередню підготовку й близькість з революційним рухом там, мене сконтактовано з більшовиками. Я не попав у першу партію революціонерів, які поверталися в Росію. І коли

Америка вступила у війну, її кордони герметично закрилися, виїзд став неможливим.

Мене призвали до війська. Зі спеціальним відділом студентів мене призначено до військового „Камп Грант“, близько Рокфорду, Ілл. Спільно з Рокфордським соціалістичним відділом я займався діяльністю, скерованою проти війни, поширював літературу в таборі тощо.

Першого травня 1918 року, на чолі демонстрації трьох тисяч робітників меблевих фабрик, які тоді страйкували, я ніс червоний прапор, маючи на собі військовий однострій. Наступного дня, коли я вертався до військового табору, мене заарештовано. Головний військовий суд засудив мене до „ув'язнення менш ніж на один рік, з тяжкою працею“. Після припинення воєнних дій мене звільнено.

Прибувши до Чикаго, я зразу ж зголосився до головного штабу ново організованої Комуністичної партії Америки.

1-го січня 1920 року відбулась найбільша облава на червоних по всіх штатах Північної Америки. Мене також піймали й два місяці тримали у в'язниці в окрузі Кук. Після розгрому партії я помагав відбудовувати її. Саме тоді я вирішив їхати в Радянську Росію і взяти участь у війні Червоної армії проти Польщі. Я завербував на виїзд більше ста чоловік. Ми зформували комуну „Червона зоря“ і на британському кораблі „Аквітанія“ відпливли до Європи в першій половині лютого 1921 року.

Ми прибули в Ригу, в Латвії, якраз тоді, коли радянські й польські дипломати зібралися там на мирну конференцію.

У Москві комуну „Червона зоря“ було розформовано, деяких членів комуни, шахтарів з Пенсільванії, було послано на

роботу в Донецький вугільний басейн. Іншим, наприклад столярам, наказано направляти вагони в Сибірі. А деяких, що вельми характерично, зокрема м'ясників з чикагзьких і канзанських скотобоєн, було завербовано до ЧеКа, Черезвичайки — людської скотобойні більшовицької тайної поліції. Мені наказано залишитися у Москві й призначено комісаром преси Комуністичного інтернаціоналу, який був найвищим правлячим органом, що керував усіма комуністичними партіями світу.

Що я там бачив? Що я там чув? Я був присутнім на зборах осередка Комуністичного інтернаціоналу, і я зразу ж збентежився. Голову адміністраційного відділу, колишнього президента Латвійської Радянської Республіки, обвинувачено у цілому ряді найбільш огидних злочинів — від вбивств, через утоплення двох французьких делегатів на останній світовий конгрес Комінтерну, до спекуляції валютою, злочину, що карається смертю. Він не заперечував обвинувачень. Він виправдовувався, що всі ці так звані злочини були вчинені в інтересах революції, і що революція оправдує і навіть схвалює такі кримінальні вчинки. Він, замість виправдовування, закінчив такою погрозою: „Якщо ви проголосуєте схвалення моєї адміністрації, я забезпечу вас вагонами продовольства з України. Але якщо ви проголосуєте проти мене, ви будете голодувати”.

Таким був мій перший досвід у більшовицькій дійсності. Це був удар по голові великим молотом. Потім прийшла „симфонія” світового братерства революції — третій світовий конгрес Комінтерну з Леніном і Троцьким, і усі оп'янюючі фейерверки красномовства, вибухи подиву гідних екстаз, подібних до яких я, мабуть, вже ніколи не побачу.

Потім прийшла чорна повинь голоду, в якій загинули мільйони й мільйони. Ця повинь навістила радянську республіку. Центральний комітет домагався десяти тисяч добровольців на “фронт голоду”. Після наради з Вячеславом Молотовим, я добровільно виїхав на Україну.

В Одесі, секретар партії, переглянувши мої відповіді на запитання в анкеті, сказав: „Товариш Гордін! Американські капіталісти судили тебе у своїх судах і тримали тебе у своїй в'язниці, тепер ти суди їх! Я призначаю тебе головним прокурором Одеського державного трибуналу.”

Коли одного разу пізніше перед головою революційного трибуналу я не погоджувався на таке призначення, покликаючись на абсолютне незнання законів, він почав глузувати: „Закони? Ми робимо їх! Всі, кого до нас приводять — винні! Завжди винні! Якщо я дістанусь у твої руки, то я винен, але якщо ти дістанешся в мої руки, тоді ти винен. Ти був агітатором в Америці? Ти лише агітуєш на судових залах, а ми будемо розстрілювати!”

Посаду головного прокурора в Одесі я займав дуже коротко. Мене призначено на більш лагідну посаду, в результаті чого я мав можливість спостерігати голод.

Я бачив дітей, які скребли кору з дерев для поживи... Я бачив голих людей, вкритих лахміттям, які бігли вздовж Дерібасовки (найбільш чудовий бульвар в Одесі) й кричали: „Я г-о-л-о-д-н-и-й!”

Я безпосередньо довідався про десятки й десятки хворих в'язнів, яких кидали в річку... Я довідався про багато диявольських речей, про які чим менше було говорити, тим краще... Так я довідався про величезні, без ніякого порівняння величезні „кошти революції”, якими були людські жертви, я бачив людську жорстокість. Жертви були такі великі, що їхніх результатів ніхто неспроможний забути, їх не відкупити ніякою покутою.

Я повернувся у Москву з болем у серці. Мене відкликано від „розпорядження президії Комінтерну”, наказане попередньо Молотовим. Спочатку я хотів діяти офіційно, але дуже швидко глибокі сумніви почали турбувати мій розум і повністю паралізували моє бажання бути активним. Щоб позбутися всіх формальних обов'язків, я заявив про свій намір написати монографію „Філософія ленінізму”, що було на той час зовсім новою думкою. Влада з ентузіазмом затвердила мій проєкт. Я поступив на факультет дослідів Московського державного університету. Моя монографія, після її закінчення, мала мені уможливити одержання посади в Інституті червоної професури. Я з великим завзяттям взявся за вичерпні дослідження усіх теоретичних основ комуністичної доктрини. Я дослідив цілу ділянку історичного розвитку революційного руху. Моєю головною метою було знайти філософську основу марксистської ідеології, що була перед Ленініним. На мої руки приходили наукові журнали з-за кордону, на їх підставі я з

великим здивуванням ствердив, що існують у науці набагато модерніші напрямки, які були далекі від матеріалізму, включаючи у це теж науку фізики.

Мій процес думання, унаслідок загальних дослідів, нестримано віддаляв мене щораз далі й далі від лєнінізму. Саме тоді й там я справді був близький цілковитого відкинення комуністичної філософії. І саме тоді почалась „справа Троцького”. Я ніколи не був троцькістом. Моя позиція в партії полягала у підтримуванні традиційної, старої лінії лєнінців. Тому спочатку теоретично я був мало зацікавлений конфліктом, хіба що цей конфлікт міг би кинути нове світло на внутрішній механізм партійного апарату. Вже невдовзі це світло разуче знівечило мої переконання, залишаючи мене без ніякої перспективи на майбутнє.

З таємних архівів Комінтерну мені були передані секретні листи Троцького до Політбюро. Вони відкрили переді мною дотепер уважно приховувані факти, які, неначе динаміт, перетворили в дим і порох мої вже захитані основи віри в комунізм. Ось один з фактів: Лєнін був уже напівпаралізований, він через свою дружину Надію Крупську послав у Центральний Комітет статтю з проханням негайно її надрукувати. Микола Бухарін, редактор „Правди”, висловив думку, що статтю не слід друкувати. Після цього Надія Крупська заявила, що не допущена до публікації стаття була дуже важлива для Лєніна, і що цей факт прискорив його смерть. У ході цієї справи Куйбишев (пізніше завідуючий справами п'ятирічок) вніс проєкт резолюції, за якою стаття Лєніна мала бути надрукована лише в одному примірнику „Правди” з тим, що це число буде показане лише Лєнінові, але ні одне слово тієї статті не має бути розповсюджене. Коли я довідався про цей огидний факт, він завдав смертельного удару решткам моїх комуністичних переконань. Тоді я побачив марксизм, як певний шлях знищення самого себе. Це був метод поневолення робітника, і одночасно партія, яка поневолювала свого творця — Лєніна. Машина обману почала діяти проти її творця. Моє розчарування марксизмом-лєнінізмом було цілковите. Я вирішив, з допомогою Кагановича, правої руки Сталіна, залишити Росію, я почав „виманєвровувати” моє повернення в Америку.

Що я мав сказати тепер тим, яким я проповідував комунізм? Я розповів їм про зраду їхніх ідеалів в Росії, вчинену самими

провідниками, які з борців за свободу перевернулися у деспотів і тиранів. Скрізь, де б я не бував, я висловлював свою гостру ненависть до комуністичної нелюдської політики. Це була ненависть ненависти. Моє розчарування наповнило мене гіркотою й отрутою. Яка ж могла бути радість від того, що говорю про зраду ідеалів моєї молодости? Жодна! Серце людини бажає позитивних вісток, його не можна нагодувати хлібом заперечень, навіть запереченням заперечень. У суті моєї антикомуністичної діяльності я відчув порожнечу, я не бачив дійсного значення і мети всього мого життя.

Я заспокоївся, відходячи від публічних лекцій, і написав книжку під заголовком „Утопія в кайданах”. Ця книжка була поширенням рукопису, друкованого на папері для цигарок у Москві, і яку я вивіз з Росії у моїх черевиках. В цій книжці є одне речення, яке у відношенні до мене, стало дійсно пророчим. Ось воно: „Зі страждань, розчарувань народиться більш потужна віра”. Тоді, коли я писав це твердження, я не мав ніякої уяви про значення своїх власних слів. Але, хвала Богові, я сьогодні знаю „більш потужну віру”, яка в мені самому. Були й інші приклади, коли моє перо випередило мою совість, наперед передбачаючи мій сучасний духовний стан.

Я знову дуже пильно став досліджувати правду, намагаючись знайти думки, які я загубив у московській метушні. Система моїх поглядів на попередню політику, економіку, навіть на філософію розвалилась і тепер я став перед необхідністю перебудувати мої погляди. Необхідною стала переміна цілої системи ідей, у спосіб, котрий міг би переформувати моє відношення до дійсності у всіх її аспектах: індивідуальних, соціальних і космічних. Це сталося в процесі реорієнтації, я почав наближуватися з більшою прихильністю до духовної концепції речей, вбачаючи невидиму правду, яка існує поза видимою, перехідною зовнішністю.

У той час, коли мої ідеї в деякій мірі стали кристалізуватися, я вирішив перетворити їх у художню форму літературного вислову. І я написав повість у двох томах, яка показувала трагедію палкого комуніста, котрий втратив свою віру в соціальні ідеали. Герой повісті був сином протоієрея офіційної російської Церкви. Коли я відібрав моєму героєві його віру, я відчув, що я мушу дати йому щось, чим він міг би жити. Природно, мій мистецький інстинкт підказав мені повернути його назад до віри його батьків, лише в більш чистій формі, і

замкнув коло на вищому рівні. Я привів мого героя назад до Христа, але не як звичайного послідовника ритуалів православного християнства, а як послідовника життя, яке має керуватися незрівняним зразком життя Назорея.

Щоб написати повість, щоб описати досвід характеру мого центрального героя, я почав студії над Новим Завітом. Читання Євангелії, не викликаючи логічного переконання мого розуму, наповнило мене майже побожним захопленням постаттю Ісуса, як зразка найвищої моральної завершеності. У цій стадії мого життя я зберіг ще багато закам'янілого реалістичного способу думання, щоб допустити вплив на мій розум ідей надприродного. Незважаючи на те, як далеко постать Христа захопила мою уяву, мій розум ще не міг піддатися надприродним явищам. Послідовні кроки, які поглиблювали б пізнання, мали статися перед тим, як я міг би прийти до Христа, не як до звичайної, обдарованої уявою, трансцендентальної фігури, але як до неминучого факту історичних подій, як до дійсного втілення Бога в людині.

Покинувши атеїзм і матеріалізм, я пройшов крізь агностицизм, пантеїзм, теософію і росікрушіанізм — спіралю, яка була звернена уверх і вивершена Сином Божим. Найперше я змагався з Гербертом Спенсером і його незбагненністю. Парадоксальна суперечність між його агностицизмом і його вірою у незбагненність вразила мене, як крайня нісенітниця, як філософія, що нічого не знає, то чи вона може знати про існування незнаного? І врешті: що означає „незбагненне“? Це чистий глум. Все, що незбагненне дозволяє нам знати про себе, є те, що його не можна збагнути. Що за виняткове відношення поміж людиною і кінцевою реальністю — відношення чистої ігнорантності! Це є філософія, яка робить метою і кінцем її найвищих досягнень твердження про безвихідність. Я відкинув її.

Саме тоді два великі астрофізики, А.І. Едінгтон і Г. Джінс, допомогли мені збагнути загальний містицизм з прийняттям „космічного математичного розуму“, який діє поза явищами, збагнути божественний принцип, що оживляє і перевищує природу, пантеїзм. Всесвіт є божественний. Все є божественне. Але, якщо все є божественне, тоді ніщо не може бути божественне з о к р е м а . Людина є так само божественна, як кіт, і кіт так само божественний, як людина. Абсурд! Більш того — пантеїзм в цілості є безособовим,

роблячи з всесвіту абстракцію. Але серце людини не може спілкуватися з абстракцією. Людина, будучи собою, може мати спілкування лише з особою. І я прийняв теософію, в центрі якої стоїть учитель Будда, особа. Але якого типу особистістю був Будда — я нескоро винайшов. Він був особою, для якої безособовість була найвищим ступенем особистости. Щось, що є в найвищій мірі людське, і так само в найвищій мірі нижче людини. Я в якійсь мірі дивувався способів його життя, але я цілковито зневажав спосіб його смерті. Бо Будда вмер у дуже старому віці, об'ївшись свининою... І крім цього: де його поховано? В його власному пупі... Нірвана є станом зникнення, „погашення” в ніщо, є „сумум бонум” — найвищим добром. Відсутність бажання є ціллю всього бажання. Байдужість вчинено вінцем життя, але ж життя є протилежністю байдужости. Життя не може бути заморожене в нірвані, в пупі Будди... заморожене в вічному роздумуванні. Росікрушіанізм був лише раптовою зупинкою.

Врешті я прийшов до місця, де Христос був центральною постаттю, затемнюючи Будду. Тут Христос був зверхнім. Голова всіх вчителів. Тепер прийти до нього, як до Голови, який був виключним і єдиним, не було дуже тяжко.

Роздумуючи над безславною смертю Будди, я, природно, почав думати над тим, як умер Христос, котрий з такою правдивою людськістю промовляв до свого Отця про свою самотність, і з такою досконалою божественною жалістю молився за своїх катів.

Коли я висмикнувся з усіх абстракцій і безособовости нірвани, „нічого не знаю” агностицизму, і „я є ніщо” буддизму, і „квадратури кола” містицизму, я собі сказав: Я хочу знати все про Ісуса Христа, якого життя і смерть так чи інакше перевищує усі інші і є найбільш позитивний. „Люби ворогів своїх” — чи може бути щось вищого за це? І Він сам практикував цей спосіб любови на хресті, на Голгофі!

Моє зацікавлення Христом стало палаючим факелом. Хто може найкраще просвітити про Нього? — питав я сам себе. І я вирішив звернутися до єврейських християн, тому що вони знають те, що погане, і те, що євреї знають про Христа. Я пішов до місії для євреїв у Нью-Йорку. Керівник місії дав мені брошуру, написану її отцем, і яка мала заголовок: „Ісус і євреї”. Він теж дав мені Біблію. Керівник місії, сказав мені, що є

переконанням її отця, що якщо хтось вірить у Старий Завіт, то він так само мусить вірити у Новий Завіт.

Це твердження здавалось мені більш, ніж смішним. Цей отець певно знав Старий Завіт, будучи головним рабіном Ортодоксального рабинату в Чикаго. Але, незважаючи на це, я пообіцяв прочитати брошуру і Біблію. І тут сталася несподівана подія в моєму житті! Усі посилення брошури на Старий Завіт були, без сумніву, автентичні. І, що здивувало мене ще більше, всі цитати в Новому Завіті зі Старого Завіту були правильні до найменшої подробиці. Дальшим потрясенням для мене було відкриття, що Старий Завіт і Новий Завіт нерозривно пов'язані в оду і фактично є одною книгою. Той самий дух живе і насичує обидві книги. Лише Новий Завіт відкриває те, що Старий Завіт приховує. Новий завіт є плодом того, чого Старий Завіт є корінням — особи Месії.

Перший раз у своєму житті я читав Біблію, без окулярів чи то традиційного юдаїзму, чи крайнього атеїзму. Слово Боже принесло в моє серце переконання, відкрило мій розум і привело мою душу майже раптово у спільність з Богом. Я був як дитина, що була відлучена від свого отця, і потім раптово знайшла його. Дитина інстинктивно відчуває правду отця. Так і я відчув правду Божу. Я читав книгу Йова і я набув довершене переконання реальности Бога! Я знав, що Відкупитель мій живе! Я повернувся назад до Єгови, і Він представив мене Його єдинородному синові Господу Ісусу Христу.

Невелика брошурка Ч. Чеслі під заголовком „Короткий і легкий метод з євреями” допомогла мені перемогти всі труднощі на самій основі єврейських джерел і навіть Талмуду. Друга книжка — „Пророцтва відносно єврейського народу” виявила мені відношення пророцтв до вирішальних подій в історії і підтвердила для мене правду Біблії, як слова Божого. Я прочитав Ісайю, Єремія, Даниїла і Захарію, щоб цілком дізнатися про Месію і час Його ймовірного приходу, і щоб цілком переконатися, що Ісус був обіцяним Месією. Хоч мої внутрішні переконання були твердо обґрунтовані, я зустрівся з величезними перешкодами на шляху до одвертого визнання Христа. Я мав абсолютне переконання, коли читав Біблію й інші книги. Але як тільки я залишав книжки і повертався у невіруючий світ, мої нові переконання якби зникали в підсвідомість і я ставав неспроможний висловитись, мої губи

були замкнені у безпомічності. Протягом кількох тижнів моя душа була обернена в жакливе поле битви, на якому правда Божа змагалася з неправдою світу. Причиною цього було те, що в той час, коли я мав у розумі повноту знання, мені бракувало в серці сили віри. Коли б мені здобути віру! Про це я благав днями на колінях.

Одної суботи я прочитав на церковній сторінці нью-йоркської газети „Таймс” оголошення про проповідь, яка мала бути прочитана у Вербну неділю на тему „Страждаючий Бог”. Я пішов на богослужіння, і як тільки прочитав Ісайю, 53, я став опанований довершеним магнетичним надхненням. Я бачив образ, намальований з природи, неначе Рембрандт малював Христа, сидячого перед ним. У дійсності Рембрандт — Шекспір малярства — не зміг би намалювати Христа з природи більш яскраво і більш точно, ніж це зробив малюнок Ісайї словами семи століть перед тим.

Що за сила пророцтва, перемагаюча й непереможна! По полудні того дня я віддав моє серце Христові. В місії був прочитаний розділ про в'їзд ХРИСТА в Єрусалим. Саме там і тоді Христос увійшов у моє серце, і будучи будівничим світу, яким Він є, Він негайно збудував у моєму серці Новий Єрусалим чудесної незнищимої віри. Я проголосив своє визнання, і в той час, як я це говорив, я був оточений кільцем білого полум'я, хрещення Святого Духа, який очистив усе моє єство, перетворюючи його у відображення і подібність Христові, моєму особистому Спасителеві, відкупителеві світу і Месії Ізраїля. Яке це було чудесне! Нехай буде благословенне ім'я Його!

Склея, на якій я стояв, обернулася у „крила зцілення”, і вони зцілили все всередині і навколо мене, очищуючи й обновлюючи, поширюючись до кінців часу і простору, і даруючи мені відкриття Бога та Його помазанця, даючи мені життя вічне замість кількох швидкопроминаючих, марних моментів існування тут, на Землі. Тепер я є „нове сотворіння” (2 Коринтян 5:17).

Під комунізмом я був людиною ненависти, в Христі я є людиною любови. Тоді я був людиною проклять і крові, тепер я став людиною сліз і молитов. Зі страждань і розчарувань народилася більш потужна віра. Більш ніж це, я самий „народився знову” (Йоана 3:7). Моє життя тепер не є порожнім, воно повне значення, як ніколи раніш. Бо я знаю, що Бог

покликав мене, як дитину Його ласки, об'являти Його, бути свідком Його.

Відтепер я не є „випадковим скупченням атомів”, звичайна частинка оживленого пилу, що його занесено не знати звідки і не знати куди, я не кусок тваринної протоплазми, що живе мент, щоб бути мертвою вічність, я є Його і Він є мій! Одвічний перебуває в мені і я в Ньому, і це сталося завдяки моїй вірі в Сина Божого і Сина Чоловічого Ісуса Христа, котрий заповнив прірву поміж Богом і людиною своєю, пролитою на хресті, кров'ю.

Усі мої зусилля скеровані на одну річ — зробити себе молитвою придатною посудиною для Святого Духа, щоб вона була повна і переливалась. Тоді я стану вісником Його слова, навчаючи правди і проголошуючи „радісну новину” — найперше євреям, але так само комуністам і атеїстам. Тепер моє особисте життя має значення, його зміст сягає геть далеко понад утопійні мрії моєї молодости.

Щодо суспільної справи, Христос кинув цілковито нове світло на мій світогляд. Ідеали у суті залишилися ці самі, бо їх було провіщено в пророцтві Ісайї й інших. Але метод осягнення, як було показано мені через життя і смерть Христа, був цілковито відмінний. Братерство людей буде досягнуто не інакше, як тільки отцівством Бога. Лише як діти Божі, ми є правдиві брати. Без Бога, ми є низькі звірі, що живуть і змушені жити під законом червоного кігтя вбивства, насильства, кровопролиття і взаємного нищення.

Як брати в Христі, ми розв'яжемо наші проблеми „Ні військом, не силою вашою, тільки моїм духом, говорить Господь сил небесних” (Захарії 4:6). Людство цієї науки не зрозуміє легко. Навіть смерть Христа на хресті не звільнила людства на Землі з його грішної ненависти один до одного. Але що вони досягли, і що здобудуть без Христа? Ніщо іншого, як більше й гірше кровопролиття. Земля є поділена, знову переділена, і знову наново розділена, знову й знову з окремим результатом стала наблизитись до універсального хаосу. Народи повстають, скидають деморалізованих володарів, потім самі стають поганими правителями й тонуть у ще гіршому зіпсутті. Кляси повстають і скидають несправедливих експлуататорів, а потім самі обертаються у правлячу клясу, яка експлуатує людей ще більше, ніж попередня. Боротьба за владу і власність ніколи не доведуть до правління

справедливості, аж поки влада й власність не будуть скеровані туди, де їм належить бути на фоні життя, коли найважливіший плян — загальний інтерес людей не буде заповнений духовними прагненнями і цінностями. Це не означає, що ми можемо нехтувати матеріальні вади суспільства. Зовсім ні! Вони часто завдають шкоди духовному зросту. Що чинили пророки?

Вони знали й передбачили прихід Месії, і все ж вони не залишили усе це Йому. Вони боролися за справедливість в їх власні часи з усією силою своїх, Богом дарованих здібностей. Пророки засуджували злочини царів і зло багатства, і все ж вони не засуджували монархізм як такий, або багатство як таке.

Так само і ми, як християни, мусимо засуджувати зло капіталізму і зло комунізму, не ганьбячи системи взагалі. Бо як християни, ми не є стурбовані системами, але серцями людей. Яка користь з системи (яка б вона не була революційна), якщо серця є повні зла? Головна наука з мого навернення до Христа щодо соціальних проблем висловлена у словах Ісуса так: "Краще шукайте царства Божого, а це все додасть вам". Луки 12:31.

По кількох більших заворушеннях і після руїни, народи Землі будуть голосити в розпучі і падати лицем на землю перед Богом, вони будуть благати милосердя, і Він покаже їм вихід: світлом Правди, дорогою Христа.

Таким є для мене значення історії тепер. Це не є арена безплідної боротьби народів, раси проти раси, кляси проти кляси. Це не поле суперництва за силу й посідання, в яких за кожною перемогою приходить поразка. І переможець сьогодні, стає переможеним завтра. Даремним є спалювання людей, народів, кляс, рас, даремним є обертання їх у гори попелу... Кожний носій якогось факела, звичайно сам ставав кількома грамами попелу.

Людська історія є ареною, на якій Бог dokonує призначене відкуплення людини ласкою Ісуса Христа. Створення людини на початку „трохи нижчим ніж ангели”, відтак після упадку в стан недалекий від звірячого, наприкінці дійде до вивищення понад ангелів” — ось коло розвитку людства. Центром людської історії є хрест на Голготі. Христос був похований, воскрес і переміг смерть - символ усякого зла. Він не переміг мечем (який Петро вийняв з піхов), але хрестом, підкоряючись добровільному мучеництву „Тільки ж не моя воля, а Твоя нехай буде” (Луки 22:42).

Не меч потуги і сили, але хрест любови й самопожертви вказує шлях до здійснення на кінці, в час, призначений Богом, царства небесного на Землі.

В космічних категоріях Христос доконав у мені повну зміну поглядів. Тепер я знаю, що всесвіт не є випадковим безпляновим утворенням, або космічною плазмою, що підлягає тиранії сліпих механічних і біологічних законів. Він є прикутий золотими ланцюгами до трону Божого, який є одвічним Творцем, котрий постійно оформлює своє твориво, постійно підносячи його на вищі рівні краси, свідомости і досконалості.

Бог є понад усе, і Він заповнює час і простір до крайніх кінців вічності й безконечности з одною зростаючою ціллю — об'являти Його славу в святості на віки-віків.

Тепер мої проблеми з часів моїх найперших пошуків перестали бути для мене незрозумілими. Христос на хресті відповів на всі запитання і проблеми, передаючи нам ключ для їх точної розв'язки. Любов, і ніщо інше ніж любов, задовольнить людські проблеми. „Будьте досконалі” (Мат. 5:48) було Його наказом. І ми станемо досконалими ласкою Божою у повені часу. „Подібні Йому будемо” (І Йоана 3:2). Ми будемо перетворені на подобу Христа так індивідуально, як і соціально. Преображені... подібно тілу слави Його (Филип. 3:20).

Тоді пролунає тріумфальне прославлення, що потрясе космосом в тремтінні радості! „Царства Землі стали царствами Бога і Його Христа” Амінь.

КОМЕНТАР

Журнал "Євангельська Правда" час від часу подає такі статті, яких немає в інших євангельських журналах багато залежить від знання історичних подій, або просто, з віровизнаневих поглядів, "Євангельська Правда" число 3, 1987 року, подає цікаву статтю під заголовком "Від комунізму до Христа", якої є автором Моріс Гордін по національності жид. Автор статті вже є в пожилому віку говорить про його юначе життя:

"В атмосфері погромів, що загрожували існуванню жи-

дівства, я виростав у родині рабіна під захистом закону Мойсея. З моїх наймолодших років я чув про надію, що прийде Месія, який поведе розсипану безліч Ізраїля назад до обітваної землі.

- Але чому він не приходять? - питав я.

У 1912 року йому як юнакові пощастило дістатися, до ЗСАмерики... Тут у вільній країні ЗСА ропочалось Фортунне його юначе життя. Йому як видно було відомо про комуністичний рух, що нависав, як хмара над Східньою Європою.

Моріс Гордін і його стаття "Від комунізму до Христа" вона є не лише цікавою, але глибоко змістовною, що говорить про події нашого ХХ-го віку. Головне то роздуми його розумової і душевної боротьби, як жиди чи ізраїльця, що став людиною живої віри в Бога, про об'явлення Месії, не того Месії, що відбує Ізраїльську державу та святиню в Єрусалимі, його віра в Господа Христа - Бога вічності.

Про прихід Месії в юдаїзмі, а в християнстві про другий прихід Христа, почавши від Апостольської Церкви до нашого часу, кінця другого тисячоріччя, написано багато різних книг, а навіть припущень і все це саме питання, яке турбувало М. Гордіна: "Але чому він не приходять?"

М. Гордін він прибув до 3'єднаних Стейтів Америки у юначому віку, як вище згадано, в 1918 р. він був вояком в американській армії, і не числився з військовою, як вояк дисципліноку, за що був покараний військовим судом, бо хотів служити двом панам - американській армії і комунізму, бо не знав науки Христа: Мат. 6:24. Але на його щаста Перша світова війна закінчилась і він почав думати, якто дістатись до російського комуністичного раю?

Наблизився 1921 рік, він був у комуністичному русі в Америці не було труднощів творити деякі організації, і він належав до так званої "Червоної зірки", під прапором тієї зірки подібних як він зкомунізованих друзів і їх було пілше сотні, рішили мандрувати до новостворено-

го російського раб! Коли М. Гордін прибув до мріяної з великим захопленням "пролетарської", а не царської Росії, що вже всеціло була опанована комунізмом, тому нічого дивного, що його погляд як американця не погоджувався з російським комунізмом.

Автор цього коментаря, як видно є ровесником М. Гордіна, і переживав гарячіші початки тієї "пролетарської революції". На 19-му році життя 1914 р. папав до австрійської армії, по двомісячному військовому перевишколі траба було йти на фронт бою, 25 грудня 1914 р. нас військова чета у горах Карпатах, попали до рос. полону, а вітак я, як галичанин міг залишитись в Галичині під окупацією російської армії. На весні під сильною офензивою німецько-австрійських армії, російські війська на глуми відступали на схід, і моя така сама доля 1915 р. була йти на схід. І я будучи в Південній Україні, від 1915 до 1922 року, пережив початки жорстокої революції. М. Гордін прибув із ЗСА до комуністичної Росії, - після її стабільности, 1921 р. коли вже та розплата з капіталізмом, дворянством і православним духовенством, дещо притихла.

Із життєвого досвіду М. Гордін каже: "Яка користь із системи, яка б вона не була, якщо серця є повні зла? І він покликається на слова Христа: "Краще шукайте Царства Божого, а це все дасться вам", Лук. 12:31. Головна мете кожної людини, а тим більше для жиди, що Гоаподь Ісус Христос - Бог Дух, то віра! Він пише виразно: "Що в протязі кількох тижнів моя душа була обернена в жалливе поле битви, на якому правда Божа змагалася з неправдою світу. Причиною цього було те, що в той час як я мав у розумі повноту знання, мені брвкували в серці, сили віри. Коли б мені здобути віру! Про це я благав днями на колінах".

В кінці він пише: "Під комунізмом я був людиною ненависти, в Христі Ісусі я є людиною любови!" Ці слова М. Гордіна всеціло утотожуються:

"Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородного, щоб кожен, хто вірує в Нього не згинув, але мав життя вічне" Ів. 3: 16.

ДВА СВІТИ ВИДИМИЙ І НЕВИДИМИЙ

†

РЕЛІГІЙНИЙ ДОГМАТИЗМ

Цей кінцевий підрозділ, що пов'язаний з роздумом як цілість: "У 1000-річчя хрищення України" вимагає дещо сказати про самий зміст християнства, про номінальне і реальне, і що в українському народі існують ці два погляди християнства, про це говорять світлини розділу, почавши від палестинської ріки Йордану, кінчаючи українською рікою Дніпром і столичним містом Києва.

Статті в українській католицькій пресі, які почали появлятися з початком 1981 року, продовжуються аж до нашого 1988 року, і маємо вже цікаві пресові звідомлення, а саме щоденник "Свобода", четвер, 28-го квітня 1988, біжучого року, як початок головних урочистостей, у Філадельфії, коротка стаття під таким заголовком - "Філадельфія відзначить 1000-ліття Богослужбами і бенкетами". В кінці статті, як запрошення на: "З огляду на знаменність цього духовного й історичного українського національного ювілею - події Хрищення України, комітет очікує великої участі українського громадянства в урочистих Богослужбах та в спільній святочній трапезі - ювілейному бенкеті".

Як дійсно виглядає діло Христового і Володимирового християнства? Христове християнство оперте на ґрунті Нового Заповіту і на живій вірі, що Христос то Господь і Спаситель кожної людини, що рішається публічно визнати Його, як свого Спасителя у хрищенні. Володимирове християнство, як бездушна релігійність, перелицована зі старо-юдаїстичної релігійності, народження людини чоловічої статі по восьми днях обряд, ритуальне обрізання, а в номінальному і в Володимировому християнстві народження дитини, чоловічої чи жіночої статі, рівно ж у такому самому часі відбувається хрищення.

Тому аж ніяк не можна погодитися про це гучне 1000-річчя, яким пересякнута релігійна преса, переважно у

З'єднаних Штатах Америки де є повна релігійна воля, за яку боролись і перемогли противників, які думали і змагали до того, щоб панувати над новим американськими поселенцями у новому світі, якими були: Роджер Вільямс, Род Айсленд (1603-1683), і Вільям Пенн, Пенсильванія (1644-1718).

Головне, багато писання про Володимирове хрищення у вільному світі, де є свобода преси, пишуть і пишуть наче б на цьому усьому оперта вся українська релігійність, але ні словом у тих писаннях нема згадки про тих велетнів про Роджера та Пена, які були борцями і творцями тієї свободи з якої користають українські емігранти у З'єднаних Штатах Америки і в подібних інших країнах волі у вільному світі.

Українські католицькі передові люди ієрархи, які титулюють себе не єпископами, в "владиками", і не помилились виявити свою затасну ідею, і на початку своєї ієррхічної статті написали:

"Нам треба теж шукати середників, щоб віднайти ті сотні і тисячі наших братів і сестер по крові, які відійшли від нашого церковного життя, щоб вони відчули поклик крові своїх братів та повернулись, якмога до своєї рідної Церкви".

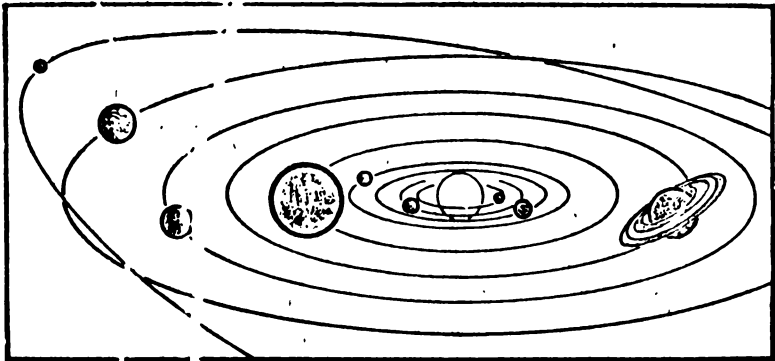
Релігійно-догматичні писання про "1000-річчя та про богослужби, імпрези та трапези, які будуть головним і радісним закінченням у трапезах ювілек, але нічого не згадано про зоряний Всесвіт про його могутність, як Богу творчість і про нашу праматір Землю з її природною красою, де Господь наш Спаситель, звертає людям увагу, щоб вчилися розумного життя від живої природи: "Погляньте наптаство в повітрі і на польові лілеї, які вони чудові красою, Мат. 6:26-29. Крім земного природнього багатства та краси, Христос говорить і про світ духовий вічний: "Багато осель у домі Могого Отця, коли б то не так, то сказав би вам, що йду приготувати, місце для вас" Ів. 14:2.

Ми люди живемо на землі на одній із планет великого Всесвіту. І про той великий зоряний Всесвіт, релігійний догматизм віками навчав що є "небо і пекло". Свя-

щеник у передмові в його книзі "Ісус з Назарету мити Спаситель", пише:

"Колись на рідних землях, ще п'ятдесят-шістдесят у минулих роках, священник був єдино Формуючим чинником, загальної opinii стосовно життя і світу. Нині ситуація докорінно змінилась. Сьогодні - це преса, радіо і телевізія, що інформують і Формують щоденно людину".

В одному із журналів "Пробудись" 1973 р. була стаття під заголовком: "Потрібно знати закони". На початку була згадка про стард американських астронавтів у 1969 року їхньої висадки на Місяця. Справді то був на 240,000 миль лету у простір. То був вияв людської інтелігенції у винахідливу здібність. Тут треба було до приготування кілька сторіч.

Подорожвання людини в просторі залежить від законів, що керують небесними світилами. Хто є початковець цих законів?

На початку 1600 років, Йоган Кеплер, німецький вчений розвив закони планетного і тому подібного руху у приблизній спосіб, як зоряні тіла кружляють у просторі. У 1687 року Ісаак Ньютон видав свій твір "Закони руху", вживаючи твори Кеплера як за основу. Закони Ньютона та Кеплера становлять наріжний камінь у нормуванні міжпланетних полетів".

Так, у просторі віднайшли дуже багато небесних світил, які рухаються за великою математичною точністю. Проф. математики Університету Кеймбрідж, П. Дірак писав у журналі "Сцентіфік Америкен", що Бог є матема-

тик дуже високого ступня, і що у творенні Всесвіту то Він уживав дуже високу математику.

Чи не ясно, що закони відповідають за точні упорядковані рухи Землі, Місяця і зір – мусіли мати Законодавця. Без цих законів не було б можливо подорожувати в просторі, бо небесні зорі були б у хаосі! Чи не ясно, що без Бога, Який створив і підтримує ці закони, не було б можливо сісти на Місяці.

Тому чотири роки на книгарських полицях появилася цікава книжка в англійській мові авторів: Бріян Стаблефорд і Давид Ланфорд, "Третє тисячоріччя істрії світу Нової Ери 2000-3000". Вони подають, що сучасне політичне напруження буде продовжуватись до кінця 2000 і в наступному 3000-му тисячоріччі. До змісту книги і розділів подані цікаві ілюстрації.

Книга світових подій поділена на чотири періоди, що дають для читача книги запам'ятати головні події, які відбуватимуться в третьому тисячоріччі відокремлено в періодах: Перший період, період кризи від 2000 до 2180, Другий період, відбудова від 2180 до 2400, Третій період, перетворення від 2400 до 2650, Четвертий період, новий світ від 2650 до 3000.

У четвертому періоді йде мова про "Новий світ", це вповні утотожнюється з Біблійно-євангельським переконанням про "Тисячорічне царство", На початку нашого ХХ-го віку, у світовому Євангельському Русі, було багато писано про Другий прихід Христа і про Тисячорічне царство. Головне, що тепер у кінці цього ж, як вижче віку, не багато писано на подібну тему статтей.

Автори цього 3000-річчя, пишуть, що остання нуклерна війна відбудеться в 2079 році між Аргентиною і Бразилією. Відтак є деякі пророчі та фікційні події, які мали б відбуватися у Третьому Тисячоріччі, на подібному пророчому та фікційному фундаменті описані події з минулих віків, тому не можна заперечувати і про те, що буде відбуватися у майбутніх віках і роках. Крім цього, що люди думають і пишуть, ми маємо фундамент науки Нового Заповіту, науку Христа, яка говорить про минуле і майбутнє.

II. У 1000-РІЧЧЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ

Про тисячорічну урочистість хрищення України, як це подано в наголовку розділу, що те хрищення було київлян, а пізніше роками тягнулось хрищення України. Про цю урочистість нашого 1988 року написано в нашій українській релігійній пресі доволі багато. Промине ювілейний рік, проминуть богослужби, імпрези та трапези, і в наступних роках українська релігійність піде далі протоптаними стежками.

Пишучи цей розділ під вище наведеним заголовком - в реальному світлі, треба тямити, що українське християнство не почалося за князя (короля) Володимира, але на початку першого 100-річчя Нової Ери. Нова Ера християнства почалася так, як написано в Єв. Іван "У почині було Слово і Слово було в Бога, і Бог було Слово" Ів. І:І. Назва "християнство", постало з причини, як найвищої події світу: "Бога ніхто не бачив ніколи, Єдинородний Син, що в лоні Отця, Той вияснив", Ів. І: 18.

Українське християнство почалося не від Володимира, але за ап. Андрія, про це подає митрополит Іларіон на сторінках "Українська Патрологія", він подає: "Учні ап. Андрія: Інна, Пина і Римма були скити. Вони навчали в ім'я Христове, і багато скитів навернули на християнство". Окрім цього найновіша історичного змісту праця д-ра Р. Кухара (Р. Володимир) "Андрій Первозваний", повість оперта на історичних джерелах. Видавництво Юліяна Сердяка, Аргентина, подає замітку про цю працю: "Історична повість Р. Володимира "Андрій Первозваний" це наш скромний вклад для відзначення Тисячоліття та Хрищення України". Книга появилася друком Буенос Аїрес, Аргентина 1984.

У щоденнику "Свобода" 10-го грудня 1987 р. була поміщена більша стаття під заголовком: "ПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ, Ієрархії Української Католицької Церкви в ЗСА з

знагоди тисячоліття християнства в Україні". Нижче подана велика заохота до відсвяткування цієї урочистості, але то буде "з великої хмари малиї дощ". Тут слідби навести перший уривок:

"У цьому 1988 святому ювілейному році, що стоятиме наш нарід і уся наша Церква у могутньому сяїві, що промінюватиме із тієї епохальної події, яка започаткувала нову велику добу в історії українського народу".

Та "історична доба" була дуже тяжка і трагічна, вона загнала гетьмана Богдана до Москви, напевно ієрархи УКЦ добре знають про Орден єзуїтів, що насіяли багато лиха між українцями і поляками, то була головна причина українського нещастя, що Богдана Кмелницького, як гетьмана загнала до Москви. Він був такої думки що Росія й Україна православні християни, будуть розумно і мирно жити, як одновірці та брати. Ту історію дуже добре розумів геній українського слова Т. Шевченко, покликаючись на історію: "Як були ми козаками, А унії і чуть не було, Отам то весело жилось!" Провідники релігійні мали вести між людьми братерство, але було не так як мало бути, - замість братерства християнського ширилась ненависть, злоба та релігійні війни.

Вище у цій релігійній ієрархічній статті поміщено і дві цікаві замітки, перша на часі, як головне завдання для провідників сучасного християнства, друга про тих, що відійшли:

"Нам треба оновитись у Христі, скріпити свою віру, та одягнутись у нову людину, створену на подобу Божу у справедливості і святості правди" (ІФ. 4: 24), щоб із новим запалом розпочинати чергове тисячоліття".

"Нам треба теж шукати середників, щоб віднайти ті сотні і тисячі наших братів і сестер по крові, які відійшли від нашого церковного життя, щоб вони відчули поклик крові своїх батьків та повернулись якомога до своєї рідної Церкви".

Так це добре, українські церковні ієрархи висло-

вили живу правду: "Нам треба оновитись у Христі, нам треба одягнутись у нову лкдину", оці два великі завдання українських церковних ієрархів перед третім тисячоріччям Нової Ери є головним завданням.

У самій Римо-Католицькій Церкві останнього часу заішли поважні зміни, почавши від Другого Ватиканського Собору, під час урядування папи Івана XXIII 1956-1978 в тому часі Ватиканом було обрано чотирьох папів, останній, що урядус Папа Іван Павло II, що його світова преса називає "літаючим папок". Із цих чотирьох папів найкоротше було урядування папи Івана Павла I.

1978 рік є роком важливих подій у Католицькій Церкві: помер папа Павло VI, по нім обраний папа Іван Павло I. Читаючи історію середніх віків порівнюючи її з наукою Христа, бачив криваву релігійну боротьбу, помер на удар серця, урядуючи всього один місяць. Наступним папою, перше в історії УКЦі обраний папа Іван Павло II, з походження поляк.

. Захоплюватись тисячоріччям християнства в Україні, і возвеличуванням тих минулих сумних події, вистачить з увагою простудіювати Шевченкову поему "Гайдамаки", та порівнюючи з наукою Христа записаною у чотирьох Євангеліях, то треба мати залізні нерви, щоб не ставсь такий випадок як з папою Іваном Павлом I. Про те минаюче тисячоріччя, щоб переконливо бачити, як воно виглядало, то слід навести уривок із книги "Напередодні реформації світової" Ньюарк - Саскатун 1952, розділ I.

У Реформації ХVI стріччя як перед її початком так і всамому розвої ми бачимо значних діячів - людей, сяєчих як зорі, пробуджені за силою Біблії і зрушили середньовічну мертвечину. Через їхню віру та відвагу і богобійність настоло пробудження оспалого християнства перед яким засяло сонце правди. Тими зорями в історії Реформації були: І. Вікліф, П. Вальдо, Іван Гус, М. Лютер, Б. Губмаєр, І. Кальвін, Г. Цвінглі та інші. Вони за волею Божою дали Біблію своїм народам на їхній рідній мові. Вони допомогли до розвою науки і культу-

ри з якої користають сучасники. Вони допомогли багатьом людям визволитися з неволі і темряви, на превеликий жаль сучасне покоління свідомо чи не свідомо у духовому застої не користас зі світла правди та справедливости, але йде навмання у темряву. Декотрі з тих що допомагали до відродження християнства віддали їхнє життя на жертву, мусіли прийняти вогняний хрест та вмерти, як мученники, проте їхні діла та віра не були даремні. Вони сталися причиною до відродження не лише свого народу у своїому оточенні, але й для інших народів. Вони спричинилися до відродження і нашого українського народу, які рішилися на нерівну боротьбу видатні українські одиниці: Г. Сковорода, Т. Шевченко і рівночасно того самого часу М. Костомарів, М. Драгоманів, П. Куліш, М. Грушевський, І. Франко та інші. Багато з них ґрунтували своє знання на науці Нового Заповіту - на фундаменті науки Христа. Вони боліли душею, що церква зі своїм проводом відійшла від правдивого християнського змісту - євангельського життя.

У кінці середніх віків і першим крок Реформації та її велич не мали би такого успіху коли б не св. Письмо. Монах Мартин Лютер, що розпрощався з монашим чином бачив, що монашій перехід з номінальної церкви не дасть людині правдивого пізнання Бога та життя християнського. Баніція М. Лютера, яку видав німецький цар Кароль У-тий (1521-1522), принесла те, що М.Лютер переклав Біблію для німецького народу, на його рідній мові, то був великий крок до розвою літературної мови і об'єднання та порозуміння цілого німецького народу.

Коли 31 жовтня 1517 р. М. Лютер прибив до дверей замкової святині у Віттенбергу 95 тез він сказав: "Я був до цього часу монахом - сліпим знаряддям папи. Я міцно вірив у папські догми, я готовий був убити людину, яка б не хотіла - повинуватись папі". Та на превеликий, як подив ще є багато людей з подібним духом, як М.Лютер, коли був монахом.

Реформаційний відгук в Україні. Релігійний і національний рух в Україні в часі Реформації був жалюгід-

ний. Візантійська церковна релігійність не давала задоволення для суспільства, нарід був позбавлений духового проводу. Церковне життя занепадало, занепадало і не було надії на його поліпшення.

Швайцарія стала другим реформаційним центром звідки поширився реформаційний рух у слов'янських країнах на першому місці: Чехію, Польщу і Україну. Реформаційні в тому часі течії зі Західної Європи пливли в Україну через Чехію, а особливо через Польщу, бо цілі два сторіччя ХУІ і ХУІІ західні терени України були під литовсько-польським пануванням. У той час ті терени майже до самого Дніпра були покриті євангельськими громадами приблизно около 100. Професор М. Грушевський подає "з історії релігійної думки на Україні", підкреслює що євангелики мали свої церковні громади в Галичині, на Поліссі та Волині і на Київщині. Ті громади того часу мали своїх відповідних проповідників, свої школи власні друкарні, хоч на тодішній час мати свою - друкарню, то було щось велике.

Польські та українські магнати, що реформаційний та рівноправний новий християнський рух, несе правдиву віру в Бога та братерство, рішили наслати на Україну нове горе, католицьких єзуїтів, яких створив і організував монах Ігнат Лойоля (1491-1556), цей орден єзуїтів, Тридентський собор (1545-1563) затвердив законом, як рятунок для тодішнього католицизму. Єзуїти (ісусовці), гарна назва але поганий чин. Логікою єзуїтів ← робити, з чорного біле, а з білого чорне. Єзуїти - то було ніщо інше, як тайна поліція у чернечих ризах. Бідний український нарід на своїй багатій землі зазнав багато і тяжкого лиха: від східних монголів, а згодом від полудневих татар, найбільше натерпівся від польських панів і єзуїтів. Монголи й татари несли руїну для тіла, натомість єзуїти сіючи ворожнечу між польським і українським народом вбивали тіло й душу.

До цього квілеїного 1968 року, як вище про це згадаю, що українська переважно католицька релігійність у протязі близько одного десятка років приготувлячесь,

з великим захопленням до відсвяткування цього ювілею, але малу увагу звернено на Володимирове хрищення київлян та на історію християнства, та Нового Заповіту.

Щоб не бути голословним слід звернути увагу на догматичні правила про це буде мова на іншому місці, але наразі тільки мала замітка на двох українських католицьких виданнях, як підручних книгах науки релігії, а саме: "Катихизм української католицької віри", Видавництво чина св. Василя Великого, Прудентополіс, Канада 1938. Друге найновіше видання См. Кардинала Йосифа "Катехизм християнської віри для молоді і старших" Друкарня Св. Ніля - ГроттаФеррата, Рим 1967. Головне є те, що в обох книгах іде мова про "Святу таїну хрещення" і важне, що в цих двох релігійних підручних книгах писано "хрещення" і правильно, у виданні української католицької Біблії, "Видавництво ОО. Василіяни у 1963 році, пишуть: "Іван Христитель і хрещення", і ця стаття в якій іде мова про 1000-річчя, пише "хрещення" видко що самі ієрархи Католицької Церкви не в курсі і не звертають уваги на те, що слово "хрещення" яке перемінено на "хрищення", без потреби зараз по Першій світовій війні, і спричинилось до правописного хаосу.

Ця контрверсія щодо "хрещення" і "хрищення", сьогодні в українській пресі, свідомо чи несвідомо повторяє це непотребство, що виникнуло, як мище згадано зараз по Першій Світовій війні, однак більшість української преси на еміграції тримається традиційно старого погляду пише "хрещення".

У виданні "Кирило-Методіївського Єратства", появилось окреме видання "Біблія і мови народів", як свідок, подій про "хрещення" і "хрищення", як непотребство виникнуло в журналі "Післанець Правди", в якому Л. Жабко Потапович емігрант російської царської армії 1932 року, українські баптисти дали йому притулок у Галичині, де він став редактором вище зазначеного журналу, і поамалу увів перемену хрещення на "хрищення". Про це іде мова в статті "Три українські Біблії".

ТРИ УКРАЇНСЬКІ БІБЛІЇ

Фото В. Домашовець

Три українські Біблії: П. Куліша - 1903 р., І. Огісника - 1963 р., І. Хоменка 1963 р.

Під повище наведеним наголовком "Три Біблії" появилася стаття у двомісячнику: "Післанець Правди" число 3-4 за 1964 рік. На початку статті про три Біблії подано так, наводимо дослівно: "Автор статті (це замітка з українського щоденника "Свобода") д-р Л. Жабко-Потапович подає ніде досі не оприлюднені відомості про знані широким колам деякі обставини перекладу та виходу в світ трьох Біблій (православної, протестантської та католицької), що їх нині посідає наш народ". Кажуть люди — писати можна все, бо папір витримає. До такого писання вхопився про "Три Біблії" редактор і видавець "ПП", а деякі читачі — прийняли за "правду".

Минулого, цебто 1970 року в "Євангельській Правді" була поміщена стаття за січень-лютий Гр. Д. під наголовком: "Морока зі святими". У цій статті є коротка згадка, як папа Павло VI детронізував 200 католицьких святих, а між ними св. Юрія і св. Миколая. Перед другою світовою війною, в одному євангельському журналі була написана стаття: "Святий Юрій крутить юра". Така поговорка пішла поміж людей,

але в цій поговорці криється й багато правди про різних "крутиїв юра".

Втім 1971 році, по довшій мозольній праці магістра Я. Гомішока, Видавництво "Божого Слова" УМБТ в Саскатуні, Канада видало: "Поправлене видання Нового Заповіту перекладу П. Куліша, та Книги Псалмів". Оформлення поправного П. Кулішевого перекладу Біблії на форму грецького Нового Заповіту проф. Ебергарда Нестлі, видання БЗБТ, Лондон 1949. На подібних оформленнях появляються нові переклади Біблії в англійській мові. Кожна сторінка в наголовку подає зміст, вірші в одній колоні, за порядковими числами, кожен розділ зачинається з великої букви, а де-не-де в долині подані пояснення. Добрий читкий друк, добірний папір, на якому не видно друку з попередньої сторінки. Цитати Ст. Заповіту подані великою курсивою. Маємо надію, що поправлене видання Біблії перекладу П. Куліша в подібній формі появиться в цілості.

Тепер ще кілька завваг про "Три Біблії", як сучасні мудреці продовжують "крутити юра..." Автор статті "Три Біблії" і редактор "ПП" хоче конечно переконати своїх читачів, що П. Кулішів переклад, це -- Біблія **православна**, переклад Митрополита Іларіона УГПЦ в Канаді, це -- **протестантська**, а переклад І. Хоменка -- **католицька**. Щодо пер. І. Хоменка, то тут нема потреби крутити, всім ясно, що це Біблія пер. й видання католицька. Але таке "кручення юра", що Кулішів переклад Біблії, це православний, а Митрополита Іларіона протестантський, аж ніяк не надається до перекручення. Навіть таке, що ці оба переклади були видані БЗБТ, теж не є ніякою запорукою до перекручувань.

Кожен свідомий українець знає докладно, що Кирило-Методіївці були ініціаторами: Т. Шевченко, М. Костомарів і П. Куліш, який підійнявся до перекладу Біблії, переклав її в чисто народній мові та в народньому дусі, нічого перекладач не вносив православного за винятком деяких церковних слів, з тим, щоб українське духовенство могло ним послуговуватись в церковному житті. Тоді, коли переклад Митрополита Іларіона, як високого церковного достойника, Православної Церкви, аж ніяк не надається перекрутити, що це протестантська Біблія.

Щодо перекладу другої української Біблії Митрополита Іларіона, є певні засекречення, а ними є: Перше у виданні Біблії БЗБТ, нема перекладача? Тоді, як у виданні Нового Заповіту і Псалмів, Варшава 1939 року, є поданий перекладач:

“Переказ проф. д-р Іван Огієнко”, постає питання: яка причина, що те саме БЗБТ, не подало перекладача у виданні цілої Біблії? Друге питання, із появою видання цілої Біблії Митрополита Іларіона, долучено двосторінкову замітку: “Нова українська Біблія”, на другій сторінці подано: “Найостаннішу перевірку тексту та декілька коректур складу перепроводжували --- митрополит д-р Іларіон і пастор д-р Л. Жабко-Потапович”.

Чомусь із друкуванням цієї Біблії у БЗБТ, були певні труднощі? Коли голова УЄББ Гр. Д. звернувся безпосередньо листово до перекладача Митрополита Іларіона, про друкування й появи друком Біблії, --- відповідь була така:

“Згідно з підписаним контрактом коректу складу Біблії проваджу я, а не хто інший, і я це робив до останнього часу. Але два роки тому хтось -- без мого відомо --- у цю справу вмішався і справа виходу Біблії спинилася”.

Шило пока в мішку, але воно помалу вилазить на верх. Коли воно вилізе цілком на верх, тоді буде ясно, котра Біблія протестантська, а котра православна??

Друге цікаве питання в статті: “Три Біблії”, це слова “хрещення” і “хрищення”. Редактор і видавець “ПП”, переконує своїх читачів, що “хрищення” походить від Христа Господа, а “хрещення”, походить від Російської Синодальної Церкви. Отже хрещення не походить від Христа, бо до Христа було хрещення. Іван Хреститель хрестив на покаяння, в ріці Йордані. Хрещення не походить ні від Христа, ні від “хреста”. В грецькому Новому Заповіті немає слова “хрещення”, ні “хрищення”, а “баптізо”. Англіїці не змінювали грецького Ново-Заповітного слова, а прийняли так як воно є “бептіст”, “бептісет”. Польська мова має теж певний авторитет, і поляки не належали до Православної Синодальної Церкви, і в них хрест називається “кжиж”, і не кажуть “кжижоваць”, але “хржест” і “хржціць”. Подібно югослов’яни уживають цього слова “крстити” і “крштеньє”. Крім цього дає нам на це питання, відповідь старослов’янський переклад Нового Заповіту, який був багато років перед організацією Російської Синодальної Церкви, де ясно написано: “крестяй” і “крщеніє”. Так, що тут автор статті про “Три Біблії”, нічого нового не дав. Кожен нарід має свою рідну мову, і слово грецьке “баптізо”, що означає дослівно “занурення у воду”, не дискутує на цю тему. Напр. німецька мова, яка мала й має свою репутацію у світі, слово “баптізо” уживає “тауфте”, і ніхто із німців не сперечається: чи хрещення походить від Христа, чи від хреста?! Однак автор статті про “Три Біблії” називає тих, що

пишуть, чи говорять “хрещення” — “блюзнірством”, це вже таки не абияке “кручення юра...” Він подає: “Синод і теперішня комуністична влада силоміць калічили в українській Біблії та в богослужбових книгах, виводячи ті слова не від Христа, а від російського слова “крест”, що породило такі мовні дивогляди як “крестянін”, “крестить”, “крестянство” тощо. Обидві нові Біблії, і протестантська й католицька, консеквентно й становчо попусували ті блюзнірські, Господа Бога зневажаючі слова”.

Тут автор про “Три Біблії” руками й ногами оборонює слово “хрищення”, а слово “хрещення” називає “блюзнірством”. Покликаючись на Біблії - католицьку й на перк. Митрополита Іларіона, приписуючи їй “протестантизм”, і велику потіха, що в цих двох Бібліях подано “хрищення”, а не хрещення*). Ясна річ, що над перекладом М. Іларіона головну коректу переводив автор статті “Три Біблії”, а для коректи католицької Біблії були покликані: І. Костецький, В. Барка і М. Орест-Зеров. І тут теж є певне “кручення юра...”, саме, щоб ця Біблія католицького видання мала ширший попит, треба було покликати православних редакторів. І, якраз автор статті про “Три Біблії” тут заліз у безвихідний кут. Бо обі ці Біблії були переведені мовними редакторами, що належали до Православних Синодальних Церков. Отже, затримуючись над цими словами “хрещення” і “хрищення”, бо вони в українській спільноті, усіх трьох церков: православної, католицької і протестантської, належать до безсторонного й критичного вивчення.

ХРЕЩЕННЯ В НОМІНАЛЬНОМУ І РЕАЛЬНОМУ СВІТЛІ.

На підставі цих двох статей, повище "У 1000-річчя хрещення України" та три українські Біблії вони спонукуєть, щоб дещо сказати з допомогою актуальних ілюстрацій про хрещення Нового Заповіту, що є фундаментом, для всього християнства, а відтак і про релігійні догматичні погляди!

Ці повище дві статті, а особливо друга про "Три українські Біблії", говорять, як багато різних догматичних і теологічних мудреців удосконалюють Біблію по їхньому думанні та по поверховній вірі, переважно вірі "приналежності" до церкви чи якогось першого і другого християнського віровизнання, і коли здобудуться на перше чи друге місце, тоді починають не лише догматичні, але біблійні речі корегувати та випрालяти.

Українці на релігійному полі у вільному світі, особливо у з'єднаних Штатах Америки без найменшої орієнтації не числяться з тим у якій вони країні живуть і уявляють собі, що вони тому 100 чи 50 років на рідних землях, як релігійні верховоди, користуючись відсталими поглядами, про це виразно говорить священик бувшої Греко-Кат. Церкви Іван Лужецький у його цікавому, відтак актуальному виданні: "Ісус з Назарету мит чи Спасителб?" У передмові він пише:

"Наш світ і життя не стоять на місці. Те, що тому сто або п'ятдесят років було безсумнівною, незаперечною правдою, виявилось нині зовсім перестаріле, відносьним, бо життя і взаємини змінилися. Це стосується і релігії в її відношенні до світу та життя".

Частина усієї бувшої Греко-Кат. Церкви, яка у вільному світі по Другій світовій війні стала Українською Католицькою Церквою, коли ходить про "Тисячорічне хрещення, то ці статті в часописах, журналах та окремих, книжкових виданнях, то конечно в тих виданнях за всяку ціну мусить бути український історичний герб, Тризуб з хрестом, - як герб християнський.

Про саму історію Тризуба на підставі археології дуже багато написано. На цьому місці доволі затриматись

на двох історичних працях: перша це В. Січинський. "Український Тризуб і прапор", Видавництво Спілька Тризуб, Вінніпег 1953. Друга, Микола Аркас. "Історія України Руси", Друге видання, Краків, накладом Ольги Аркасової 1912. На підставі цих вище наведених праць автор Л. Забіренко. "Слідами української історії" В-Во "Кирило-Методіївського Єратства", видало Ірвінгтон - 1973 року, як археологічну розвідку.

Особливу увагу слід звернути на мозольну працю Володимира Січинського. "Український Тризуб і прапор", та на 65 рисунків різного вида тризуба. На 47 і 48 ст. є замітка про оригінальний Тризуб і Тризуб із хрестом:

"Монети Володимира Великого їх два типи рисунку, як виглядав Тризуб. Один, очевидно найстарший, з чіткою, уставленою формою завитків і петлі в долішній частині, і другий тип - новіший, де вже втрачається чіткість і плетінка в непевній плутанині в долішній петлі.

Хрест, як емблема Тризуба зустрічається вже частіше в другій половині XI і в XII століття".

ДЕРЖАВА І РЕЛІГІЯ. Українська еміграція, що по Другій світовій війні знайшла притулок у вільній країні ЗСА де є національна і релігійна воля. Але українське католицьке духовенство не може здобутись на орієнтацію, що живе у вільній країні. І тому таке велике захоплення урочистістю чи ювілеєм про "Тисячорічне хрещення України". Уявляють собі, що американський світ нічого не знає про історичні події Східньої Європи та про Україну.

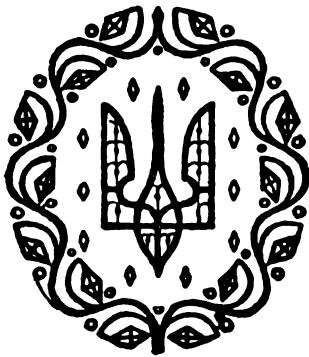
На цьому місці слід помістити три монети, дві Воло-

Перший і другий Тризуби Володимира Великого.
Третій Тризуб: з хрестом і місяцем, це герб Ярослава Мудрого.

димира Великого одна без хреста з передхристиянського погляду, а друга з хрестом, видко під напором візантського духовенства, долучено до Тризуба хреста. Третя монета Ярослава Мудрого, Тризуб з магометанським у по двійній форму - хрестом і місяцем.

Проминуло, як мить одне 1000-річчя, ба сини Володимира повели між собою, за першенство міжусобні війни, нові релігійні провідники благословили одних і других і така доля України з її народом продовжувалась через усі віки аж до нашого часу. І головне, укр-католики: у вільному світі, як про це вже вище згадано - З'єднані Стейти Америки. де є два окремі прапори державний окремо і церковний окремо, відтак і герби, державний орел, а церковний хрест. Проте українське католицьке - у вільних країнах священство, чи попівство, хоче, мов би силою накинати своїм визнавцям, що Тризуб і хрест, то велика народня і релігійна святість. Але ця метода не легка, про це говорять два герби народній і релігійний.

Вище цих двох малюнків про українського герба Тризуба, слід навести коротку замітку з монографічного і актуального видання Л. Забіренко: "Слідами української історії", Ірвінгтон 1973. Замітка під заголовком: "Чужі державні та релігійні впливи відсунули Тризуба, в не пам'ять української історії".

ЧУЖІ ДЕРЖАВНІ ТА РЕЛІГІЙНІ ВЛИВИ ВІДСУНУЛИ

ТРИЗУБА В ЗАБУТТЯ

Коли Русь-Україна за Володимира Великого 988 р. прийняла християнство, грецьке духовенство привезло з собою церковні книги на богларській мові, що була зрозуміла тодішнім провідним людям, хоч ця мова відрізнялася від народньої мови. Для греків український державний герб тризуб був не до вподоби й пострахом. Для греків готовною метою було, а саме, якнайскоріше усунути державного національного герба, а замінити його релігійно-церковним - хрестом. Це є незаперечним доказом, як повільно й дипломатично перемінено тризуба на хрест. З початку хреста приміщувано на правій стороні тризуба, опісля по середині, а накінець коли греки почули під своїми ногами тривкий ґрунт тоді тризуб став зникати, а його місце заступив хрест. Від того часу аж до 1917 року в українському церковному та національній житті усюди був хрест. Ми сучасники биткуємось над нашою долею, що в такий догідний час Україна не мала спроможности закріпитись державою. Православний трираменний хрест не міг допомогти, бо це одна віра, а однораменний хрест теж не міг допомогти, бо то чужий - римський хрест. Тризуб був мало відомий. Із цього всього скористав - серп і молот.

Тризуб і хрест. Фактично, чи тризуб український державний знак за княжих часів, коли Русь-Україна прийняла християнство був для церковного життя на перешкоді? Можна з певністю твердити, що ні! Він був на перешкоді для греків. Ми переконливо бачимо це в нашому часі, що церковні ієрархи українського роду тризуба й хреста на своїх органах і тому подібне - поміщували спільно. Ось приклад Православної й Католицької Церков.

1. "Віра й Культура", орган українського богословського товариства. Головним редактором був Митрополит Іларіон, Вінніпег 1965 рік.

2. Князь Володимир Великий цей малюнок поміщено у ювілейному католицькому виданні: "Герестейська Унія" 350-тої річниці - 1596-1946, Регенсбург, Німеччина 1946.

Князь В. Великий, "Герестейська унія" 350, малюнок католицький 1946.

Українська національна та релігійна несвідомість нічим не змінилась у своїх поглядах, у високо поступовому нашого ХХ-го віку. Як було тому 80 та 50 років на рідних землях так дослівно виглядає ціла справа національного та релігійного життя на еміграції - будова святинь і "паки, паки Господу помолимось."

Свідомість кожного народу, як нації ґрунтується у його пошані до його герба й прапора. У З'єднаних Штатах Америки де ми бувши скитальці знайшли захист і притулок для нашого життя, ми бачимо перед кожним державним урядовим домом, чи школою по цілій Америці повіває національних державний прапор. Американські діти почавши від першого шкільного року їхньої науки, вони знають, що це їхній державний прапор, до якого треба ставитись із повагою та пошаною. Ми українці на наших рідних землях до 1917 року не тільки, що не мали пошани до українських народних святих, але ми навіть не знали, як вони виглядають.

ХРИЩЕННЯ НОВОГО ЗАПОВІТУ В РЕАЛЬНОМУ СВІТЛІ

"Єдин Господь, одна віра, одно хрещення. Один Бог і Отець усіх, що Він над усіма, і через усіх, і в усіх", (Єф. 4:5-6).

На цьому місці слід навести уривок про хрещення, що йде мова про хрещення Ісуса Христа, Спасителя світу, коли Іван Христитель вагався хрестити Ісуса Христа то Він сказав: "Допусти, бо годиться нам виповнити правду усю".

Земля наша, на якій ми живемо, найбільше покрита водою. Коли б не було на Землі води, не було би жодної живої істоти, а в тому числі і людини. Воду ми вживаємо для нашого життя та для очищення нашого тіла. Тому Іван Христитель, приготавляючи людей до зустрічі з Христом, вимагав від них не тільки покаяння і приготування, але і підтвердження своєї рішучості й переконання у видимій формі хрещення. І коли прийшов Господь Ісус до Йордану, щоб також охреститися, Іван Христитель пізнав Христа, як Сина Божого, і забагався та Ісус йому сказав: "Допусти, бо годиться нам виповнити так усю правду".

Саме слово "хрещення" чи "хрищення", чи ми будемо з привички писати з букви (літери) "Е" чи "И", це звичайна правописна, а часто особиста комбінація, про це є мова в статті чи розділу "Три українські Біблії". Але це слово "хрещення" в реальному світі, цебто в практичному виконанні, коли кандидат, віруюча людина чоловік чи жінка рішаються на публічне визнання своєї віри, про що будуть говорити світлини цього розділу це не легка справа, і не "святі тайни". Хрещення після "Святих тайн", Катехизм християнської віри, См кардинала Йосифа, Рим 1967; на 176 ст. про хрещення новонароджених дітей написано так:

"Бажно хрестити можуть єпископи, священники, дяко-

ни, а в наглій потребі кожна людина:

Тайну хрещення, народженої дитини уділяється так:

Той хто хрестить, поливає три рази водою голову, того, кого хрестить і говорить: "Хрещється раб або раба Божія", і при цьому вимовляється ім'я того, кого хреститься". І це називається хрещення "святими тайнами".

З номінальним християнством сталося дослівно щось таке, як була в Старому Заповіті з юдаїзмом, про це говорить пророк Єремія: "Подвійний бо злочин учинив народ мій: покинули мене, джерело води живої, і повикопували собі копанки (колодязі) діраві, що води не удержать" Єрем. 2:13.

Іван Христитель
хрестить
Ісуса Христа
в ріці Йордані.

Ісус Христос по хрещенні, виступаючи публічно перші Його божественні слова, як апель до народу ізраїльського, який приписував собі: "Що є вибраним народом Божим", Він говорив до них "Сповнихся час, і Боже Царство наблизилось! Покайтеся і віруйте в Євангелік!" - Мар. 1:15. Четверта точка у Христових словах "Віруйте

в Євангелію, то не значить, як собі можна уявляти особливо нашого часу, що Новий Заповіт та ціла Біблія то є Святе письмо або Слово Боже, що номінальне християнство, щоб приподобитись Богу, то всі релігійні речі та предмети номінують святим, то тому, що в минулих віках коли людність селянська та робітнича була цілком безграмотна чи не письменна, то всяка видумана святість у тих часах мала свою вартість, сьогодні часи змінилися, бо кожна людина в Європі має народню освіту, а в таких країнах, як З'єднані Стєйти Америки де загально, як народня та і середня освіта є обов'язкова для обох полів діточого та юначого віку. Тому слово "Євангелія" в українській мові є "Радісна Новина".

Віруючі християни, євангельського перековання, знають що Христос то об'явлення Бога Духа, Бога вічної правди та справедливости. Христова Євангелія мала обновити цїдий світ, між людьми мало запанувати Царство Боже, то є людське братерство, так мало бїти, як розумів ап. Павло, один найбільший євангелист першого християнського, часу де діяв безпосередньо Дух Христа та Його Євангелія.

Апостол Павло, як в'язень прибувши до Риму, по певному часі, як римлянин про якого пронєслась вістка, і як почали до нього звертатись з певними питаннями, про його ув'язнення, він у відповідях дає головну причину, як вірний слуга Євангелії і говорить:

"Я почуваю себе боржником перед греками і чужинцями, розумними і неуками: тож, що до мене, я готовий і вам, що мешкаєте в Римі, проповідувати Євангелію. Бо я не соромлюсь Євангелії: вона бо - сила Божа на спасіння кожному, хто вірує: перше юдеєві, а потім грекові, як справедливість Божа об'являється в ній з віри у віру і так написано: "Праведник звіри буде жити" Рим. 1:15-17.

Що хрищення України 988 року то сучасні українські: часописи, журнали переважно українського католицького віровизнання, наче б на цьому опирався цїлий світ, але нічого не згадують про велику загрозу мусульманізму, що ніс загрозу догочасному християнству, великим воєвни-

ком був каліф Омара, який помер 1123 р. в його честь, мусульмани будують святині під назвою Мечеть Омари.

Цікава річ, що багато різних наукових праць в українській та в нашій літературі досить обширно говорять про первозванного ап. Андрія, який приніс благу вістку нашому народові; про "руські писмена": про римських вигнанців, як засланих на українські землі; про Климентія, якого римський імператор Траян (97-113) заслав на вигнання, що перебував на наших землях і помер, як мученик, якого Католицька Церква вважає за четвертого папу; про походи Олега на греків (907) і тому подібне. Однак дуже слабкі згадки маємо про початки християнства в Україні, та яким способом віруючі християни входили до Христової Церкви. Виняток становить хрещення українців за Володимира Великого 988 року. Тут історики ясно констатують, що київські неофіти в часі хрещення входили до ріки Дніпра. А це вже нас переконує, що українці й інші народності в Україні від початку християнства аж принаймні до 988 року, щобто дати офіційного прийняття християнства, мусіли практи-

Хрещення України-Руси 988 року.

кувати св. хрещення через занурення у воді, дослівно виконуючи заповідь Ісуса Христа. Коли б подібне хрещення через "занурювання неофіта у воду" не практикувалося перед хрещенням київлян, то напевно людям не було б спонуки входити до ріки Дніпра під час тієї урочистости. Коли б таке хрещення

можна було виконати в формі покроплення водою, то тоді не змушувалося б людей входити до води. Чому, саме, номінальні церкви й ритуалістичне духовенство промовчують це? Це, між іншим, важливе питання, на яке й досі не звернено належної уваги.

Про християн, про вірування, про служіння Богові, про форму хрищення та входу до Христової Церкви від початку християнства в Україні до хрищення українців 988 року ширших інформацій небагато. Чому? Тому, що в тому часі існування християн було нелегальне. Однак із різних історичних джерел та усних передань, на чім опертий "Літопис времених літ", та описів грецьких колоній в Полудневій Україні видно, що християни сьогоднішніх баптистських поглядів і вірувань існували та служили Господеві. Про це згадують майже всі українські історики.

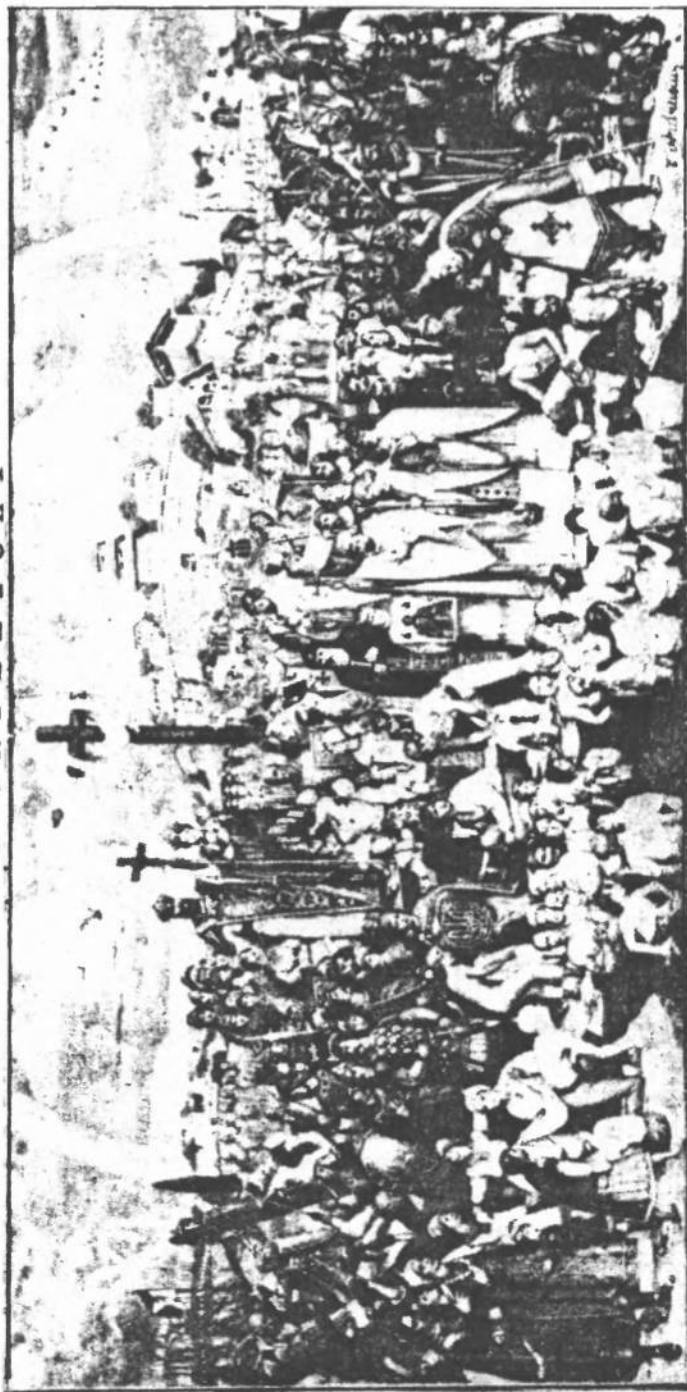
Помішуючи два образки про хрищення України з 988 року та з 1988 року, слід затриматись, як про це пише та інформує історик Микола Аркас, адъютант Флоти Чорного моря, наслідник батька та стратегіг, головне, що він уроженець Херсонщини, на побережжі Чорного моря.

"В ті часи Візантійська держава для усіх дрібніших і менше культурних народів здавалася чимсь великим, немов світлом небесним і коли воно кине хоч промінчик світла на якийсь "варварський" народ, то це вже велика слава для нього. Усі хилилися тоді перед величністю Візантії, Отож і Володимир захотів прийняти багато дечого з Візантії, щоб підняти силу й повагу своєї держави. А тут як раз і добра нагода трапилась: грецькому імператорови Василеви сталась скрута, бо збунтувались проти нього його ж війська. Він удався за поміччю до Володимира а той каже: добре, помочи дам, тільки оддаси за мене - свою сестру Анну. То була тяжка умова для імператора і небуло іншого виходу, і імператор згодився тільки зажадав, щоб Володимир охрестився. Володимир згодився на це і пішов на поміч імператорові і врятував його. Але, як лихо минуло імператор не дотримав слова: заввагався не віддав своєї сестри. Тоді Володимир вирушив походом у Таврію і там обложив місто Корсунь, це було 988.

Греки заперлись у місті, але Володимир здобув місто і рівночасно й сестру імператора Анну. Володимир повінчався з Анною й наступило хрищення України Русі.

СОБОРНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ

В С К Р Е Н Т О Н І

НАРОДНА ВОЛЯ, СКРЕНТОН, ПА. ЧЕТВЕР, 17 ВЕРЕСНЯ 1987.

На американському континенті є три великі євангельські церкви: Баптисти, Методисти і Пресвітеріани. Всі вони у своєму часі та в такому переконанні, євангельського вірування, покидаючи свою батьківщину де їх переслідувано за віру євангельську, їхали в далеку країну, щоб на волі служити живому та вічному Богу. Але європейські - ненавидники правди й волі, теократи кинулись на них війською на вільній землі і на новому поселенні. Але Бог покликав Джорджа Вашингтона, який розумів баптистську доктрину Роджер Вільямса: "Вільна Церква у Вільній Державі", і на підставі його переконання, який у нерівній і рішучій боротьбі разом із вільним народом вибороли волю, з якої користуємо і ми українці, і згадуємо великі слова Т. Шевченка: "Коли ми діждемось Вашингтона з новим і праведним законом? А діждемось таки колись!"

Нижній Новгород 1857 р.

Але біда в цьому, що українці очікують "того праведного закону" не від Бога та його правди, але від трьох Римів - Візантії, Риму та Москви.

В 1961 році Перша Баптистська Церква в Нью Йорку де відбувався з'їзд Міжнародної Ради Християнських Церков під керівництвом д-ра Мек-Інтайра, саме того часу Церква, як вище обходила свою річницю (1762-1962). На цьому з'їзді було нас трьох українців Гр. Д. С. Нищик та Я. Швець.

У цій Першій Баптистській Церкві є репродукція портрету хрищення Дж. Вашингтона з такою нотаткою: Генерал Дж. Вашингтон, Перший президент З'єднаних Стейтів Америки, приймає хрищення від проповідника Джана Гана першого пастора Церкви в Нью Йорку, і капелана континентальної армії".

Ми як людність нашого кінцевого ХХ-го віку наближуємось до Третього Тисячоріччя, дуже мала частина людей, що своїм розумом здібна думати про минуле та майбутнє, особливо це питання, яким перейняті американські баптисти, в журналі "Баптист Ворлд", за жовтень 1962 року, покликаючись на першого німецького баптиста Йога-

на Онкена (1800-1884), він сказав: "Кожен баптист і баптистка, повинні бути місіонерами", він 1869 р. відвідав початкових баптистів ув Україні. Питання, бути місіонером, цебто поширювати Христову Євангелію, виконувати Його заповіт: "Ідіте по цілому світові, та всьому створінню (всім людям) Євангелію проповідуйте!" Мар. 16:15. То є великою благородністю, - проповідувати, чи свідкувати про нове життя, життя живої віри, яку баптист чи баптистка визнали у хрищенні, що Христос є їхній Господь і Спаситель.

Хрищення генерала Дж.Вашінгтона в ріці Потомек, що його на підставі віри і переконання, виконав військовий капелан Джан Гано.

На такій підставі віри, борець за волю американського народу, та перший президент З'єднаних Штатів Америки, він не вважав за пониження ввійти до ріки і на питання військового капелана, котрий поставив йому питання: "Джордж чи ти віруєш, що Христос, Господь є твій, Спаситель, його відповідь була: "Так я вірую!".

Тисячі українців і українок, що прибули до ЗСА, рік-

річно 22-го лютого святкують день народження великої людини Джорджа Вашингтона, але з причини відсталих та логічних релігійних поглядів, що Дж. Вашингтон у хрищенні визнав і виконав Ново-Заповітні баптистські погляди, вони так ставляться до Вашингтона, як ставилися в Україні до баптистів за російських і царських часів - "Бий штунду", а в Західній Україні за часів Польщі: "Бий баптистів, бо то відступники від "батьківської віри". Про ті події, появилось окреме видання: Гр. Домашовця. "Слідами правди, - історична повість з євангельського життя", Гартфорд - БуеносАйрес 1954.

Баптисти у З'єднаних Стейтах Америки разом зі своїми дітьми, як Церква, числять около 40 мільйонів людности, баптисти дітей з початком їхнього народження в такому часі не христять, - христять з початком 14 року життя. Щодо релігійности, баптисти числом є другою релігійністю у ЗСА, по Католицькій Церкві.

На науковому та історично-літературному полі баптисти в З'єднаних Стейтах Америки посідають дві великі історичні бібліотеки:

"Ді Америкен Баптист Гісторикел, 1106 Соут Гудмен Ст. Рочестер, Нью Йорк 14620.

"Гісторикел Сосіеті, Соудерен Баптист Конвеншен 127 Найнт Аве. Норт СБС, Нешвіл, Тенесі 37203.

Американські Баптисти, щоб поширити Христову Євангелію, мають любов до Бога і до ближнього, вони є великими жертводавцями, і підтримують по всьому світі місіонерів, і багатьох тих, що навертаються із релігійности старої до живої віри в Бога, і до світового баптизму, часто тягнуть за собою стару побожність, і не є такими місіонерами та місіонерками, як про це пропонував німецький баптист Йоган Онкен, він казав: "Кожен баптист повинен бути місіонером".

Німеччина, як поступова країна в Європі та в часі в наверненні Онкена у його місійній праці, як у Німеччині так і в сусідних країнах, про що йде мова чи згадка 1869 року, з його відвідин України із того часу до нашого з поданої статистики 1981 року, баптисти у Схі-

дній і в Західній Німеччині зросли членством до 100, 000 баптистських віровизнавців. Та мимо цього порівнюючи баптистів: у Румунії, Велико Британії та в ССРСР, то по тих трьох країнах німецькі баптисти на другому місці.

Я. Г. Онкен (1800-1884), перший баптист у Німеччині й місіонер південної і східної Європи. Україну відвідав 1869 року.

Головна причина повільного розвитку баптистів у широкому світі, - то публічне хрещення. Кандидат до хрещення мусить мати велику відвагу і не похитну віру, - що Христос Господь для віруючої людини є особистий Спаситель. О це є її відповідь на повільне поширювання баптистичного руху в цілому світі. Слова Христа є великою запорукою для віруючої людини: "Отоже, кожного, хто Мене визнає перед людьми, того перед небесним Отцем Моїм визнаю й Я", Мат. 10:32.

Цей розділ у двох частинах у Номінальному та в реальному світлі для істориків і читачів, любителів української літератури, будуть спонукою для глибших та поважних студій. про українське і народне життя. Слів наша минулість і сучасність побудовані переважно у здогадах і передання, не числячись із тим, хто передавав і як передавав усі ці, особливо релігійні на яких опирається сучасна українська свідомість.

Порівнюючи два образки про хрищення за Володимира і ці два образки подібні до загально міжнародного слова "фікція", коли ходять про Ново-Заповітне хрищення про що йде мова в другій частині цього розділу, то Володимирове хрищення, не було хрищення, але звичайним бо-служенням, Людей спонукано входити до води, і ці образки говорять самі за себе, що люди не знали, що вони мають робити у воді, ріки Дніпра?

Питання чи ці мистці, що малювали побразки про хрищення 988 року, чи звернули увагу на Новий Заповіт та особливу увагу на хрищення Христа Сина Божого, як на науку на якій побудоване все християнство, що нашого в кінці XX-го віку сягає числом одного мільярда та кілька мільйонів християнської спільноти, яка ще по такому довгому часі, на розбіжних дорогах... А причиною є релігійні християнські верховоди, подібні старо-юдаїстичним, яким Христос сказав живу правду:

"Горе вам, книжники та Фарисеї, лицеміри, що ви перед людьми зачинаєте Царство Боже, - бо самі ж ви не входите, ані тих, що бажають вони увійти не допускаєте" (Мат. 23:13).

Докір Христа книжникам і Фарисеям, за їхнє возвишування та приписування собі, як "Богом вибраного народу та проводу над своїми визнавцями ніяк не погоджуючись з правдою". Вони від бідноти людської, що працювали на тій палестинській убогій землі, та від чабанів, що мали певні стада овечок, вони були змушені давати, десятю часть зі свого майна, для єрусалимських священників та для левитів, - бо вони "слуги Божі".

Коли Господь Ісус, Син Божий мав виступити з публічним свідоцтвом про Царство Боже на землі та мирне життя в народах, ідучи до ріки Йордану де Іван Христитель хрестив людей, євангелист Матвії подас так:

"Тоді прибув Ісус із Галелеї до Йордану, щоб христитись від нього. Але Іван не допускає, і говорить: "Я повинен хреститись від Тебе, а Ти прийшов до мене?" А Ісус відповідає і сказав йому: "Допусти тепер, бо го-

диться нам виповнити так уся правду", тоді допустив він Його", Мат. 3: 12-15.

За часу Христа хрищення в Палестині відбувалося переважно в ріці Йордані. Пізніше в поширенні християнства у Західній Європі були побудовані баптистерії, про це подає обширна історія баптизму: "Гісторі оф ді Баптист", Нью-Йорк 1887.

Новий молитовний дім у Чернівцях, Буковина, теперішнього УРСР.

На цьому місці приходиться помістити дві фотосвітлини, новий гарний дім молитви в Чернівцях і басейн, то басейн (баптистерія) для хрищення віруючих людей, які через читання та студії Нового Заповіту, пізнали, що Христос Господь є їхній особистий Спаситель. Якраз на сторінках журналу "Християнський Вісник" 1986 є світлини та коротка замітка про тих, що через читання Нового Заповіту та слухання євангельських проповідей, і приходять до переконання, що є лише одна дорога, яка веде до вічного життя - то Христос!

Один із учнів Ісуса не пізнав науки Христа, як Він говорив про духовий вічний світ! Хома каже: "Ми не знаємо де Ти ідеш?" Промовляє до нього Ісус:

"Я - дорога, і правда, і життя. До Отця не приходять ніхто, як що не через Мене", Ів. 14: 5-6.

Релігійно-церковні ієрархи на підставі Старого Заповіту багато натворили різних ритуалів, але відкрити людям, що Христос проста дорога - не могли вказати. І

Хрищення по вірі в басейні нового чернівецького
дому молитви

тому через не знання правдивої Христової дороги, допомогли К. Марксові у Східній Європі відкрити атеїстичну дорогу, яка переселяється на американський континент.

СВІТОВИЙ СОЮЗ БАПТИСТІВ

ФУНДАМЕНТ ВОЛІ

New People for a New
World - Throught Christ
Нові люди для нового сві-
ту - через Христа.

Під повище наведеним гаслом відбувся XIII-тій Конгрес Світового Союзу Баптистів у Штокгольмі, Швеція в днях 8-13 липня 1975 року. Всіляко можна судити й думати про ССБ, але одного не можна заперечити, що баптисти, як Церква світового об'єднання стоять непорушно на фундаменті Нового Заповіту й боряться невинно за людську світову волю.

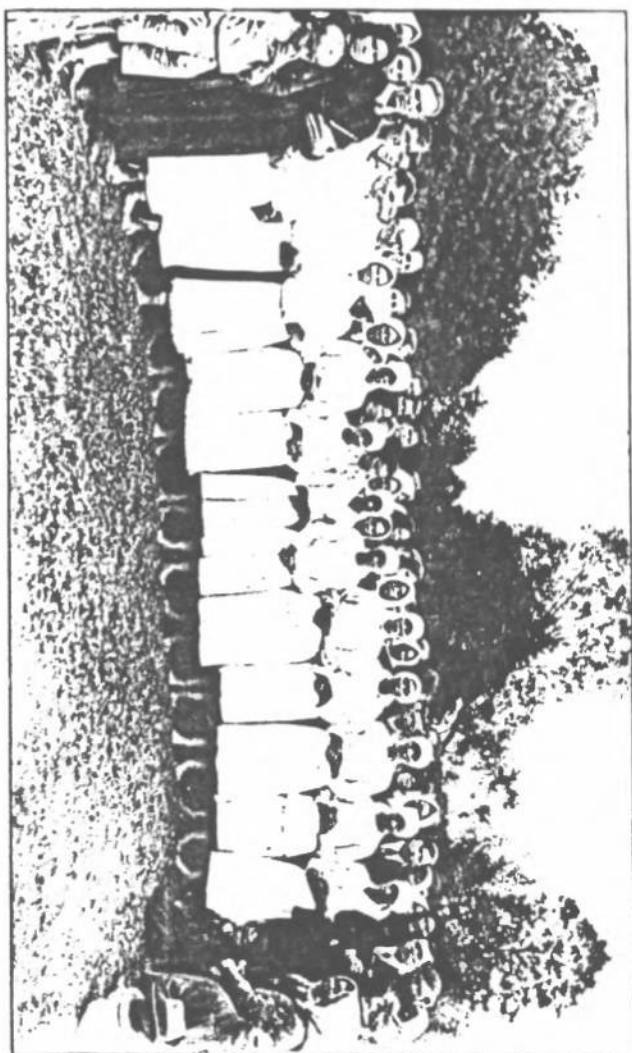
Баптисти у своїй церковній історії опираються всеціло на Новому Заповіті. І ведуть невинну боротьбу - того ж Нового Заповіту, як обокднго меча проти всякого насильства, що поневолює людину. Крім цього не погоджуються з людським теократизмом, що приписує собі божественну владу, як головство над вірними. Христос є головою Своєї Церкви, Він є Господь - Бог Дух. Йому відомі: віра, життя й діла усіх лкдей на світі. Баптисти про це все добре знають і не погоджуються з усяким перекручуванням і переіначуванням принципів Нового Заповіту, чи то з причини догматизму, чи з причини незнання, або просто в шуканні матеріальної користі, слави, першенства подібно як то було у Старо-Заповітніх релігійних провідників, про що так виразно говорить 23 розділ Євангелії від Матвія.

Історія баптизму відома зі своєї широкої та жертвенної місійної праці, як живий доказ зі статистичних документів, що подається на іншому місці. Баптисти як церковна організація, щодо припоручення Господом, головою Своєї Церкви: "Ідіть же навчайте всі народи, та християчи їх в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа" (Мат. 28:19), цього припоручення баптисти притримувались і дотримуються так як подано в Новому Заповіті.

Баптисти при допомозі британських і американських, і

інших європейських амбасад, майже по цілому світі вели місіюну працю проповідуючи Христову Євангелію. І не затримувались тільки на самій проповіді, навертання й накликування людей до християнства, але рівночасно та при кожній нагоді закладали: школи, шпиталі (лічниці) для хворих, наукові установи, різні філантропійні установи, допомагаючи людям до кращого господарчого життя та поступу. Баптисти майже по всіх країнах світу прочищували фасти від всякого марновірства, промощуючи дорогу до правдивої волі й правдивого служіння Богу. Коли вже дещо було упорядковане і місіюна організаційна праця шла належним шляхом, опісля появлялись інші місії і почали навертати навернених. Для українського баптизму це все ясне та зрозуміле, бо прийшлося пережити подібні приклади на рідних землях із власного досвіду, почавши від 1845-1914 рр. у Східній Україні, а відтак від 1920-1944 рр. у Західній Україні, під панською Польщею

Українські віруючі баптистського переконання багато терпіли й терплять через незнання історії свого народу та релігійної історії, якої на жаль ув українській літературі немає. Історія релігії відкрила б багатьом очі. Є деякі недоліки в євангельському українському та тому подібному русі, що новонавернені, які переходили від православного чи католицького віровизнання, тягнули за собою старі залишки, особливо так звану "побожність", яка через монаші аскетичні чини непомітно закралась і до православного чи католицького церковного життя. У євангельському русі та стара побожність була причиною до творення відмінно конфесійних напрямків і навертання навернених. Гаслом XIII-го Конгресу ССБ було: "Нові люди для нового світу - через Христа", це цілком ясно, бо ми не живемо в часі, коли духовенство навчало, що Бог - старий дідусь сидить, дивні малюнки в катехизисах - на хмарах. Нові люди нового світу розуміють, на підставі наукових дослідів, що Бог як Творець усього зоряного Усесвіту сидить не на хмарах, але у вічній красі, яка людському розумі не є

Хрищення в Стримені біля Великих Мостів 15-го серпня 1937 року, хрищення відбулося в річці, що плила побіч села вливаючись до ріки Солоккії.

доступна, щоб розуміти. Ту вічну славу сирймається і пізнається - виключно вірою: "Нехай серце вам не тривожиться! Їруйте в Бога і в Мене віруйте! Багато ж осель у дому Мойого Отця; а коли б то не так, то сказае би вам, - Я йду приготувити місце для вас", (Івана 14:1-2).

Так довго доки люди живуть на Землі у фізичному тілі, між людьми буде невинна боротьба. французький генерал і президент Ч. Де Голь про події світу висловив таку думку: "На світі нема нічого сталого, все переходить". Це є факт, ціла історія людства пересякнута - добром і злом. Бог Творець усього видимого й невидимого є вічний. "Ісус Христос учора й сьогодні і навіки Той Самий!". Коли йде мова про християнство, християнство живої віри в Бога, то християнство пережило жакливе переслідування за часів римського державного деспотизму, де кесарям приписувано культ бога й почитувано як бога. Християнство віри пережило середні темні віки, і подібне переслідування як за римських кесарів. Пережило фєвдалізм, де працюючу людину оцінювано, як потрібну фізичну силу. Пережило державно-церковний теократизм. Переживає сучасний комуно-атеїзм, в якому вже ферментує супротивлення. А що далі?

Хрищення Львівської Баттистської Громади в Грибовичах, як дальшого передмістя міста Львова 28-го серпня 1932 р. Кандидати біля води і пастор Микола Лютим.

В цьому підрозділі "Світовий Союз Баптистів - Фундамент волі" за чергов поміщено три фотосвітлини про хрищення українських трьох церков, баптистського віровизнання в Західній Україні, в Галичині. Коли українська католицька преса у вільному світі, переважно з'єднаних Штатах Америки, широко розписується про 1000-річчя хрищення України, замість Києва, бо початок цієї події відбувся в Києві, а не в цілій Україні. Тому сама українська католицька преса щодо хрищення України викликала між католицизмом і православ'ям, не лише між православ'ям ув ССРСР, але теж у вільному світі затьягну полеміку з метою першенства в українській релігійності.

У щоденнику "Свобода" 6-го квітня 1988, появилась у заголовку стаття: "Чи не бачимо звідкіля віє вітер?" Щоб іти простою дорогою, а не кривими стежками, треба звернути увагу на вище "затьягну полеміку", саме Українська Католицька Церква, уявляє собі, що у Москві за УКЦ нічого не знають?. Ні! Вони знають, що Українську Греко-Католицьку Церкву. Вони знають, що 1946 року у Львові Собор Греко-Кат. Церкви в Галичині в присутності 216 поцівства у проводі з о. д-ром Г. Костельником, постановив повернути знов до православ'я.

В тому часі на рік скорше цебто в 1945 року частина Української Греко-Кат. Церкви на еміграції перейшла в опіку Римо-Кат. Церкви під назвою: "Українська Католицька Церква". Тому великий розголос УКЦ на еміграції, з її невпинними часописними статтями та окремими виданнями - ніхто не числиться, особливо Російська Православна Церква, яка живе на ласці комуністичноно Світського Союзу.

Як вище в цій передовій статті "Свободи", проти наших відзначувань 1000-річчя і Москва приготовляється, якій на зустріч йдуть і візьмуть участь релігійні представництва в ключно з Католицькою Церквою. Наразі ще невідомо чи папа Іван Павло II, чи рішиться на московський ввідеї?

Українці через розбиття не мають сили протиставити-

ся російські пропаганді, яка пропихається до Західної Європи. У З'єднаних Штатах Америки причина роздору між католиками і православними, з цього користають ССРСР зі своїм православ'ям.

Коли не зважаючи того, що для чужого обсерватора це є вповні ясне, уважасмо, що час скаменутися, відкрити уми і серця в душі справжнього християнства, того що Його приніс чи завів в Україні князь Володимир,

Рейнове хрещення Української Батистської Церкви в Раві Гуській, хрещення відбулося в ріці Рага, молитва пастора Івана Підгорецького, перед входом до води, місяць липень 1942 року.

СПРАВЕДЛИВИ СУД І МІРА

"Не судить, щоб вас не судили; бо яким ви судом будете судити, таким же осудять і вас, і якою ви мірою будете мірити, такою і відмурять вам" (Мат. 7:1-2).

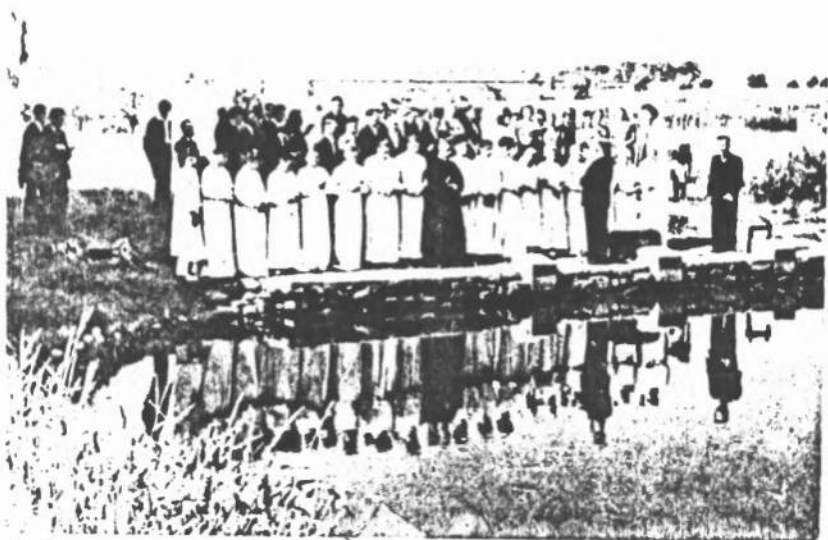
Повище дві світлини пасторів Миколт Лютого та Івана Підгорецького, для них на їхнє життя залишився як найбільшим спомином 1922 рік. Наближувались Великодні Свята, в селі Забір'ї, Равського повіту, вже була баптистська Громада-Церква, яка числила около 40 членів прийнятих через крещення по вірі в Господа Ісуса Христа, як особистого Спасителя. Громада була в повному розвої, та врості нових членів.

Молодий священник В. Мікулович, як парох Греко-кат. церкви в Забір'ї, шукав доріг, якими б можна приняти баптистський рух в самому Забір'ї та в околицях? Він як угнувець з промислового шевського міста Угнува, що дало для Галичини в протязі 80 років 150 священників, бо то, як казали селяни: "легкий хліб". Він вхопився, за інквізиційну методу: "Бий баптистів, спасай батьківську віру", але він та тії "батьківські вірі" розумівся, як вонк на зорях".

Саме на другий ден Великодних свят, в домі Григора Булеги відбувалось зібрання, на якому було більше, як 60 осіб. На майдані на проти дому Григора зібрані були разом: священник, сільська рада та селяни очмелені алькоголем, кинулись на дім (хату) і почали розганати зібраних. Гр. Булега та його друзі такі, як Іван Тиски, Федір Домашовець та кількох інших, члени Громади та наближені, від них вся сільська юрба втікала на голову, але вони стримались від оборони, і то помогло напасника потурбувати декотрих побоями, так що найбільше були побиті, так що М. Лютий це того часу юнак 19-річний мав пошкоджені нерки і на 35 році помер.

На підставі польської Конституції, яка вже як дер-

жанье право з 1921 року, в якій 111 париграф запевнював баптистському віровизнанні рівні права. В часі нападу була покликана поліція та з міста Рави Руської, лікар, щоб дати скору поміч потурбовним кільком особам. Постерункові припинили напад і списали протокол про напад, та ціла справа опинилася в Окружньому львівському суді. Напасникам грозило покарання, але віруючі в суді просили пробачити противникам їхню зухвалість, і на цій справа закінчилася, а баптистам дала можливість для ширшої місіїної праці. І в самому ж тики селі Забір'ї декотрі з противників, що на поклик попа кинулись з побоями на своїх братів і сестер, друзів селян, стали членами баптистського віровизнання.

Хрищення баптистів на скитанні, в Амфонбургу
Німеччина 10-го липня 1942 року.

При кінці цих двох розділів У 1000-річчя хрищення України в номінальному світлі і в реальному світлі, що в другій половині розділу, подібного-релігійного матеріялу про зміст християнства та його хрищення нема чого шукати в сучасній українській пресі та в журна-

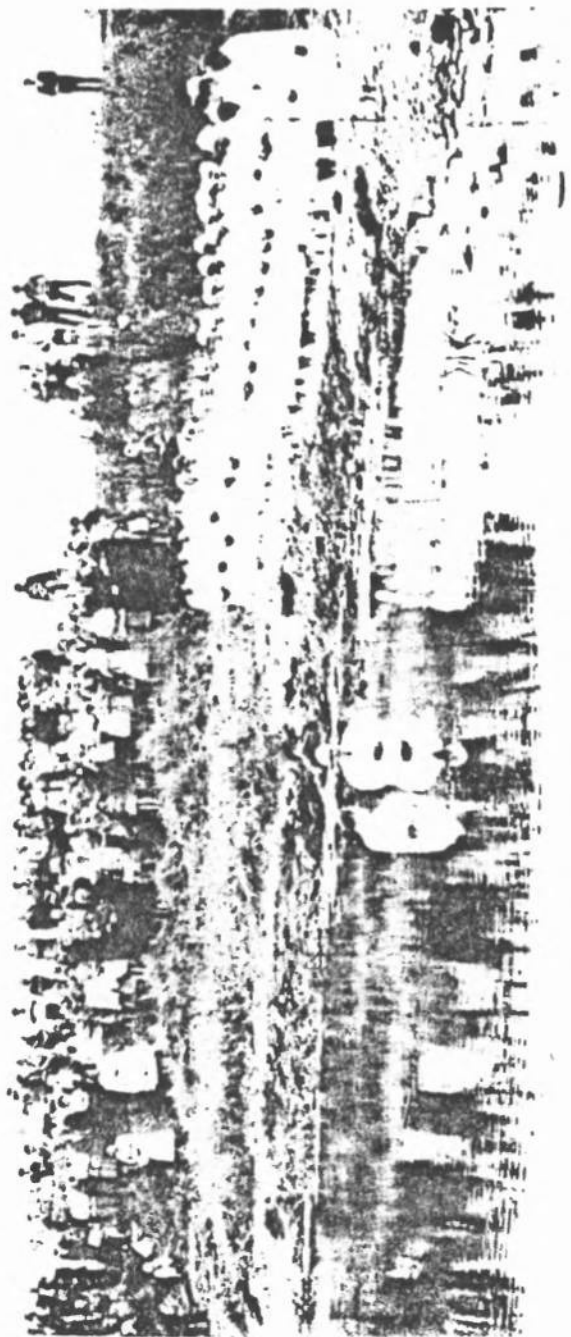
лах чи в окремих виданнях? Промине цей 1968 рік, і ми наближуємось до третього 1000-річчя, справа релігійна в цілому світі захитанна. Нечуване щось таке, щоб дві релігійно-ісляські країни, як Іран та Ірак, смертельно воювали, проливаючи кров своїх співвизнавців цілих вісім років, з причини релігійного фанатика, як провідника Янатолія Хомейні.

Цей фрагмент восьмирічної війни між двома країнами, ісламізму чи магометанізму, говорить: чи можна поширювати в тих країнах баптизм, християнське братерство відповідь, що можна, але між людьми праці, що працюючи чи то на полі, чи в фабриці на щоденний кусень хліба.

Хрищення по вірі в місті Рівному, Волинь в місяці серпні 1974, пастор К. Шкурський.

Властиво тепер поміщуємо два образки чи фотосвітлини про хрищення наших братів і сестер українського і працюючого народу, який поневолений подібними фалшивими провідниками, як той іранський Я. Хомейні. Хто довів до цього нещастя, яке опанувало Східню Європу, відомо, що номінальне християнство, царів і панів.

Хрищення Української Баптистської Церкви міста Києва, Україна, в місяці липні 1986 року. Баптисти не чекають на якийсь квілеї хрищення, але рік-р-чно відбуваються хрищення віруючих, в ріках, в ставах і в баптистеріях.

Християнство, що ось-ось наближується до кінця двотисячного віку, періоду християнської ери, не оправдало себе у виконанні Христового Заповіту: "Ідіть по цілому світові, та всьому створінню (людям) Євангелію проповідуйте! Хто увірує й охреститься, - буде спасений, а хто не увірує - осуджений буде", (Мар.16:15-16). Номінальне християнство, цебто християнство без живої вури в Бога, замість виконувати заповіт Христа, почало удосконалювати Христову науку. Перший крок цього удосконалення, хрещення дітей (немовлят), як рятунок від первородного гріха: "Отож я в беззаконі народжений, і в хрїху зачала мене мати моя", (Іс. 51:7). Американська релігійна, протестантська організація мормони кажуть: "Адам согрішив перед Богом, він відповідатиме за свій гріх, християни що грішать - відповідатимуть за свої гріхи. Можливим, що цієї мормонської в деталі думки, щоб щось подумати... буде не важна, але вона має своє оправдання.

Другий крок, це рятунок від первородного гріха. На підставі Євангелії від Матвія 26: 27-28. "А взявши й подяку Він вчинивши, подав їм і сказав: "Пийте з неї всі, бо це кров Моя Нового Заповіту, що за багатьох проливається на відпущення гріхів". Про відпущення гріхів, євангелісти Марко й Лука не згадують, лише Матвій, покликавшись на Старий Заповіт: "І взяв Мойсей кров та й покропив на людей, і сказав: Це кров заповіту, що вчинив Господь із нами в усіх словах цих", (2 Мом. 24:8). Провідники номінального християнства, з цих двох текстів Старого й Нового Заповітів, про "первородний гріх" і "про відпущення гріхів," створили релігійну догму. Логіка, - коли справді причастя (Вечера Господня) прощає гріхи, то на які підстави відбуваються моління й панахиди за померших християн? На цьому місці слід навести замітку зі статті п. В. Качмара, що була поміщена в "Свободі" ч. 207 1961. під наголовком: "Свята смерть і похорон Митрополита Андрея.

"Дня 1-го листопада 1944 року, Архисписком і митрополитом Андреем Шептицьким, засмотрений св. Тайнами помер у Львові, в год. 1:15. Я зарядив офіційну жалобу в цілій митрополії на час від 1-го до 2-го листопада включно. Кожного дня відправлялись св. Літургії і Панахиди за померлого". І далі: "Таку реляцію після новий митрополит Йосип Сліпий до Апостольської столиці в Римі дня 19-го листопада 1944р."

Релігійні провідники, що навчають людей самі не певні про себе самих, щодо "прощення гріхів".

Цей розділ про ієрархічну статтю: "У 1000-річчя хрищення України", в реальному світі, поміщені фотосвітлинами, почавши від хрищення Ісуса Христа в ріці Йордані, аж до нашого часу, до хрищення віруючих Української Баттистської Церкви міста Києва, про їхнє хрищення в ріці Дніпрі. Відтак наше українське християнство в кінці ХХ-го віку, і про догмат хрищення малих, з початком їхнього народження - "На відлучення їхніх гріхів", якраз коли ці бідні діти ще ніколи не грішили. Однак, догматизм покликаючись на Псалом 51:71, "У гріху зачала мене мати моя".

Церковні ієрархи, працюючи над догмою про первородний гріх, щоб оправдати себе, то Біблію як збірку Старого і Нового Заповітів назвали: "Святе письмо", і те письмо аж до Реформації Мартина Лютра, було засекреченою таємницею, але наспів час, великий час, коли Біблія стала доступною книгою для кожної людини, то правильно кажуть визнавці мормонізму: "Коли Адам согрішивши перед Богом, він відповідатиме за свій гріх, але не новонароджені діти?"

Невпинні пресові статті українських католиків, особливо про 1000-річчя, передова стаття "Свободи" пише: "З американських журналів, ясно і одверто: "Православна Церква ніяк не захоплена намаганням українців вільного світу відзначити 1000-річчя християнства України".

III. ПОДРУЖНЕ ЖИТТЯ І ЖІНОЧИЙ СВІТ

Тема про подружнє життя й жіночий світ важна і широка, головне, що всі правила та закони встановлювані та всесторонньо обдумані здавалось би, що все мало би бути добре, але лихо в тому, що ті правила й закони тими ж самими людьми руйнуються. Про ті правила і закони багато говорить Біблія та світова історія. Тому, щодо цієї теми про жінчий світ, слід обмежитись щодо самих фрагментів, бо тих законів і правил у світі так багато, бо кожна держава, кожна нація мають свої закони, після них нормують своє життя, але коли звернути увагу пильно й на релігійні закони і правила, то тут наступає не мале головокружіння, їм здається, що цілий світ за ними і проти них!

У цьому світі від віків були два погляди деспотичні і демократичні і між цими двома поглядами велась і ведеться боротьба, і коли буде її кінець сучасні філософи не всілі предбачити... Чому не можна предбачити тому, що часто й деспоти прикривають себе псевдодемократизмом, тільки тому, щоб замаскуватись у демократизм і потягнути за собою людей, обіцяючи їм золоті гори. Таке щось подібне сталося в періоді нашого ХХ-го віку у так званій цивілізованій Європі, особливо у Східній, у Слов'янській Європі і комуністичний новотвір попав на манію величності, відкидаючи Бога, як Всетворчість і на місце Бога ставлячи свою владу та силу змушуючи свііх підданих визнавати їхню владу могутності і коритись їй і їхнім законам та правилам.

Коли йде мова про подружнє життя, то треба погодитись з тим, що є мільйони щасливих подруж до таких належать ті, що перед їхнім вінчанням поважно подумали про їхній тілесний і духовий стан. Правда, що в новому аж

забагато в цивілізованому світі про подружній стан по-важно не думають, доказом цього є те, що як у Східньому комуністичному світі, так і в Західньому демократичному світі на перегони відбуваються подружні розводи. На цьому місці не можна звальвати всієї нерозважності на молоде покоління та їхню недолу щодо подружнього життя. У вільному світі не бракує ліберально різного рода на пів атеїстичних педагогів, та крім цього великий гін за мамоною, щоб наживатись із людської несвідомости.

Та мимо всіх людських недоліків у подружньому житті є певні подружжя, що своїм розумним і будейним поведженням та невтомною працею для добра ближніх, - сяючи як небесні зорі під опікою Божого благословіння!

В нашому часі в кінці ХХ-го сторіччя, появляються у виданнях і в пресі певні думки, і Фото про подружнє та тому подібне життя, що різняться своїм розумом та чеснотою, що оперті на історичній філософії та на ґрунті науки Нового Заповіту. На першому місці, то подружжя Дюранти, що є авторами "Історії цивілізації" То про них була коротка згадка у виданні "Страх перед марою", у повісті, в якій була мова про те турботливе життя, повість під заголовком: "Повість без прикрас", - цебто в реальному світлі людського життя.

У книжці "Страх перед марою" є певні фрагменти про недолу подружнього життя, в одному із тих фраіментів є згадка чому в кінці ХХ-го віку навістила епідемія, як нещастя розводів, - всяке зло має свій початок.

К. Маркс своєю безбожною доктриною, яка стала на Сході Європи державним законом у комуністичному царстві: "Ліквідація релігії й релігійности", то є руїна подружнього життя. І ця епідемія розводів широко розвинулась не лише ув Східній Європі, але переселилась і до Північної Америки, бо в Полудневій, де ще панують певні релігійні закони, які дещо зтримують і не дозволяють на нерозважний крок.

Можливим, коли б різні видання й автори цих видань і світова преса, та ці різні режлямові фільми, дава-

THE HISTORY OF CIVILIZATION

By authorship's

Will and Ardel Durant.

ли щось більше повчаюче, позиточне пересякнуте добром, то було б більше добра як зла. Та мимо беззаконня, що руйнує людське життя є правдиві подружжя, що розуміють Божу доброту, самі себе як взорове подружжя, і цінують життям, бо це дар Божий до таких належали Подружжя Вілла і Аріслі Дюранти, автори одинадцяти томового твору "Історія цивілізації", над яким, вони разом працювали 50 років. Якби мудреці в цьому світі не мудрували, а релігійні провідники не спонукували людеи служити видимим предметам, в казали їм живу віру в Бога, то менше було б зла на світі.

Третій том книги "Історія цивілізації", авторів Вілла і Арієлі Дюрантів, це епохальна праця нашого часу. В заголовку Кесар і Христос на 752 ст. друку величиною на 6 і пів інчів шириною та на 9 і пів довжиною, та із історичними ілюстраціями, заслуговує на велику повагу з тієї причини, що в часі, коли Господь Христос, виступив публічно з Його Євангелією - Радісною Новиною і в тому самому часі єрусалимські юдаїстичні верховоди в протилежний спосіб виступали проти Його науки та з великим пониженням Його особи, тоді як історія поставила у тому часі та на всі віки Христа на рівні з римським цезарем тоді, як Рим володів тодішнім світом, а сам кесар уважав себе за пів бога і такої пошани вимагав від своїх підданих.

Все можливе, що багатьох релігійників, як з великих та малих християнських напрямків, скажуть, - що Христа не можна рівняти з римським кесарем. Автори історії цивілізації світу, оцінили Христа справедливо, бо Він був не тільки рівним римському імператорові, що того часу володів Європою, північною Африкою та південною в тому часі й Азією. Господь Ісус Христос того часу, Спаситель світу уважав Себе Сином Людськими.

Книга "Історія цивілізації" написана в 30-ти розділах, останній розділ під заголовком: "Перемога християнства", від початків розвою християнства до 325 року - Нової Ери. Цей розділ ділиться на чотири підрозділи. На сторінках третього розділу йде мова про дві великі епохи; перша епоха, то цивілізація світу, можливим, що про ту велику епоху цивілізації, сучасне людство через номінальну християнську релігію, не цікавляться тією великою минулістю.

Над цим твором "Історія цивілізації" в 11-ти великих томах Вілла і Арієлі Дюранти, як вище згадано працювали разом 50 років. Їхній вік життя: Вілла Дюрант (1885-1981) Арієль Дюрант (1896-1981), вони разом у подружньому житті прожили 68 років, а відійшли до вічності в протязі 16 днів одного місяця. Дійсно те подружжя та їхнє не розривне спільне життя, і їхня історично-літературна якось рідкісна "Історія цивілізації світу", була благословенна Богом.

СЛІДАМИ МИЛОСЕРДНОГО САМАРЯНИНА

Кляра Бартон (1821-1912) народилася в Оксфорді, Масс. По скінченні середньої і вищої школи була вчителькою у Бордентаві, Н. Дж., опісля у Вашингтоні, Д. К., де її захопила американська громадянська війна. В тому часі вона мусіла добре познайомитись з тим, як Жан Анрі Дюнан, швейцарський громадянин, звичайний купець, захоплений в італійському місті Сольферіно італійсько-французькою і австрійською війною, спричинився до помочі жертвам війни.

У північній Італії на південному березі озера Гарда, біля містечка Сольферіно дня 24 червня 1859 року стали проти себе - з одного боку коаліційні французько-італійські війська, а з другого - австрійська армія. Битва між тими арміями була правдивою людською різнею. Битва тривала 15 годин. Після битви на полі було залишено 22,000 вбитих та 20,000 поранених з яких близько 7,000 померли. Жан Анрі Дюнан, оглядаючи другого дня це страшне побоїще, мусів ступати через горе трупів. Він взявся раненим допомогти. Він кинувся до місцевого населення, зібрав багато місцевих жінок і чоловіків, які негайно разом із ним заходились рятувати умираючих, і врятували сотням людей життя. Його відозва до людей була: "Всі ми брати". То перший був крок до організації "Червоного Хреста".

Кляра Бартон з подібним становищем зустрілась під час американської громадянської війни. Вона стала тією миттю правдивою самарянкою-сестрою милосердя. Протягом війни вона рятувала тяжко ранених у госпиталях, і де тільки могла. З того часу й по скінченні американської війни вона все своє життя посвятила на служіння тяжко страждаючим пораненим воякам на полі бою і в госпиталях.

В часі Французько-німецької війни 1870 р. вона старалася організувати воєнні госпиталі й усяку негайну допомогу раненим. Коли повернулася з Європи до Америки 1873 р., то негайно приступила до організації Аме-

риканського Червоного Хреста. В тому часі теж була на Женевській Конференції Червоного Хреста. Повернувшись до Америки, доклала всіх зусиль для усталізування в Америці Червоного Хреста і в 1881-1882 рр. була його президентом. Але тією посадою й титулом вона не обмежила себе до спокійної місцевої праці. Її душа з жі-

Клара Бартон
(1821-1912)
Невтомна ді-
ячка на полі
самарянки у
воєнному люд-
ському горі.

ночою естетикою і чутливістю до людської недолі говорила їй, що в інших країнах світу є людські беззаконня, жорстокість, кровопролиття і нестерпні муки. Вона часто, як американська делегатка їздила до інших у світі країн на конгреси й конференції Червоного Хреста. Крім воєнних подій, вона часто спішила з допомогою у випадках повенні та епідемії. 1896 р. стала негайно в обороні й допомозі арм'янам на Кавказі, де турсько-магометани вчинили велику масакру над військовою і цивільною людністю. 1906 р. спричинилася великою допомогою на Кубі в часі іспансько-американської війни та багато в інших випадках.

Кляра Бартон, як правдива самарянка, не обмежилась, до самої Фізичної допомоги тяжко страждаючим воюючим на полі бою, в госпіталях спливаючим кров'ю. Вона далі пішла. Вона присвятила багато часу популяризації, такої праці, маючи за собою практичний досвід, полишила історичні письмові пам'ятки: 1882 р. з під її пера вийшла книжка "Службова історія Червоного Хреста", 1898 р. - "Червоний Хрест - мир і вічна", 1904 року "Історія Червоного Хреста". Це пам'ятки, які й нашого часу мають свою вартість. В кожному коледжі і університеті, де приготуються медичні сестри до своєї високої праці, завжди є згадка про Кляру Бартон та про її невтомну працю на полі служіння самарянського милосердя.

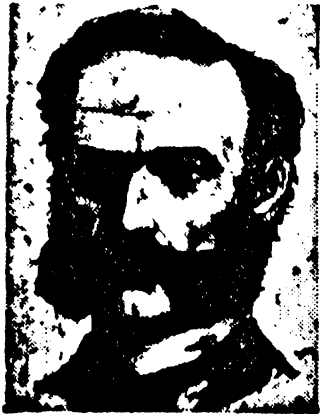
Прожила вона дев'ятдесяти один рік, з яких майже 70 років були присвячені на службу ближньому. О, здається дуже мало на світі так високо благородних жінок! Коли б їх було більше, було б на світі менше горя, яким переповнене сучасне людство, а переважно молоде покоління. Померла вона 12 квітня 1912 року, похована у Глін Ехо Мериленд. Напевно, коли пастор промовляв над її домовиною то покликався на Книгу Об'явлення де написано: "Блаженні ті мертві, що вони в Господі вмирають, бо їхні діла ідуть слідом за ними!" (об. 14:13).

Загально християнство у своїй історії не пішло у слід Милосердного Самарянина, де так чудово у своїй притчі Христос Син Божий намалював образ правдивого християнина. Ще й досі багатьом не зрозумілі ці великі слова, що записані в Біблії? "І створив Бог людину на Свій образ, на образ Божий створив її чоловіком і жінкою створив їх" (Бут.І:27). Багатьом християнам, як і жидам, дуже подобається другий опис про створення чоловіка і жінки, що жінка створена з чоловічого ребра, і мала би бути другорядною. Однак в історії людства багато жінок своєю любов'ю і чином та чеснотою й працею довели, що вони не лише, як рівні істоти з чоловіками, але багатьох справах у

народженні та вихованні людини, своєю терпеливістю і геніяльністю перевищують чоловіків.

На цьому місці слід ще зробити малий скок, як додаток до Кляри Бартон - самрянки і діячки "Червоного Хреста", що вище в цім розділі про неї сказано, і долучується бувшого живого свідка тієї жажливої різни та стрілянини вояків одні на одних, а для держав Австрії, Італії та Франції, що спонукали ту різню і стрілянину, бо в них війна, та нищення людей молодого віку, то "полювання на зайців".

Тим живим свідком був Жан Анрі Дюнан. Битва тривала, як вище 15 годин, на другий день по битві Дюнан оглядаючи страшенне побоїще мусів ступати через трупів і вмираючих людей. Він кинувся до місцевого населення зібрав багато жінок і чоловіків, які негайно разом із ним узялись рятувати умираючих.

Жан Анрі Дюнан

Жан Анрі Дюнан, швейцарсько-походження. Швейцарія, країна добра і волі, не брала уділу, ні в Першій ні в Другій світових війнах, Дюнан був переконаний, що всякі війни, то злочини злих людей, сліпих провідників, які спадково по імператорах або королях, були наслідниками. Або політичні самолюбів, що Фалшивими пропагандами, та злобними намірами вилазять на верхи державного панування, і стають деспотами, багато гіршими й злобними у своїх замірах, від імператорів, царів та кололів.

"КОБЗАР" В ОБОРОНІ ЖІНОЧОГО СВІТУ

Лінограф В. Киткіна, 1964, до 150-річчя народження Т. Шевченка

У нашій раї, на землі, Нічого кращого немає, Як тая мати молодая З своїм дитяточком малим. Буває іноді: дивлюся, Дивуюсь дивом і печаль	Охопить душу; стане жаль Мені її, і зажурися І перед нею помолюся, Мов перед образом святим Тієї Матері святої Що в мир наш Бога принесла.
--	---

Кос-Арал 1849.

Т. Шевченко.

"КАТЕРИНА", ПОЕМА ПРО ЖІНОЧУ НЕДОЛЮ

Ми не маємо ні в українській, ні в світовій літературі чогось подібного, як Шевченків "Кобзар", щоб стали в обороні жіночого світу, на такій крок не могли, щоб спромогтися стати в обороні жінки, ні можли цього світу, що по українськи називалися панами, ні високо достойні релігійники, а навіть шляхта, чи дворянство

що були на услугах можновладців, і тих не цікавила доля жінки. Маючи під руками дві ілюстровані книги загально світового значення, перша це "Ілюстрована історія протестантизму" 368 ст. друку і фото, Нью Йорк, 1957. Друга книга, обі в англійській мові, "Ілюстрована історія філософії" ілюстрована великого формату на 406 ст. ілюстрацій і друку, Нью Йорк 1953.

В книзі "Ілюстрована історія протестантизму" на 4-й сторінці 1198-1216, папа Інокентій III, видав декларацію, що для албігенсів, як еретиків нема жодного помилування. На 4 ст. поданий образок, як жінку албігенсів за те, що поширювала Біблію, згоріла на вогні разом із двома Бібліями перевішені через плечі.

Віденський конгрес, який відбувся 1814 р., якраз в тому році народився Т. Шевченко, то був час де Європа шукала доріг до полегшення народних справ, щоб знайти якесь посидання між панством землевласниками і селянством, Доказом цього 1848 р. в Австрії скасовано в цілости панщину селянам надано по 12 моргів землі на власність малих господарств. В Росії скасовано панщину (кріпацтво) 1861 року, саме того року помер Т. Шевченко, якраз у тих часах де в Європі наступали певні зміни в користь бідного і поневоленого населення, найгірше, то неволь жінки, бо жінка того часу не бачила світлого життя й не мала голосу. Тому Шевченків "Кобзар" з його духовістю не підходив до релігійного мліру, він про це в поемі "Кавказ", пише як виглядало в тому часі християнство у Східній Європі. Сучасні українські історіознавці, часто уболівають душею, чого Україна велика простором і людністю, і всучасності не є самостійною і вільною державою?

Т. Шевченко народився в такому часі, коли західньо європейська протестантська культура почала проникати до Східньої Європи, до того часу у Східній Європі була за словами Христа: "Отож, коли світло, що в тобі є темрява, - то яка ж то велика та темрява!" (Мат.6:25). Про цю "велику темряву" пише Т. Шевченко у своїх поемах на першому місці "Катерина".

Коли ходить про рівноправне людське життя, то до того часу, коли західня європейська культура починала поволи проникати на Схід Європи, то того часу на сході в селянському русі, особливо в жіночому було щось жалюче, про це пише М. Костомарів у його: "Книги буття українського народу", параграф 78:

"Але панство побачило, що козацтво росте і усі люди скоро стануть козаками, цебто вільними, заборонило негайно всім кріпакам, щоб вони не ходили в козаки, хотіли забити простий нарід, як худобу, щоб таким чином у ньому не було ні чуття, ні розуму. Пани почали обдерати кріпаків - віддавали їх жидам на такі муки, що щось подібного робили для перших християн. Вони здирали шкіру з кріпаків, варили дітей у котлах (бидко для годовання псів), давали матерям собак (псів) годувати грудьми".

Того часу над жінкою був глум, жінка не мала ніде і ніякої оборони, про це іде мова в поемі "Катерина", а переважно жінки дівочого віку, навіть батьки віддуравшись від своєї рідної доні. Т. Шевченко починаючи як поетичний твір пише:

"Кохайтеся чорноброві,	Москаль любить жартуючи,
Та не з москалями,	Жартуючи кине;
Бо москалі - чужі люди,	Піде в свою Московщину,
Роблять лихо з вами.	А дівчина гине".

Чи то того часу та опісля в історії українського народу була лише одна Катерина? У Феодалному періоді в часі царів і королів, землею і людьми володіли землевласники пани, вони володіли цілими областями (воєводствами) та повітами, вони були над усім панами та суддями, від них було залежне людське життя, а переважно жіноче життя. Щодо релігійності в тих часах, то митрополити та єпископи, вони були побільшости на услугах панів. Священники чи попи, що жили разом зі селянами, не мали відповідної освіти та свого авторитету, щоб стати в обороні селянської недолі.

Трагічна картина, коли Катерина, як доня прощалася з батьками. По ріжньому можна оцінювати поему Т. Шевченка "Катерина". Можна обвинувачувати Катерину, як нерозважну дівчину за її крок кохання з чужинцем. Як стала матір'ю дитини, тоді заговорили батьки, заговорили й люди села. Але, як в Катериних батьків та людей села, цілковито не було правдивої любови до рідної дитини, щоб пробачити її нерозважний крок. Батьки напевно знали молитву "Отче наш" - "Г прости нам провини наші, як прощаємо й ми винуватцям нашим".

Стався випадок з нещасною донькою, батьки повинні були це зрозуміти, простити донці її нерозважний поступ, у них не було любови: "Іди від нас! - сказала з болем душі мати й поблагословила її в дорогу. Батько каже до своєї доні: "Чого ждеш небоже!" Нижче уривок трагічної розлуки доні з батьками.

Катерина прощається з батьками.

Катерина заридала, впала до ніг батька благаючи і просить: "Прости мене мій батечку, що я наробила, прости мені мій голубе, мій соколе милий!, але ця болюча просьба цитинна, просьба не зворушила батьківського

серця ні розуму, лишилось одне, - іти в далеку Московщину, шукати зрадника і ошуканця, що насміявся з української людини. Того часу в Україні було щось як "несамовите", що московський цар і нарід, вище та важніше від української людности, про таку вищість пише Олекса Стороженко в оповіданні "данилко", що поїхав з паничем до Київа, коні були не заховстані, поліянт вдарив Данилка палкою і каже: "Хахол безмозковий - "Нуздаї лошади".

"Пішла селом

Плаче Катерина
На голові хустиночка,
На руках дитина.
Пішла з села - серце нис;
Назад подивилась,
Покивала головою,

Тай заголосила.

Як тополя, стала в полі
При битій дорозі;
Як роса та до схід сонця,
Покапали сльози.
За сльозами за гіркими
І світа не бачить.

Тільки сина приготас, Цілує та плаче. А воно, як анголятко, Нічого не знає, Маленькими рученцями Пазухи шукає. Сіло сонце, зза діброви	Небо червоніє; Утерлася, повернулась, Пішла... тільки мріє. В селі люди говорили Дечого багато, Та не чули вже тих річеш Ні батько, ні мати".
--	---

Т. Шевченко. Катерина.

Є ще багато українських номінальних релігійників, кажуть, що одна церква, чи одна релігійність в народі може зберегти нарід від різних асеміляцій? Питання, вище наведений фрагмент, який говорить, як той то київський православний поліціант, каже українцеві православному "Безмозковий хахол, нуздай лошади", чи то не є вистачаючою відповідь на не логічне думання українських релігійників!

Т. Шевченко.

"НАЙМИЧКА" Г ЇЇ ОПЛАКАНА ДОЛЯ *****

Шевченкова поема "Наймичка" дуже близько схожа з поемою "Катерина". В "Катерині", коханок військовик - москаль, присягався їй про їхню не розлучну любов, та так не сталося - став зрадником. Тому Т. Шевченко в початку поеми пише: "Кохайтеся чорнобриві та не змо- скалями!" Про недолю "Наймички", Ганни нічого не каже й не згадує, хто власне був її коханок? Можливо, що то був свій українець, - свій зрадник! Мимо великого нещастя в її кохані і наслідство дитини, вона в усьому її нещасті, як мати шукала усіх можливостей, щоб знайти притулок для дитини, а потім стати, наймичкою і по матірному виховувати свою дитину як мати.

У пролозі Т. Шевченко чудово наводить думки "Наймички". Туман це згущення в повітрі мікроскопічних, водяних краплин, що можуть заслонювати сонце.

«Наймичка».

"Ой, тумане, тумане
Мій латаний талане!
Чому мене не сховасш
Отут серед лану?
Чому мене не задавиш,
У землю не вдавиш?
Чому мені злої долі
Чом віку не збавиш?
Ні, не дави, туманочку!
Сховай тільки в полі,
Щоб ніхто не знав, не бачив
Мосі недолі!
Я не одна - єсть у мене
І батько і мати...

Єсть у мене, - тумане,
Туманочку, брате, -
Дитя моє, мій синочку!
Не хрещений сину!
Не я тебе хреститиму
На лиху годину;
Чужі люди охрестять, -
Я не буду знати,
Як і зовуть... Дитя моє!
Я була багата...
Не лай мене! Молитимусь,
Із самого неба
Долю виплачу сльозами
І пошлю до тебе!"

Т. Шевченко

Тарас Шевченко читаючи та студіюючи Новий Заповіт, порівнюючи всі чотири Євангелії, він бачив, що наука Ісуса Христа пов'язана зі щоденним людським життям, в такому розумінні та думками він писав поеми і про людську долю, переважно жіночого світу. Наймичка на ім'я Ганна, жила як дівчина в тій околиці, напевно знала родину діда і бабу. Коли вона стала матір'ю, в неї дійсно була велика материння любов до її дитини, вона принесла свого синочка та поклала перед ворітьми бездітних діда й баби.

«Наймичка». І дід і баба у неділю на присьбі вдвох собі сиділи.

Старші віком дід і баба в неділю гарного літнього, сонячного дня сиділи на присьбі та роздумуєчи про долю майбутности. Раптом жінка діда говорить до нього: "Чи чуєш? Щось плаче за ворітьми... Миттєв прибігли до ворітнього перезазу бачать, гарно сповиту та новою свитиною вкрите мале диття, — простягаючи рученята до них:

	- "А що Насте?	Чудно якось
Я й казав! От бачиш!		Діється між нами!
От і талан, от і доля!		Один сина проклинає,
І не садинокі!		З хати виганяє;
Бери ж лишень та сповивай!		Другий свічку сердений,
Ач яке нівроку!		Потом заробляє,
Неси ж в хату, а я берхи		Та ридаючи становить,
Кинусь за кумами		Перед образами,
в Городище...".		Нема дітей!... Чудно якось
Таке буває на світі!?		Діється між нами!

Т. Шевченко

Проминув рік, як молода жінка приходять на хутір, щоб в найми найнятись. По кількох дружніх словах дід і баба прийняли Ганну в найми. Ганна, як наймична була рада та веселе, що дід і баба прийняли її у найми.

З того часу, як Ганна стала наймичкою, вона стала і матір'ю, бо вона нею була, вона своє життя утасмичила і ніхто не знав, що вона мати Марка, якого прибрані і просто випадково, що мовби чудом для них знайшлась і мала дитина, що назвали його Марком.

Марко ріс під опікою наймички, перейшов юначий вік, а прибрана мати Наста відійшла до вічності, Марко вже не юнак, - доросла людина, він вже почав чумакувати і їздити волами в дальші подорожі. Гання наймичка стала як господина дому. Дід Трохим у кожній справі звертається до неї за порадами, його вік ось-ось переступить поріг і вічність; всі його думки з осередились у тому, щоб Марка одружити з добірною пароч. В цій справі він звернувся до наймички: "Кого ж би тут? старий дума і просить поради у наймички. А наймичка До царівни рада!"

Наспів весільний час, все приготавляється, дід Трохим мовби помолодів, хоче, щоб все вишло якнайкраще, а головне, щоб наймичка була Маркови за матір, про це дід і Марко усердно просили, але вона каже "Ні Марку! Ніяково мені матір'ю бути, ви багаті люди, а я наймичка, ще з тебе сміятися будуть". Вона рішила піти в Юків на прощу.

Ідея і зміст Шевченкових поем оперуються на ґрунті Нового Заповіту, Чотирьох Євангелій, які пов'язані у щоденному житті поневолених людей, можливим тому, що сам був сином панщизняних батьків.

Ці три повісті Т. Шевченка: "Катерина", "Наймичка" і "Невдільник", входять разом до розділу "Подружнє життя і жіночий світ". Повість "Катерина" говорить, як українська дівчина стала жертвою кошовського воєводи, (солдата), вона заплатила за її нерозважний крок на порозі надходячої зими, безсила тілом і розумом дитину поклала на дорозі біля лісничівки, а сама кинулась до ставу чи малого озера в замерзаючу воду, де закінчилась її тажка і не стерпна дорога. Дитиною, що ним заопікувалась родина лісничих, чи в якійсь іншій родині, доріс до шести років життя і став провідником сліпих жебрачих дідів. Того часу не було жодних притулків ні для дітей, ні для старих і бездомних людей.

Доля наймички по імені Ганна, була дещо відміння і без самогубства. Т. Шевченко не подає, якою дорогою і з яких причин "Наймичка" стала матір'ю? Все можливе з двох причин, через зрадника українця, подібного ж такого, як чужинець москаль, з не передбаченого насильства, бо тоді для селянської жінки не було ніяких оборонних законів. Наймичка була побожною людиною і тисячі побожності чотири рази шукали в київських монастирях, які нічим їй не допомогли, і не дали ні духового, ні телесного спокою.

За четвертим разом її паломництва до Києва, вже в пожилому віку і підкошена на здоров'я. Найбільше, що їй турбувало, — чи вона зустрінеться зі сином Марком, бо якраз того часу він мав чумацьку подорож, та якось щасливо він прибув і зустрівся з наймичкою у останні хвилини її земного життя.

Коли він щасливо приїхав, старий батько випрягас з ярма волів і Катруся дружина Марка, вибігла йому на зустріч він питає: "А деж Гання Катерино? Я пак і байдуже! Чи не вмерла? Ні не вмерла, а дуже незду-

жа". Ввійшов Марко в малу хату і став у порогу...Аж злякався. Ганна шепче: "Слава, слава Богу!"

«Наймичка».

Вийшла з хати Катерина,
А Марко схилився
До наймички у голови.
— Марку! Подивися,
Подивися ти на мене!
Бач, як я змарніла.
Я не Ганна, не наймичка,
Я...—

Та й оніміла.
Марко плакав, дивувався.
Знов очі відкрила,

Пильно, пильно подивилась —
Сльози покотились.
— Прости мене. Я каралась
Весь вік в чужій хаті...
Прости мене, мій синочку!
Я... я твоя мати.—
Та й замовкла...
Зомлів Марко,
Й земля задрижала.
Прокинувся... до матері —
А мати вже спала.

Т. Шевченко. Наймичка.

Т. Шевченко.

"НЕВОЛЬНИК", ЧЕРЕЗ ТЕРНИ ДО ПОДРУЖЖЯ

Передавати людське життя в поетичній формі завдання не легке, треба мати уроджений талант, або провидіння чи надтхення Боже! До таких талановитих поетів належав Т. Шевченко. Іван Франко з високою докторською освітою, прочитавши Шевченкову "Наймичку", висловив такі думки: "Змалювання такої постаті з вірністю і правдою, з такою чарівною простотою... як зробив це Шевченко, належить до найбільших триумфів та прадивної штуки і мусить уважатися за найкращий доказ великої геніяльності Т. Шевченка".

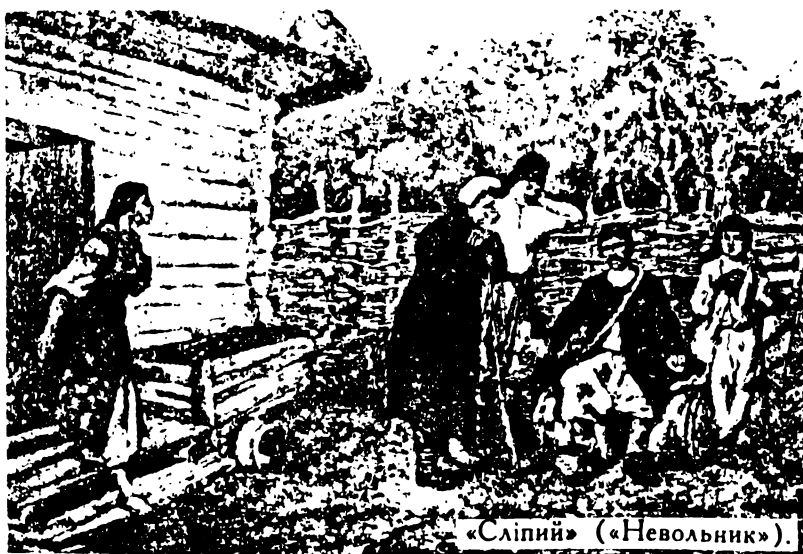
Головне, що як у поемах "Наймичка", так і в "Невольнику* подружжя ставалися з причини дітей, які росли і виростали у своїх прибраних батьків, і не уявляли, і не думали, що вони чужі одиниці собі, а рідні діти своїх батьків.

Т. Шевченко починає свою поему "Невольник" ще з минулих часів: "Ще на Україні веселі і вольніі пишались села, Тоді як праведно жили старий козак і діток двоє..." Коли вони були вже дорослі, він говорить до них: "Ідиж доню, а ти сину, послухася вісті. Сідай, і почувеш, як убили твого батька Івана, в Шляхетчині, то ти це був маленький Степане. - "То я не син? А чужий вам, тату? Ні не чужий, і померла й мати. І я кажу моїй жінці візьмем за дитину", ми взяли й Яриночку і так спарували".

Старий батько, козак прибраних дітей Степана і Ярини, говорить до Степана; "Добре було б Степане, щоби ти поїхав, як козак на Січ. Як Бог pomoже, то найшишся всіх хлібів, бо я їх чимало попоїв". Степан погодився з дідом і Яриною, вдягнувся в козацький стрій і зброєю, яку старий козак зберіг і рушив на Запоріжжя, лише курява затьмила від копит добірного коня.

Старий батько та Ярина стали осамітнені, засумовані незнаючи про долю Степана. Проминув рік, проминув і другий, Степан на Запоріжжі став отаманом, бо свіжа і

енергійна людина, таких було потрібно в козацькому русі. Старий батько і Ярина були пригноблені, незнаючи, що діється зі Степаном. Старий пережив немало горя, то подякував Богу за життя і згадав про долю Степана. Та з Яринок було гірше, вона так переймалась долею Степа, що захворіла. Піддужала та рішила шукати рятунку і поради, відбуваючи прощі до Києва та до Євровжки, щоб заспокоїти своє турботливе серце.

І згадав сирота Степан у неволі:	Уже на третьому полі
Свою матір Україну,	Турки-яничари ловили,
Нерідного батька старого,	До стовпа в'язали,
І коника вороного,	Очі виймали.
І сестру Ярину.	Гарячим залізом випікали.
Плаче ридає,	В кайдани забили,
До бога руки здіймає,	В тюрму посадили
Кайдани ламає,	І замурували.
Утікає на вольную волю...	

Т. Шевченко.

Ярина слухає думу про "невольника", це молодого віком діда і по голосі пізнає, що то не дід жебрак, але її брат Степан, кинулась до нього бігом з плачущим риданням: "Степане, моє серце деж ти так барився?" Пла-

чучи звертається до батька: "Тату, тату ідіть сюди та подивіться!" Батько майже в такому самому зворушені і всльозах: "Плаче старий та ридас, і Степан сліпий плаче, - невидючими очима мов Сонце побачив". Ярина і батько завели Степана до хати, допомогли умитись, перодягнутись і посадили біля стола і нагодували, - чим хата багата. Коли Степан трохи відпочивши, виішли всі троє посідали на присьбі, і батько каже: "Степане розкажи нам про твою недолю!

Оповідання Степана дідові і Ярині говорило дуже багато, воно говорило про людську релігійну темряву та злобу, про великий людський злочин. Чи то можливе, щоб молодій людині, військовому невільникові виколувати і випікати очі, а такий злочин у магометанській релігійності був можливий і практикований.

Тарас Шевченко, словами Степана говорить про християнську релігійність того часу у Східній Європі. З болем душі він говорить у короткій поемі "Сон": "Наробив Ти, Христа лиха, а переіначив людей Божих? Колтилися, чужу голови і наші козачі". Д-р В. Сімович, що подбав про народне видання "Кобзаря" 1921 р. Про цю думку - "Наробив Ти Христе лиха", пояснює: "Такі порівняння в "Кобзарі є часті, бо в християнстві від віків нічого не змінилось". Це ясно, що номінальне християнство не знесло неволі, з працюючих фізично людей, але її побільшило. Де причина цього нещастя, не в Христі, але в номінальному християнстві, що науку Христа правди і справедливості перкрутило на свій спосіб, про це виразно Т. Шевченко пише в поемі "Кавказ".

У "Кавказі", Т. Шевченко пише: "За кого Ти розпинався Христе Сине Божий? За нас добрих, чи за Слово істини? Чи може, щоб ми з Тебе насміялись? Воно так і сталось!" Про це звідки впливає нещастя, то від самолюбів мамони та багатства, і від церковних діячів, що приписують собі посередництво між Богом і людьми. "Коли світло, що в тобі темрява, то яка ж то велика є та темрява", Мат, 6:23.

В скорому часі старий батько, щоб Ярину зі Степаном повінчати. Степан говорить: "Ні, не треба, мій таточку, не треба Ярино! Я загинув на віки загинув. Я піду в Запоріжжя і там не загину". Але батько каже:

- "Ні, Степане, І дітьми йому обое,
Моя ти дитино! Батькові старому.
І Господь тебе покине, .. Не йди од нас, Степаночкку
Як ти нас покинеш. Не кидай нас знову!
Оставайся Степаночку! Не покинеш?..."
Коли не хоч братись, - "Ні Ярино!"
То так будем: я - сестрою, І Степан остався.
А ти будеш братом

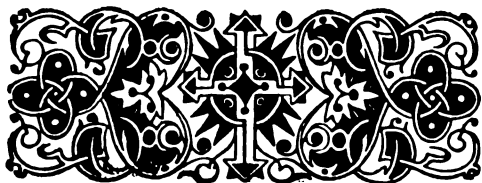
"Бо не було того дива,
Може, з-покон- віку,
Щоб щаслива була жінка
З сліпим чоловіком!
Отже сталос таке диво!
Год другий минає,
Як побрались а дивіться -

Вкупочці гуляють
По салочку.
Стрий батько
Сидить коло хати
Та вчить внучка меляного
Чолом оддавати".
Т. Шевченко

По коротких роздумах Ярина зі Степаном та батьком, Ярина говорить: "Оствайся Степаночку, коли не хочеш братись, то так будем: я сестрою, а ти кудеш братом". І Степан та Ярина повінчались. То, можна сказати винятковий випадок, що молода жінка, дівочого стану рішилась на подружнє життя зі сліпим чоловіком, це говорить, що поміркованість і рішучість була і є завжди по стороні жіночого світу.

Т Шевченко в епілозі говорить словами Ярина: "Тепер мені про сліпого сироту кінчає, але як довести, краю і сама не знає", - вона знала, бо рішилась вийти за Степана заміж. Автор епілогу закінчує - не можливим і можливим:

Шевченко пише: "Бо не було того дива може спокон віку, щоб щаслива була жінка з сліпим чоловіком". Подружній стан це посвята двох осіб чоловіка і жінки у спільне нерозривне життя. Їхнє подружжя було не лише тілесно-фізичне, але духово-вічне. Тому Ярина рішила повінчатись зі сліпим Степаном, не лише зі сторони її погляду тілесного, але духового. Любов жінки в багатьох справах перевищує чоловіка. Вона не знала науки Нового Заповіту: Першого листа ап. Павла до Коринтян 13-го розділу, де написано, що всі цьогосвітні посвяти, добродієння та всяка поверховна побожність і тому подібне, без любови до Бога та ближнього не ви-тарчалні: "А тепер зостаються віра, надія, любов, оці трое, а найбільша між ними - любов", I Кор. 13:13.

Т. Шевченко.

МАРІЯ МАТИ ІСУСА І МАТИ АЛКИДОВА,

мученика "неофіта".

Тарас Шевченко, як академик мистецтва з української тематики переходить на світову пише такі поеми, "Марія", "Неофіти", "Кавказ" і "Єретик" Іван Гус, у своїй літературі дещо наслідує польського письменника Генрика Сенкевича, який крім його "Трилогії", написав повість "Куди йдеш Господи", про жорстоке переслідування римлянами початкових християн, живої віри в Христа Господа, дуже сумних віках християнства. В теперішньому часі у вільних країнах, країнах добробуту, такі драстичні історичні події, помалу і непомітно забуваються, можливим тому, що тих жорстоких подій не бракувало в нашому ХХ-тому віку, і не бракує їх зараз, де найбільше терпить жіночий світ враз зі своїми дітьми. Книжку "Куди йдеш Господи" з польської мови на українську переклав емігрант Микола Панкевич, яка появилася друком 1982 року, пригадуючи жорстокого умислово-хворого римського цезаря Нерона.

Т. Шевченко пишучи поему "Марія", зараз на початку його душевне переживання пише: "Все упованіє моє на тебе мій пресвітлий раю, на милосердіє твоє, все упованіє моє!" Д-р Сімович пише: "Марія" Шевченка є завершенням образів його матерів, почавши від "Катерини" і "Ганни", кінчаючи на матері Алкида, то Марія весь час являється підмогою Сина у його голошенні Царства Божого на землі. В українському протестантизмі, баптисти опираючись на Новому Заповіті, та мимо того, багато, що переходили від свого попереднього віровізнанн православних та католиків, багато дечого, особливо, коли йде мова про святість і т. п., як "святість", — за нашою церквою нема спасіння. Це є доказом, що в журналах та в окремих виданнях, нічого не згадують про українських народних

діячів, - уважаючи їх за світських людей. Нічого не є дивного, що український Євангельський Рух у вільному світі - має не легке завдання.

Т. Шевченко в його релігійних поглядах, того часу опираючись на православ'я, католицизмі і Новому Заповіті його спрямовує на світову літературу, він пише поеми "Марія" і "Мати Алкида". Марія оперта на ґрунті Нового Заповіті, а "Мати Алкида" на початкове жорстоке переслідування християн - жидами та римлянами. Народжені діти, син і донька це частина тіла материнного, тому Марія мити Господа Христа, і мати Алкидова уболівали душею над своїми синами від народження аж до кінця їхнього життя.

Про народження Христа - Сина Божого, пише Старий Заповіт почавши від Першої книги Мойсея, кінчає Малахія. В теологічному, чи богословському світлі ще у християнських трьох віровзнаннях, мимо догматичних законів чи постанов, у Шевченковім "Кобзарі" а головне в поемі "Марія" є певні розбіжності.

О, І, Лужецький у книжці наукового змісту на 215 ст. подає такі думки: "Людина ХХ сторіччя звикла до історичного та науково-технічного думання. Такою настановою вона намагається розв'язати всі проблеми людського життя". Одна з цих проблем, - треба звернутися до джерела Нового Заповіту, тоді дещо напевно буде ясніша поема Т. Шевченка "Марія".

Нікейський Символ віри на якого опираються майже всі християни, про Бога говорить ясно: "Вірую в єдиного Бога Отця, Вседержителя, Творця Неба і землі і всього видимого і невидимого. І в єдиного Господа Ісуса Христа, Сина Божого, Єдинородного, від Отця, родженого перше всіх віків". Т. Шевченко добре розумів, що є два світи "видимий і невидимий - світ є духовий, якого нашими очима ми не можемо бачити, і про той духовий світ навчав Ісус Христос: "Бог є Дух, і ті, що Йому поклоняються, повинні в душі та в правді поклонятись" Ів. 4:24.

Підхід у пізнанні Христа Сина Божого, Бога вічності, Бога Духа, треба мати на увазі Символ віри, як правило віри, а не щоденну молитву. Ці два світи - видимий і невидимий існують, видимий наша Земля та все, що на ній, і наука всесторонньо, невпинно цю праматір Землю досліджувала й досліджує. Невидимий чи релігійний світ, він існує так як і видимий, але релігійні провідники, духовий світ обернули в догмати та в різні закони, правила та ритуали. Христос, як об'явлення Бога в тілі людському, був видимий, коли воскрес із мертвих являючись учням, був видимий та миттю зникав, ставав невидимий.

СТАВЛЕННЯ ХРИСТА ДО МАРІЇ МАТЕРІ І ЛЮДЕЙ

Йосип і Марія щорічно на свята Пасхи, ішли як на прощу до Єрусалиму, Ісус коли вже мав 12 років життя теж подорожував разом. Ісус зайшов у святині до групи рабів і дискутував з ними. Вони дивувалися з відки в нього як юнака такий високий розум? Батьки, бо час вертати додому не знали де подівся Ісус. Почали шукати і знайшли його в групі фарисейських рабів і мати каже:

"Дитино, чому ти зробив так нам? Ось Твій батько, та я із журбою шукали Тебе?" А Він їм відповідає: - "Чого ж ви шукали Мене? Хіба ви не знали, що належить мені бути при справах Могого Отця?" Лук.2: 48-49.

Друга зустріч Марії з Ісусом, вже тоді, коли Господь виступив у публичному служінні Богу. Перше чудо в Кані Галилейській, переміна води на вино. Коли забракло вина Марія звернулась до Ісуса каже: "Не мають вина!" Ісус же відповідає їй: "Що тобі жінко, до Мене? Не прийшла ще година моя!" Мати до слуг каже: ""Зробіть усе, щоб Він вам не сказав". Тут Господь не каже до Марії, як матері, але: "Що тобі жінко ло Мене?". Ів. 2:1-5.

На третьому місці, то вже остання хвилина життя і кілька слів до Марії: "Під хрестом же Ісуса стояла, Його мати, й сестра Його матері, Марія Клеопова, й

Марія Магдалина. Як побачив Ісус матір та учня, що стояв: він отут, якого любив, то каже до матері: "Оце жінко, твій син!" Потім каже до учня: "Оце мати твоя!" І з тієї години той учень її взяв до себе", Ів. 19: 25-27.

На весіллі у Кані Галилейській, коли Марія мати з причини браку вина, каже до Ісуса: "Не мають вина!" "Ісус відказує їй: "Що тобі жінко, до Мене? "Не приїшда ще година моя!" Ів. 2: 3-4.

Господь Ісус Христос, як "Син Людський", ставився до людей, як чоловіків так і жінок однаково. Як Фарисеї, лицеміри підійшли до Ісуса і питали Його, чи можна в подружньому житті розвестись із жінкою? Він їм відповідає: "Чи ви не читали, що Той, хто споконвіку створив людей, створив їх чоловіком і жінкою", І Мой. 1: 27 і Мат. 19: 4.

Від віків аж до нашого часу ХХ-го віку, люди, чоловіки, звихнені розумом ставили та ставлять себе у затьмарених поглядаг, що ніби щось вище від жіночого світу.

Т. Шевченко пишучи поему "Марія", писав її на непохитному Фундаменті, Нового Заповіту, переважно на підставі Чотирьох Євангелій. Єрархічно-церковний та тому подібний підхід, уявляючи собі, як хтось береться до студій Біблії та по своєму пояснює, такий поза догматичним світом – належить до сретиків. І за теке сміливе сретитцтво Католицька Інквізиція 6 липня 1415 р. на Констанцькому соборі спалено, як сретика Івана Гуса. Шевченко кінчаючи писати поему, в кінці він пише про Марію, як матір Ісуса, яка палаючи любов'ю до Сина і Його божественної науки, вона заохочує учнів Христових, щоб Його науку поширювати по цілому світі.

Вище наведено уривок з кінцевої поеми "Марія" для переконання, як взагалі виглядає наша українська література, як на чужині так і на рідних землях, якраз про це говорить цей уривок поеми.

"І Йосипа твого не стало! І іменем твого сина,
А ти як палець той осталась Твоєї скорбної дитини,
Одна-однісінька. Такий Любов і правду рознесли
Талант твій латаний,небого! По всьому світі.
Брати Його ученики, Ти ж під тином,
Нетвердії, душеубогі, Сумуючи, у буряні
Катам на муки не дались, Умерла з голоду. Амінь.
Сховались,потім розійшлись, - - -
І ти їх мусіла збирати... А потім ченці одягли
Отож вони якось зійшлись Тебе в порфіру, і вінчали,
В ночі круг тебе сумувати. Як ту царицю... Розп'яли
І ти великая в женах! Й тебе як Сина.Оплямили
І їх униніє, і страх Й тебе, чистую, кати;
Розвіяла мов ту половину, Розтлили кроткую! А ти...
Своїм святим огненным Мов золото в тому горнилі,
словом! В людській душі
Ти дух святим свій пронесла возобновилаь,
В їх душі вбогії! Хвала! В душі величній і малій
І похвала тобі Маріє! В душі скоррбляцій і убогій.
Мужі възпрянули святії, (27 жовт. - 11 лист.
По всьому світі розійшлись. 1859, С.Петербург.

Автор цієї статті про Шевченкову поему "Марія" як людина ширше відомих подій, тримаючись непохитно та переконливо, як про це пише ап. Павло в I-Листі до Солунян: "Всього досліджуйте, тримайтеся доброго" I Сол. 5:21. З "Кобзарем" Т. Шевченка, та з белетристичними творами Івана Франка зазнаюмлений ще з юначого віку, і не переставав цікавитись цими творами, до старого пожилого віку. Але були та є теякі речі, що я був незнайомий з ними. Якраз із цим уривком що в Шевченковім "Кобзарі" "Народнього видання д-ра В. Сімовича, Катеринослав - Кам'янець і Лайпціг" 1921 року, цього уривка, що складається з 10 рядків: "А потім ченці одягли Тебе в порфіру, і вінчали, як ту царицю..." - не було. Питання, чи це власна цензура д-ра Сімовича, чи під тиском клерикалізму не помістив цих десять рядків?

З цим "Козарем", якого д-р Сімович, як вище перевидав на рідних землях, автор цих рядків з цим "Кобзарем" прибув на вільну землю Америки, в місяці серпні 1948 р., і цей "Кобзар" в Канаді перевидано за чергою два рази. Перебуваючи в столичному місті Гартфорд, Коннектикут, через одинадцять років, як пастор Української Баптистської Церкви, при цій Громаді була й молодь. 6-го липня 1968 р. прийшлося повінчати, молодят Роберта Карушкер і Елісу Войцеховську! Зараз по вінчанні, молодята рішили відбути пошлюбну подорож в Україну. Повертаючи з пошлюбної подорожі, вони мені, як цінний для мене подарок, привезли: Т. Шевченко. БІЛЬША КНИЖКА, "Автографи поезії" 1847-1860 рр. Видавництво Академії наук Української РСР Київ 1963. Отримавши подарок за підписом обоїх молодять, особливо свідомої українки Еліси, які з Гартфорду переїхали до Стейту Каліфорнія.

Рукописний "Кобзар", як вище, на 335 ст., і головне, що поема "Марія" поміщена на 215-279, із цими 10 рядками, як цілість поеми. Та крім цього маючи контакт з одною найбільших українських книгарень у вільному світі Едмонтон, Канада, ця книгарня отримує видання в українській мові з Києва. Отримавши з української книгарні Едмонтон, каталог книжок, бачу: Тарас Шевченко "Кобзар. Видавництво художньої літератури - "Дніпро", Київ 1977. Звертаючи увагу на поему "Марія", і в цій "Кобзпрі" так докладно подано, так як у рукописному Кобзарі.

Це вже така наша людська спосібність все цензурувати, корегувати, виправляти, та біда в цьому, що наші цензури, поправки не на ліпше, а на гірше. Наприклад 1962 р. М. Денисюкв Чікаго, М. Денисюк, перекладаючи, Варшавське видання "Кобзаря", рішився на конфіскацію "Сретик", або Іван Гус. "Український Голос", що видав у Вінніпегу, Канада надрукував: "Іван Гус спалений на кострі цензури". М. Денисюк сам волиняк, але з причини католицьких попів, рішився на такий крок, щоб цензурувати Шевченкового "Кобзаря", чому, бо в ньому є огненна поема проти-католицька.

Т. Шевченко.

"НЕОФІТИ", АЛКИД МУЧЕНИК ЗА ВІРУ В БОГА

1

Мати уболівучи за сином.

Поєма "Неофіти", яку Т. Шевченко присвятив своєму близькому другові М. С. Щепкіну, зі самого змісту в їхніх життєвих поглядах, видно були близькі. Д-р Сімович говорить, що в "Неофітах", у цьому образку страждань перших християн за свою віру, є декілька натяків на Росію". Головний герой поеми це Алкид, а по грецьки означає "син сили". Виступ на боротьбу проти зла, то боротьба на життя і смерть. Алкид у початках християнства розумів дослівно Христові слова "І хто не мізьме свого хреста, і не піде за Мною у слід, той Мене недостойний" (Мат. 10:38). В цих словах не йде мова про хрест, як матеріальний предмет, але щоденну боротьбу за правду і волю.

Т. Шевченко виступає в "Неофітах", доволі активно проти всякого релігійного формалізму, який затримує людину від поступу та живої віри в Бога. Він рішуче ставить питання:

Що Він зробив їм, - святим, Во узи кували,
Тої Назорей, син єдиний І главу Його чесную
Богом ізбраної Марії, Терном увінчали
Що Він зробив їм? І за що І вивели на Голгфу
Його Святого мордували І між злодіями повісили.

Далі він у пролозі говорить, що в традиційному, як у православному так і в католицькому віруванні, - є все на місці, все в порядку: "Ми молимося Богу, і на храмах Його чесний, Хрест золотоголавий, та б'ємо поклони... Ми народ вибраний - Божий".

"А то були Фараони, Погань лютая, без Бога,
Кесарі, то погань Сказано - дракони".

Шевченкове розуміння Бога цілком відмінне від звичаних номінально-традиційних християн. Д-р Д. Бучинський. В Його цінній праві: "Християнсько-філософіч-

на думка Т. Шевченка, Лондон-Мандрит 1962, він пише, що таких християн, як Т. Шевченко дуже мало на світі. Порівнюючи поему "Неофіти", та тяжкі страждання, мученика Алкида в початках християнства, в цій поемі треба розуміти і долю Т. Шевченка. Над недолею і тяжких мук Алкида уболівали його рідна мати.

Цікавий та важний епізод, як ап. Петро зайшов до гая, щоб води напитись і зустрів там молодь Алкида та хор дівчат, і ап. Петро їх поблагословив, що для них було новинкою та захопленням, і апостол почав у силі Божій слово Боже благовістити, він їм відкрив, "Любов, і правду, і добро, добро найкраще на світі" його слова порушили їх серця і вони всі впали до землі перед ап. Петром і повели його до себе на вечерю".

Мати Алкидова довго його виглядала і не виглянула. І в короткості наступила велика зміна, ап. Порта поїсали, а Алкида разом і тими гетерами римська влада ув'язнила як віруючих християн. Мати убліваючи, і коли вона довідалась, що Алкид живе, живе як християнин, то хоч би побачити його! Вона невпинно благала Юпітера, що Юпітер може визволити її сина. Юпітер у римлян, то Бог батько земних богів та людей, найбільша планета Сонячної системи. Старої Ери, то є переднародженням Христа, майже всі народи та початкові релігії, вірили, що у Всемогутність, як Бога, про що вказує жива і мертва природа.

Т. Шевченко пише, що скити яких римляни при різних воєнних нападах привезли до Риму, як невольників були на услугах римлян: "А скифи сіроокі, погоничі рабів раби, вони привозили християн до колізей і побитих відвозили до ріки Тибру. І мати стояла та дивлячись на воду куди вкинено її сина, і тяжко, тяжко заридала, і помолилась у першій раз - живому вічному Богу.

УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ ВІДРОДЖЕННЯ

I

ЖІНОЧИЙ СВІТ

В дальшому тягу теми "Подружнє життя і жуночий світ" іде мова про українську жінку та її права як людини. У тому часі в половині XIX-го віку, коли в Західній Ев. ропі, особливо в Німеччині, як у протестантському світі, та у Франції, по великій катастрофі Французької комуністичної революції, яка навчила Французів жити звичайним нормальним людським життям була широко розвинена тема про національне та соціально-демократичне життя у відношені людини до людини на рівні зі жіночим у родинному щоденному житті.

У виданні та науковій праці Ірени Книш "Жінка вчора і сьогодні", Вінніпег, Канада 1958, на сторінках 6 і 7 подає: "На її довге-природне нехтування мала вплив не так природня слабкість, хоч без сумніву, під оглядос у фізичній силі жінки, особливо в стадії з доісторичного життя в добі цивілізації, не могла рівнятися з чоловіком, Теж і її фізіологічні функції не завжди дозволяли їй на рівний старт. Але цікаво, що навіть якби прийняти це за підставу жіночої "нижности" в життєвій боротьбі за існування, - це показало невивистачальне. На допомогу в духовому в закріпощені жінки то прикликали перш усього релігію, а потім і Філософію, Деякі релігійні системив началі своєї науки поклали в тезу про інтелектуальну і моральну меншеартість жінки, як ось юдаїзм та іслам. Від 5.000 літ кожен жид, щоранку повторяє в молитві: "Благословенний хай буде Господь, що не створив мене жінкою". Якої треба сили, щоб зламати цей фальш, освячений у далекій старині на протязі 5,000 років.

Коли читаємо в Корані, що "Бог створив жінку на потіху чоловікови по цілоденному труді", то сьогодні це є звичайною усмішкою. Але мільйони людей, свідомих життя добрих і освічених, справедливих і чесних, жили в

атмосфері тієї релігійної доктрини, творили незносиву, і суспільну мораль, праводавство - під враженням та санкцією такого божого слова".

Друга половина XIX-го віку якраз була тим відродженням. У Східній Україні головною причиною до того відродження був Тарас Шевченко з його "Кобзарем". Вороги українського народного відродження назвали "Гайдамацьким рухом", переважно російське дворянство та духовенство. "Гайдамаки - не воїни, - разбойніки, вори, - п'ято в нашій історії!" Т. Шевченко відповідає: "Брешеш людоморе, за святу правду й волю, розбійник не стане!" (Холодний Яр".

Іван Франко, д-р історії Т. Шевченко, академик

На другому місці в обороні поневоленої української жінки був проф. Київського Університету Михайло Драгоманів, за його сміливий виступ в обороні українського народу, був змушений абдикувати і за порозумінням київської Громади рішив в 1875-1876 рр. переїхав на ста- ле життя та наукову працю до вільної Швейцарії. Саме того часу, українці зі Західної України студіюючи, у віденському Університеті, нав'язуючи контакт із Драгомановим, на першому місці - Іван Франко. Така спів-

праця східних і західних українців нав'язували контакт в обороні української жінки. У Східній Ольга Косачева, (Олена Пчілка), рідна сестра проф. М. Драгоманова і мати Лесі Українки. В Західній Україні, Галичина, Наталія Озаркевич-Кобринська. Тих ділячок, то перша їхня літературна праця на українському полі, в обороні прав української жінки.

Олена Пчілка

Ольга Косачева, походить із дому Драгоманів, мати Лесі Українки. Вона народилась 29 чевня 1849 р. в місті Гадячому, на Полтавщині. Літературну діяльність почала писати в 1867 році, спочатку як перекладачка на українську з оповідань казок Андерсена, а потім виступила зі своїми оригінальними творами. Багато вона приділяла уваги дитячій літературі, пишучи вірші, оповідання, драматичні твори ("Кобзареві діти", "Сон-мрія, або казки зеленого гаю"; відтак "Весняний Таросовий ранок" та інші. Вона була також редакторкою дитячого жур-

налу "Молода Україна". Була в тісних зв'язках з Наталею Кобринською, та захіньо - українським жіночим рухом. Вона писала також для дорослих і цікавилась етнографією. Останні роки жила під большевиками в Києві. Померла з жовтня 1930 року.

В Західній Україні, в Галичині за допомогою проф. М. Драгоманова в обороні жіночого світу, стала Наталія Кобринська. Того часу в Галичині був популярний, науковец Остап Терлецький. Н. Кобринська шукала доріг і знайшла, щоб поговорити з ним і довідатись, що він скаже про її письменницькі задуми? Коли вона зустрівшись з ним по їхній щирій розмові, про недолю україн-

ської жінки та про її рятунок у безвихідному положенні, він із практичного досвіду, як допомогти людині рішитись на якийсь позитивний крок у ділі української, жіночої літератури ставить її питання:

- "Чи не пробували Ви коли дещо писати?"

Після такого питання О. Терлецький намовляв її та перевонував, щоб конечно вона взялася за писання. Цей несподіваний зворот для Кобринської був глибоко зацікавленим і хвилюючим!?

- "Але про що і як писати?" - запиталася здивовано.

- "Про це, що говорите, і так як говорите", відповів ляконічно О. Терлецький.

Вони вели розмову, саме про становище матері в родині, а воно того часу в Галичині виглядало дуже сумне та на безвихідних дорогах. Про це подає Ір. Книш у виданні: "Смолоскип у темряві", на 33 ст.

"Бездушна атмосфера родинного життя галицько-австрійської провінції, засипляючі затишки дрібничкових буднів, скучні, тихомірні глуші священничих приходств, що гнітять своїм непорушним ладом вікової традиції кожний животворчий, свіжий порив. Серед запущених бурянів громадського життя, марніс жіноча молодь, цей, за висловом тогочасного письменника, "дорогий цвіт", немилосердно кошеним, як жертва суспільного ладу і родинної тиранії. В тій затхлій безпросвітності жінка - невольниця, засуджена нидіти весь свій вік. Та вийти заміж - це ще чи не найкраще. А що, коли вона, молода дівчина, не має майна і не може діждатись пристойної і зичливої "партії", що залежна від матеріальних розрахунків жениха? Тоді в безмірному пониженні людської - гідності поневіряться найшляхетніші почування, а гаремовий товар не має свого відборця. Тоді вродливі Галі з розпукою кличуть: "О Боже, як тяжко жити, чи ж десять раз краще було б - умирати".

Дещо певні зміни наступили в Західній Україні на теренах під австрійським пануванням, у другій половині XIX-го віку. Були заведені державні учительські, в Галичині семінарії, та народні школи в містах 7 кля-

сові, а в селах 6 класові, для обох полів, почввши з 7 років до 14 років. Та мимо того попівське священство, після своїх традицій, мали нагляд над учительським персоналом, як їм учитель чи учителька не були в подобі, то могли їх переселявати з одного місця на інше. І жінки священників, піонерок поступу були гостріші від своїх попів чоловіків. Про це згадує учителька Юлія Щнайдер, псевдонім (Уляна Кравченко). Вона за свої погляди мусіла покинути учительську посаду.

Наталія Кобринська

По вище згадано про задушну атмосферу проти тієї "задушно́ї атмосфери" в другій половині XIX-го віку виступає українське молоді покоління будучи на студіях у Західній Європі переважно у Відні. В обороні української людини а тому числі жінки, виступали якраз сини і доньки галицького священства.

Н. Кобринська донька о. Ів. Озаркевича, виїшла заміж 1871 року літом за молодого священника Теофіла Кобринського, сина пароха в Яворові. Т. Кобринський - мимо того, що син попа, у його національній свідомості і перевищував батька.

Коли Теофіл і Наталія, переїхали до Снятина. На новому місці поселення Н. Кобринська звернула увагу на соціальне питання української жінки. В цій справі молодий священник придбав її книжку про "неволю жінок" Джона Стюарта Мілла на німецькій мові. Погляди одного з найвизначніших умів тогочасної науки стали власністю Н. Кобринської, розяснили всі темні думки. Кобринська захоплена твором, зачала при допомозі чоловіка перекладати на українську мову.

"Здавалося, що вже близький час творчої, плодючої, цінної праці, що мала б ширити засяг, вплив і значення. Напередодні здійснення тих сподівань прийшла у мить найтяжча спроба: смерть о. Т. Кобринського дня 14 березня 1882 року. То був найвищий ступінь невгасимого болю. Молода вдова вернулась до батьківського дому. Вона втратила справжнього друга, найвірнішого, щирого приятеля у своїх думках і замірів.

На свіжій могилі в Снятині станув пам'ятник у колкомни, а на його чотирикутній підставі вирізблено в мармурі зміні з "Кобзара" Т. Шевченка:

"Прощай світе, прощай земле, Неприятний краю! Мої муки, мої люті! В хмарі заховаю.	Прощай і ти моя мила Безталанна вдово! Я до тебе літатиму З хмари на розмову".
---	---

Н. Кобринська по смерті її чоловіка доказала про правдиве подружжя, бануючи за чоловіком аж до розпачі, мимо того, що мала велике замилювання до літературної праці. На цьому місці, знову треба навести про фарисейську філософію з їхнім питанням до Ісуса Христа, чи можна розводитись із жінкою? Христос у спокійному тоні відповів: Чоловік і жінка це спільне тіло: "Покине тому чоловік батька й матір, і пристане до жінки своєї, - і стунуть обидвоє одним тілом" (Мат. 19: 5).

Сучасним фарисеям широко відкриваються очі на розводи та скору женячку, у випадку, як дружина (жінка) відходить до вічності. Комуністичним фарисеям у ССРСР та американським і канадським лібералам, непотрібні, то лишні турботи про якісь подружні постанови і т.п. Того часу, то є в другій половині XIX-го вікі, дискримінація жінки була не лише в Україні, але була і в Середній Європі. Н. Кобринська мала нагоду зустрітись із чеським і німецьким жіночим рухом в якому не було жінкам доступу на університетські студії.

Погляд на жіночий світ того часу був дивацьким, люди з темного кута казали: "Жінка з вищою освітою не

може бути ні доброю матір'ю ні жінкою, ні господинею. У справі студій у вищих наукових установах, українські жінки під проводом Н. Кобринської внесли до Віденського Парляменту "Петицію", за підписом 226 жінок і подано через посла о. І. Озаркевича, цей початок доволі щодо підписів, малий, порівнюючи з чеськими та німецькими жінками, як громадянкою Австрії, то дійсно український жіночий список був малий, то говорить, у якому занедбанні, щодо рівноправства на самих початках був дуже бідний. У Середній Європі жінки стояли, як показує список петицій багато вище: список чеських жінок 4,812, а німецьких 3,644.

Постає питання, чому саме чеські жінки числом були вище від німецьких, на це питання чудово відповів П. Шевченко у його "Кобзарі" - "Бретик", або Іван Гус. Іван Гус щодо Реформації чеського народу, попередив Мартина Лютера майже на цілу сотню років. Фактично - чеський народ у Середній Європі серед усіх слов'ян у розвої на полі релігійному, науковому і технологічно був у історії слав'яна на першому місці.

Н. Кобринська піддавалася поглядом Івана Франка та впливові всебічного таланту, вона не скривала того і цінила його твори. Тому в пляновані і підготові для створення жіночої організації не в одному завважила, особливо його ставлення до рівноправности жіночого і загально освітнього життя.

Вище вже згадано, що початковими діячками на українському літературному полі у Східній Україні була О. Пчілка а в Західній Н. Кобринська. Їхніми послідовницями на сході була Леся Українка, властиво донька О. Пчілки, обидві були по властивому прізвичі Косач. Рідна сестра Лесі Українки Ольга Косач-Кривинюк написала велику настільну книгу про Леся Українку, та про родини Косачів і Драгоманових. Книга під заголовком: "Леся Українка, хронологія життя і творчости наук у 3'єднаних Стейтах Америки, Нью Йорк 1970. Це видання для української історії має поважну вартість, на полі української літератури.

Творчість Лариси Косач, псевдонім Леся Українка та її вік (1871-1913) при недостаточному здоров'ї однак вона спромоглася, як жінка на ширше збагачення української літератури; головне, що її літературна праця опиралась на захопленні до української народньої, всесторонньої свідомости:

Леся Українка та її літературна праця: поезій і драм, які заслуговують на належиту оцінку на українському літературному полі, а доказом цього, що її письменницька праця появилася у виданні в 12 томах, а дещо появилася на полі в чужих мовах. У тій справі до активної літературної праці допомогли їй, як найблищі друзі, то рідна мати Олена Пчілка-Косач і дядько проф. М. Драгоманів, вона була справді його ученицею.

Леся Українкв

"Щоб сонце не зійшло в твоїм лінивстві,
Щоб час визволу не застав тебе
У сні ганебнім, соромнім безділлі!"
("На Руїнах")

- - -

"Вставай, хто живий, в кого думка повстала.
Година для праці настала!
Не бійся досвітньої мли, -
Досвітній огонь запали,
Коли ще зоря не заграла..."
("Досвітні огні")

- - -

УКРАЇНКА НА ВИСОКО-НАУКОВІЙ УСТАНОВІ
ПРОФЕСОРКА-ІСТОРИК

На четвертому місці цього підрозділу Українське народне відродження і жіночий світ, слід дещо згадати, а це на місці про професорку історії Наталію Полонську-Василенко (1884-1937), це вже час де широко відкрита дорога до високих наукових установ для сучасної жінки. Ми маємо кілька історій про Україну та її державність, почавши від М. Грушевського, а кінчаючи на І. Крип'якевичу та М. Дольницькому, які дещо різняться від історії Н. Полонської-Василенко.

В журналі, місячнику "ГРОМАДА", яким виходить точне, кожного місяця в Австралії, на 3-13 сторінках подано в скороченні про зміст історії, шановної авторки, яка вже на відпочинку у вічності. Вона подає про головні причини занепаду Української Держави, як основні з них то: 1. "Надто великі розміри держави не давали міцного правління. 2. Численність нащадків і відсутність певних законів престолонасліддя. І кожна зміна великого князя викликала боротьбу. 3. Причина, то роздроблення держави, всі спадкоємці хотіли бути великими князями. Головне, що між собою вели вієни і навіть закликали чужинців, щоб побороти свого рідного ворога".

Ті події спадковости, чи престолонаслідства і їхня міжособна боротьба, була між синами Володимира та Ярослава, головне вони ж вже були християнами, і як ті християни розуміли науку Христа? А вони як християни повинні була знати, як їм поводиттсь у їхньому і родинному і державному житті. "І ви незвітсья провідниками, - бо один вам Провідник - Христос. Хто між вами найбільший, нехай буде слугою вам", Мат. 23:10-11.

Ми сучасники ХХ-го віку - кінцевого віку, живемо у вільних країнах світу. І саме теперішня українська, а переважно релігійна католицька преса на всі голоси і всіми можливостями трубить про 988 рік і хрещення Ук-

раїни Руси! Питання, чи Володимирові сини її доньки в часі хрещення були разом з людьми в ріці Дніпрі? Про це історики нічого не пишуть? Історики пишуть, що те все відбулось у побожності та святості, і Ольга також Володимир стали святими.

На цьому місці треба покликатись на слова Т. Шевченка, а він заставляє думати про ті всі урочистості і святості:

"Як би ви вчилися так, як треба,
То й мудрість була би своя,
А то залізите на небо:
І ми - не ми, і я - не я!"

(До мертвих і живих)

Вся українська державна і релігійна історія побудована на фундаменті: біблійного юдаїзму, грецького православ'я і римського католицизму, а не на фундаменті Нового Заповіту. Чи за минулий час 1000 років, українське духовенство разом зі своїми вірними, навчилися чогось розумного, поважного, - не навчилися. Подібне суперництво, яке було між синами українських князів: самолюбство, заздрощі, злоба аж до воєнних подій. Історик Наталія Полонська-Василенко під третьою точкою про упадок Київської держави поєє:

"Київська держава розпалася на 15 земель, які заперчували права Київa на загальний провід... "Водночас із послабленням держави загострювались міжусобні війни князів за першенство між окремими князівствами за Київ і інші міста. Трагедією міжусобиць було ще її те, що князі часто закликали собі на допомогу чужинців половців".

Ще один цікавий фрагмент гетманування Богдана Хмельницького, та його дипломатію з Польщею та з Московщиною: "Незрозуміла була велика помилка, Богдана у його виступах і його послідовників, що вони в своїх умовах з Польщею і Московією ніколи не згадували про нарід український, - начеб його й не було на світі, і ставляли його жити так, як і раніше, так само в пан-

ських руках, як і до того, наче б умисне забуваючи і не згадуючи про нього".

В додатку вище наведеного Фрагмету, слід навести з книги Гр. Домашовця: "Тернистими шляхами до волі" 1976. "На кінець Володимир рішив стати християнином. У Києві були християни і мали дім молитви, церква св. Іллі, але Володимир погордив ними - пішов до греків, щоб охрестили його. Але те хрещення було загадкове? Він зажадав з вимогою, щоб грецькі володарі Василь і Константин видали за нього сестру Ганну. Володимирові було мало українських жінок... Греки вчинили його волю, видали свою сестру за нього і охрестили його, зробили християнином. Але він це все здобував війною. Коли греки охрестили Володимира, відтак і київлян, тоді розказували, що він має робити. В першу чергу наказали божка Перуна вкинути до Дніпра, а на його місце поставити хреста. До Києва наслали своїх грецьких духовних провідників, які з початку казали до українського герба Тризуба, що був символом віковічного українського рільництва; ставити хрестика на одному крайньому зубі, потім посередині, а в кінці Тризуба замінено хрестом. А далі російські і українські церковники, срачи князя Ольгу і князя Володимира канонізували на святих. "Ось вам українці - казали срачи, маєте ви своїх святих, молитесь до них... Вам Української держави не треба, бо ви ще не доросли, щоб мати самостійну і від нікого незалежну державу, про вас світ ще не знає, що ви є народом.

Наталія Полонська-
Василенко.

На другому місці слід би ще згадати другу жінку на полі українського наукового світу, а їх теперішнього, як відомо є багато більше. До цього жіночого наукового світу належить доктор медицина Софія Парфанович діячка на медичному і літературному полі.

Д-р Софія Парфанович (1898-1969) сама родом львовлянка і по медичних студіях з докторським дипломом медицини, працювала у Львові та в околицях Львова. Окрум лікарської праці вона брала активну участь у народній і громадській справі. Вона організувала протиалькогольне товариство, видаючи журнал відродження по французьки "Ренесас". Була заміжня за д-ра Волчука, але як письменниця уживала своє дівоче прізвище Парфанович.

Як лікарка була авторкою низки статей з медицини, в тому була авторкою книжок: "Правильне харчування", що його видала була "Самопоміч" 1936, і "Гігієна жінки", яка була вишла друком 1939 р.

Як письменниця була авторкою збірки оповідань, як "Ціна життя" 1986 р. "Загоріла полонина", "Люблю Діброва", "Вірний приятель", "На схрещених дорогах", та інші.

Автор цих рядків був особисто знайомий з д-р Парфанович, дописував до "Відродження", бо як абстинент не вживаючи алькогольних напиків, та цигаркової нікотини, радо привітав активність у протиалькогольнім товаристві, бо то був виняток в українській історії.

Треба признати, що д-р С. Парфанович, була зіркою в її діяльності, у відродженні українського народу, але сила темряви, поступенно затемнює світло.

ПУБЛІЧНІ ШКОЛИ КРОК ДЛА ЖІНОЧОГО

РІВНОПРАВСТВА

До того рівноправства жіночого світу причинився та унормував Західньо-Європейський соціальний рух. А про слово це певні наукові кола по різньому розуміють, а всілякого рода "мафії", різного покрою на свій лад та спосіб пояснюють і стараються провести його в життя.

Соціологія це наука, якою займаються науковці світу від найдавніших віків, це слово роздріблене близько у 200 різних понять чи дефініцій, навіть релігію називають соціалістичним правилом. У практичному розумінні цього слова та проведено його в життя, виявилось у східньому європейському комунізмі з осідком у Москві, із великим захопленням про релігійний рай на землі не оправдало себе, і нічого нового не принесло, а виявилось у старій методи - панів землевласників, у колективній формі.

Іван Холмський. "Історія України", Мюнхен 1949 року на 344 ст. подає, про панування польських панів у Галичині:

"Провід в економічному житті Галичини затримала довгий час польська аристократія. Знесення панщини панам не пошколило, вони опанували нові відносини і серед них дійшла сила впливів. Занепадали менші пани, а зростали великі лятифундії. В 1820 р. в Галичині раховано 8,500 великих землевласників із пересічним наділом 683 морги, в 1859 р. число їх поменшало до 4.500, але наділ зріс до 1,185 моргів; врешті в 1880 р. було вже тільки 2.086 великих землевласників, але пересічна маєтність була 2,400 моргів. Одночасно із ростом магнатів ішов занепад селянства. В 820 р. пересічна селянська власність була 15 моргів. Роздріблення, селянської власності пішло так далеко, що під кінець XIX ст. половина селян не могла вже вижити зі свого, і та селянська біднота, була примушена йти до пана за півцармо, за якубудь заплату".

Ми на порозі третього тисячоріччя, і ось-ось докін-

ця двох тисяч років полишилось всього 12 років, ми живемо в часі великих перемін... Світ, чи людство поділене на три великих частин на Західню і Східню, воєнно атомові потуги, і на так званій "третій світ", без атомової сили, нам здається, що він не грає ніякої ролі? Але ж наш 1987 рік, дав до відома, що число населення світу зросло до 5-ть мільярдів (більйонів), нема потреби сумніватись, коли переступить людство третій, тисячорічний поріг, то населення світу буде числити у повноті 6-ть мільярдів (більйонів). В тому часі можна сказати без вагання доля людей на землі буде подібна в такому положенні, як вище говорить уривок із історії І. Холмського про долю галичан.

В тому часі, коли в Галичині, на Буковині та на Закарпатті, було перенаселення і брак землі, була широко відкрата еміграція до заокеанських країн: Аргентини, Бразилії, до З'єднаних Штатів Америки та Канади. А теперішнє положення, то є кінцевого ХХ-го віку, нема куди емігрувати. Пресове звідомлення повідомляє, країни Західньої Європи, припинюють еміграцію до їхніх у теперішній час, країн, бо їм бракує місця до праці.

Найбільшим нещастям для українського народу, була безграмотність, чи неписьменство, людина замість, як щось треба було підписати, ставила хрестика. Так що публічні школи зробили величезну зміну в народі для обох полів хлопців і дівчат. Мова народу і освіта є великою силою, можна сказати "зброєю" для народу.

Ту проблему найкраще зрозуміли українські попередники одиниці, так званої "Національної демократичної партії", до якої входили: Кость і Євген Левицькі, В. Охримович, Ів. Франко, М. Грушевський, О. Бучинський та інші. Освіту того часу поширювала Просвіта свіми читальними, бібліотеками, курсами для поширення освіти. Це все поширювало знання між селянами, в еміграції в заокеанські країни, відтак на сезонів праці до Німеччини, щороку виїжджало около 100,000 робітників чоловіків і жінок.

На початках нашого ХХ-го віку, освітня праця між молодим поколінням пішла досить скорим кроком, того часу по всіх більших містах Галичини та Буковини де побудовано народні доми, в котрих містяться, і відбуваються відчити, віча, збори та вистави про українську минулість.

Того часу українських послів ув австрійському державному парламенті було 28 і вони заступались перед урядом, домагаючись для нього рівних прав, переважно про заснування у Львові Українського Університету.

Д-р Кирило Триловський, д-р права в Коломиї та в околицях організує молодь обох полів "Січовики".

Львів і Коломия стали центрами розвитку молодого і активного покоління: у Львові професор Боберський є організатором "Соколів", у Коломиї д-р права Триловський організує "Січовиків". На початках вони були, як пожарні товариства, пізніше вправлялись ув гімнастичних вправах. 1910 року українські молодечі організації, як "соколи і січовики", числили в Галичині около 50.000 тисяч, парубків і дівчат.

Коли порівняти нашого часу життя українського покоління на рідних землях і на еміграції, з часом на самому початку нашого ХХ-го віку, треба признати, що тоді народня свідомість молоді була на вищому щаблі. Тепер на рідних землях народня та релігійна доля молодого покоління, де безбожна сила всіми способами не допускає до народнього та релігійного вільного життя, а на еміграції непомітна асиміляція.

Цього не можна заперечити, що українська молодь у минулому, як вище згаданого нашого віку, під австрійським пануванням, мала більшу енергію та силу того часу в національній свідомості, в молодечих організаціях "соколів" та "січовиків", чи "січовичок", на що вказують історичні образки.

СІЧОВИЧКИ З ПЕЧЕНІЖИНА ПРИ ВПРАВАХ.

То фактично був перелім в українському народі перед організацією соколів та січовиків, у тім часі в Західній Україні в Галичині була правдива темрява - просто непросвітна темрява. У недільні дні в церковних домах, чи в побожних святинях, відбувались богослужби: "Всеношня" і "Божа служба", в протязі 3-х

годин. Так, що всесь той час учасники стояти на ногах, переступаючи з ноги на ногу.

По скінченні вступної та головної богослужби, чоловіки побільшости в традиційному товаристві пішли до корчми, бо корчма по традиції була сусідкою церкви. Певна частина чоловіків зі своїми жінками, старшими і молодшими дітьми ішли додому. У вечорі парубки та дівки сходились до призначеного дому де щонеділі відбувались до пізнього вечора під звуком музики, звичайно сільської танці, і не бракувало задухи та прохів, які допомагали до людських недуг.

СІЧОВИКИ ПРИ ВПРАВАХ НА СІЧОВІМ СЬВЯТІ.

УКРАЇНСЬКА ЖІНОЧА МОЛОДЬ ВІД СОКОЛІВ І СІЧОВИЧОК
до

СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

Під час Першої світової війни в 1914 р., то був час у якому зродилась народня думка про Українську Самостійну Державу. Уява і надії на такий крок були по стороні Західної Європи, а переважно на Австійську Державу. Така думка була не лише як народня, але й передових народних одиниць з осідком міста Львова та Галичини. На такій підставі був організовий Легіон Січових стріців, як часть воєнної австрійської армії.

Українська Енциклопедія 8 том присвячена одна сторінка 2846, видання 1976, але про "Січовичок" жіночий відділ при Легіоні Січових стрільців, нема ніякої згадки, за те є згадка в 2 томі на 694 ст. у виданні 1955-57.

Жіночий відділ, як воячок в бою в лівій лінії разом з вояками січових стрільців, то щось багато більше, як бути медисестрою, опікуючись хворими в шпиталі, то велика посвята, посвята життям. Жінка, дівчина, надіваючи військовий, військовий стрій, оперізуючись широким ремінним поясом, і по обог боках ремінного

пояса, шкіряні торбинки в яких містилися по 10 патронів, як набой до стрілів, окрім цього наплечник з вояцькими потребами. Це говорить, що жінка не є нічим меншвартісна від чоловіка, лише тим, що делікатніша тілом.

Здається ніхто не присвятив стільки уваги, жіночому світові, як Т. Шевченко, можливим тому, що вся його поетична творчість побудована на ґрунті Нового Заповіту, науки Ісуса Христа. Господь оцінивши жінку не лише як рівноправність людини, але одним тілом у подружньому житті.

"Високоідейна поезія "Кобзаря" вкладає в душу як цінний скарб жінки-матері розум і волю серця. Тому годі протиставитись запевненні Т. Шевченка, що на землі нема нічого кращого, як "тая мати молодая з своїм дитяточком малим". Бо мати в Шевченка дає не тільки фізичне життя дитині, вона і навчає всьому: "добру і розуму". Бо якщо ще де сховались справжня ласка безкорисна любов, безмежна самовідданість - то це в серці матері. Тому в образах майбутнього, вільного життя в Україні вижались Шевченкові: незалежність, братолюбіє, а на сторожі оновленої вільної сім'ї - вільна, незалежна мати, з ясним розумом і чутливим серцем.

"А на оновленій землі А буде син і буде мати,
Врага не буде супостата, І будуть люди на землі".

Т. Шевченко

Пророчий дух Т. Шевченка гребачував, що прийде такий час, що на землі запаує правда, про це написано в книзу "Об'явлення", про так зване "Тисячорічне царство". В кінці ХІХ і на початку ХХ віків, на цю тему були певні людські пророцтва та пояснення, але події перед Другою світовою війною та під час війни показали не царство мира, але царство та геноциду, поголовне нищення людей. Наближується і на порозі третє тисячоріччя, що буде далі, над світом висить нуклерна темрява, але над усім є Бог.

День І-го листопада 1918 року дійсно має велику вартість ув історії українського народу, але треба сказати живу правду, що до того великого здвигу народ не був приготовлений. Більшість селян, як відомо не знали про правильну назву Україна. Та мимо того велику роль в підготові, в безпосередніх діях

після нього відіграли теж українські жінки. Чи то як зв'язкові-кур'єри, що в гаморі вуличних боїв і в метушні політичного нововпорядкування країни переносили важні відомості до різних військових пунктів та осередків української адміністраційної влади, чи то як сестри милосердя, що на їх долю припало на швидку руку організувати й обслуговувати шпитальні й перев'язочні станиці; чи то як співучасниці в організації прохарчування українських військових відділів у Львові; чи в різних військових і цивільних урядах, де не вистачало мужчин, що мусіли держати зброю, чи, врешті, у військових одностроях зо зброєю в руках ішли на поле бою...

Олена Степанів

Їхня жертвенна й віддана праця прикрита тінню військових прапорів і заглушена гуком гармат. Більшість імен може ніколи не будуть відомі українському народові, бо вони йшли в ім'я національного обов'язку на поміч своїй Батьківщині, не дбаючи про себе, не думаючи про славу, ішли нарівні зо своїми батьками, братами й чоловіками.

ЖІНКИ НА ВИСОКИХ ДЕРЖАВНИХ

I

НАУКОВИХ УСТАНОВАХ

Одинадцятим підрозділ говорить про Державно-Публічні Школи для обох полів хлопців і дівчат, як рівноправність людини, і є доказом для розвою науки та культури, де в державі немає публічних шкіл там існує назадняцтво чи реакція проти культури та поступу та демократії. Людина почавши зі семирічної шкільної науки поступенно іде в перед, це є доказом, що нашого ХХ-го віку наука, як розгалужене велике дерево зросла до самого апогею, і далі крокує в пізнанні нашрі Праматері Землі та великого зоряного Всесвіту.

Для кожної здорово думаючої людини є радістю та потіхою, що в цьому великому розвою та діяльності науки разом із чоловіками рівноправно крокують і жінки, бо Всемогутній Бог, Творець людства, однаково наділив як чоловіка так і жінку божественним розумом. Релігійні, а зокрема політичні самолюбів в минулих віках ненавиділи науки, людство минулих віків біло поділене на пануючих і підданих, - просто невільників.

На цьому місці слід навести один Фрагмент з релігійного спостереження 1942 року, мешкаючи в місті Перемишлі. В тому часі в місяці березні, якраз перед Великодними святами, римо-кат. священник (пралат) проводив євангелізаційні богослуження. Мій добрим друг та брат по віровизнанні, інженер Й. Ярошевич, який вже у вічності, каже мені Брате Домашовець, здалося нам піти на те богослуження та послухати його проповідь і мати явні наші спостереження. Богослуження яке священник проводив у польській мові, було для перемишлянських поляків. Була п'ятниця, якраз кінцеві євангелізаційні богослуження, ми з моїм другом прибули своєчасно, щоб вислухати його проповідь. Священник маючи добру орієнтацію, яких він має слухачів на його богослуженнях, переважно то з містових передмість, побільшости біднота, священник у своїх проповідях побільшости,

уважно підкреслював, щою люди не нарікали на життєві недосттки, бо така Божа воля, - Бог створив багатих і бідних, одним живеться краще, а другим не так як того б хотіли.

Марія Куріє-Склодовська, полька
винахідниця радю, Париж 1898.

По вище з наведеного Фрагменту, що "Бог створив багатих і бідних, тоді б треба погодитися, що Бог творить "вчених і не вчених", з практичного людського життя думки священика цілком протилежні, наука здобувається прагненням людського знання. На цьому місці "де згадка і доконаним Факт, винахід радю чи радіум. Жінка Марія Склодовська, полька свого часу виїхала емігранткою до Франці, і подружилась із Французом Професором П. Куріє і спільно працювали над винаходом радю, і, коли її чоловік відішов до вічності, вона не втомно працювала над удосконаленням винаходу, і вкінці 1898 року, винахід був опантетований, і Марія Куріє-Склодовська стала винахідницею радю.

ВИШИВАНЕ МИСТЕЦТВО КАНАДСЬКОЇ ЖІНКИ

В англійському та в німецькому жіночому світі немає замилювання до вишиваного мистецтва, як це є загально практиковане в українському жіночому русі де майже кожна жінка любить щось вишивати. Проте канадська жінка пані Луєла Дей Росієр, здобулася на такий і поважний крок, щоб працювати цілих 44 роки над вишиттям ковдри, що є хатньою пикрасою накривати ліжко і як пригадку з Першої світової війни, про баталіон воїнів у якому був учасником її чоловік. І на цьому місці цей приклад говорить про пошану в подружньому не розривному житті.

"Канадський Фармер", який 1973 року відсвяткував в Канаді, Вінніпег, свій 70-ти річний ювілей, не пропустив такого випадку, щоб на сторінках тижневика не помістити історичної пам'ятки та заслуженої людини, жінки за її невтому працю на полі мистецтва.

Автор цих рядків з "Канадським Фармером", як тижневиком знайомий почавши з 1934-1936 рр. так, як у тому часі Західня Україна, Галичина була під опікою панської Польщі, але польський поштовий уряд звертав часопис, не доручував, бо то "українізація".

По Другій світовій війні, 18 серпня 1948 року, коли я разом з Дружиною прибули до ЗСА, я зараз з контактувався з "Канадським Фармером", і його отримував регулярно, як передплатник і часто дописував до тижневика. Український тижневик "Канадський Фармер", був популярний не лише в Канаді, але мандрував по цілому світі, де жив розсіяний український народ.

Гасло Т. Шевченка: "Щоб усі слов'яни стали добрими братами, і синами Сонця Правди і сретиками, такими - як Іван Гус". Але в правдивому світлі того гасла, то є лише одиниці, що розуміють зміст того гасла! Таким слов'янином був чех Френк Доячек. "Канадський Фармер" у своїх початках, під проводом українців мав деякі в його існуванні певні недоліки. Той властиво чех Ф. Доячек мав зв'язки з українцями, він бачив, що часопис буде мати свою вартість, коли стане на власні ноги! 1914 року він купив від українців часопис "Кана-

КОВДРА З 1,500 ІМЕНАМИ

Пані Луела Дей Росієр, з Рінгвуд, Онт., працювала на коалтрое через 44 роки, поки вишила на ній 1,500 імен воєнків баталіону в якому був її чоловік 1915 року.

дського Фармера", і разом з книгарнею, повів активну працю. По його відході до вічності 1951 р. помер доголітній власник видавництва, часопис перейшовши на власність його сина Ч. Е Доячека. Часопис існував, до 1976 р., головним редактором був М. Шкавритко, тогоч року "Український Голос", купив "КФ", злучив його з "Укр. Вістями" і по пару роках перестав існувати.

Коли б не "Кандський Фармер", то напевно не було б жінки мисткині Луела Дей Росієр на сторінках української преси.

ГАРІЄТ БІЧЕР СТОУ І АВРААМ ЛІНКОЛЬН

борці

ЗА ЛЮДСЬКУ ВОЛЮ

Христос Господь у Своїй науці говорив виразно про всяке беззаконня в якому б виді воно не було. Христос прийшов з неба на землю і зустрів велику несправедливість: визиск, фарисейство, лицемірство і релігійне, традиційне богомилля, а до того майже третю частину людей хворих на різні недуги та калік, що не могли жити нормальним життям. Тому нічого дивного, коли Він почав уздоровляти людей, то сотні хворих і калік тиснулись до Нього, щоб їх уздоровив. Яка причина була такого великого числа нещасних? Ми часто чуємо з великим підкресленням про милосердя Христа з церковних проповідальниць, але ми нічого не чуємо про причини людських хворіб і недолі. Відомо, що тоді було велике невільництво, то як тоді бідна жінка в подружньому житті могла виховувати дітей на здорове покоління, як сама з чоловіком були невільниками?

Люди, що ненавидять правди й волі, що кажуть: "Бога нема" - ставлять себе за божків, і для таких моральні закони, пошана людини до людини не існують.

Що було причиною до американської внутрішньої війни, яка тривала 13 років (1854-1867). Щоб усунути невільництво і торгівлю людьми, спричинилися Гарієт Бічер Стоу, як письменниця та президент Авраам Лінкольн, був вірний Богу, державі і народові. Його головна думка висловлена в трьох реченнях: "Із народу, та з народом і для народу". Це здається найтрудніше питання для багатьох українців.

Гарієт Бічер Стоу розпочала війну не холодною залізною зброєю, але живим огненним словом, книгою під заголовком: "Хата вуя Томи", яка блискавично почала, як проміння соняшні, просвітлювати людський розум і серце, тоді американські протестанти, свідомі людського рівноправства і дійшло до того, між північними,

та полудневими стејтами, які практикували невільництво, прийшло до внутрішньої американської війни.

Та тринадцятирічна внутрішня війна між північними юнійними військами, що боролись за волю людей поневолених південними конфедератами, які боролись зате, щоб поневолювати людей. Північні війська під проводом ген. Мек-Клілена перемогли конфедератів з їхнім генералом Лі Бії, за Ричмонд у Вірджинії тривав сім днів. Генерал Лі втратив 11,000 вояків, а генер. Мек-Клілен 12,400, але перемога стала по стороні північних стејтів, на чолі з президентом А. Лінкольном. І по тій перемозі юнійних військ над конфедератами А. Лінкольн прибув до Ричмонду, людність міста, і негривітали президента з великою радістю!

Гаріет Бічер Стоу, американська письменниця (1812-1896) написала книгу "Хата вуля Томи", в обороні поневолених людей.

Америка, яку тому 200 і 150 років заселявали переважно англійці та німці, не була такою як тепер і не пишалась таким багатством і добробутом, як зараз

за нашого часу. Сучасній американській молоді треба заглянути до ілюстрованої історії з минулих часів, коли в цьому підрозділі іде згадка про Гаріет Бічер Стоу і про А. Лінколна, то ілюстрована історія нас переконає, як початкові емігранти по американській території їздили не автами а волами та дерев'яними возами.

З історичного часу в якому діяла письменниця Гарієті Бічер Стоу (1811-1806), дочка проповідника і євангелиста Лиймана Бічер. 1836 р. вона вийшла заміж за Сальвіна Стоу, професора семінарії у Сінсінаті. Вийшовши заміж, продовжувала письменницьку її любиму працю. Ставши матір'ю шістьох дітей, не потонула в родинному хатньому житті. Вона цікавилась життям людей, її добре серце уболівало над долею, чорного населення, негрів Вона не могла пережити великої трагедії людського невільництва, коли у просторій Африці ловили чорних людей, гандлярі і привозили їх кораблями до Америки, особливо до південних стейтів, і продавали наче німу худобу на торговицях. Плантатори купували їх і вважали за свою власність. Всю цю нечесність вона бачила і написала, як вже вище згадано "Хата в'юа Томи". Книжка почала дуже швидко розходитись не тільки в самій Америці, але в перекладах на інші мови пішла по цілому світі.

Президент Джордж Вашингтон звільнив Америку з англійського колоніалізму, але не звільнив негрів від неволі та не припинив торгівлі людьми. Цього величезного діла, як злочину, торгівлі людьми, довершив з великою боротьбою того ганебного діла, президент А. Лінкольн, але за це заплатив власним життям. Агент південних стейтів, пострілами з пістолі забив президента ЗСА, за його великий добродійний вчинок, що стало доказом, як треба високо платити за добрі діла і навіть смертю.

Історія президента Авраама Лінкольна з черги 16-го президента ЗСА, подібна до історії Ісуса Христа. Історія визволення американських негрів із неволі та кінець торгівлі людьми.

Головне, що в полудневих стейтах були деякі протестанти, які не реагували проти невольництва, опираючись на Старому Заповіті, що колись у жидів були невольники і ними гандлювали як якимсь предметом, але забуваючи про те, що християн віри не обов'язує Старо-Заповітня Форма життя, а Новий Заповіт наука Христа, а не Мойсея.

Президент Авраам Лінколн (1905-1865) борець за волю людські і права.

Наука Старого Заповіту є наукою Мойсея, а не наукою Христа-Бога вічної правди. Хто уважно, і щиросеречно студіює Біблію, опираючись всеціло на Новому Заповіті відрізняючи добро від зла, любов від злости, милосердя від жорстокости, тоді бачить і бажає між людьми не невольництва, але щирого братерства і на кожному місці старасться його поширювати як заповіт Христа, так діяла Г.Бічер Стоу.

Христос навчав, що Бог Отець усіх людей на землі "Ви ж моліться: "Отче наш, що на небі!" (Мат.6,9). Чи можуть діти одного батька ненавидіти і продавати як невольників? Прихильники невольництва, можуть покликатися на синів Якова, що вони продали свого рідного брата, але це фарисейське оправдання. Любов до Бога і до ближнього майже те саме. Різниця в тому, що як брат так і сестра походять від одного батька і матері, а ближній від іншої родини чи народу, але всі разом є створіння Бога. Атеїзм всіми силами відкидає, таке розуміння Бога, рівняючи себе зі звіринним світом, але ж у звіринному світі є певні природні закони тому нічого дивного, що людство на дорозі загибелі.

ІНДІРА ГАНДІ ПРЕЗИДЕНТ-КА КРАЇНИ ІНДІЇ

У минулих історичних віках, коли ще не було мови про демократичне рівноправство, то в країнах де були аристократичні королівські та царські держави та в часі випадку де король чи цар передчасно помер, то його державне місце, як спадковість переходив на вдову по цареві чи кололеві, такі випадки були в Московській імперії та в Західній чи в Середній Європі, як в Австрії, у Франції та в Польщі, як рівнож в Україні, коли князь Ігор загинув, по смерті зостався малий Святослав тому князювання почала жінка Ігорееа Ольга.

В останніх віках ХІХ і ХХ, коли королівські і царські деспотичні володарі стратили свій авторитет, по їхньому упадку ставали демократичні держави та президенти всенародніми голосами.

Прем'єр-міністер Індіра Ганді була одинока донька відомого індійського політика Джаварля Неру, який був першим премієром Індії, коли його країна отримала самостійність від Великобританії саме 1948 року. Її батько помер 1964 р., а два роки пізніше парламент Індії затвердив її на голову уряду, до речі дуже в трудних політичних та в економічних обставинах, які Індія переживала під час кількох періодів у перших десятиріччях своєї незалежності. В 1977 році І. Ганді програла вибори, але її партія знову прийшла 1980 році до влади.

Індіра Ганді през. Індії

Індійське пресове агентство повідомило, що невідомі атентатники з релігійної секти сікхів, виконали,

як пімсту на премієр-міністра індійського уряду Індіри Ганді. Терористи вистрілами в сторону Ганді та тяжко поранили її, так що в дорозі до шпиталю померла.

Відомо, що за світовим обчисленням скількість населення на світі, то країна Індії за останнім обчисленням було 783,840,000 людей. Перед роком атентату на неї, вона звернулася до народу з обмеженням перенаселення. Справа перенаселення в Індії, як усюди в цілому світі, не з причини жіночого руху, але з чоловічого, жінки не кинулись на свою президентку країни, але чоловіча еротоманія, яка немає для жінки як людини співчуття, пошани і милосердя. Чоловіка не цікавить, як та бідна жінка перевантажена дітьми немає вільної хвилини відпочину, - не живе як людина, але як невільниця життя.

Після того, як речник індійського уряду офіційно в скорості повідомив пресу й індійський нарід про смерть І. Ганді, усі прапори в країні були спущені вниз до половини машт, а уряд зібрався на поспішну сесію. До Нью Делі повернувся також син Індіри Ганді з його поїздки до Бенгалю. Предбачуючи, що він стане наслідником І. Ганді.

КОРАЗОН АКІНО - ПРЕЗИДЕНТ-КА ФІЛІПІН

Філіпінські острови, як держава на південній Азії з числом населення 58,091,000 не є легким до державного урядування на островах. Філіпіни на 83% населення належать до Римо-Кат. Церкви. До цього, що Філіпіни, як азійський нарід стали католиками, спричинила європейська країна Іспанія. Від 1569 до 1898 року Філіпінами, як колонією володіла Іспанія. Уряд Іспанії того часу всеціло був теократичним. Коли 1898 р. Філіпіни перейшли під американську опіку, з того часу провідники країни були вибрані демократичним порядком, але мимо того що належали до Америки, то погляд і порядок державний вели по-своєму. До таких, що по-своєму правили державою був президент Ферді-

над Маркос, він не дбав за добро народу, але за те, щоб з народу жити та збагачуватись. То нічого дивного, що на Філіпінах знайшли притулок комуністи, комуністи постають там де держава складається з панів і невільників. Хай як хочуть державні та релігійні і тому подібні провідники філософують і фарисействують, але як будуть їхати на двох возах на панському і селянському, в таких країнах неминучі народні бунти та революції.

К. Акіно президент Філіпін дом.

7-го лютого 1986 року під час виборів у багатьох місцевостях у Філіпінах, руху Коразон Акіно стягас великі маси народу. Акіно побоюється, що Маркос у розпачі може зробити помилки, які будуть мститися над цілим народом.

Вона предбачувала, що Маркос може проголосити винятковий стан в країні і військова хунта перебере владу у свої руки. Це очевидно, стане початком громадянської війни у Філіпінах. І то мав би бути початок і "подарунок", на який віддавна очікують комуністи, щоб пребрати владу у свої руки.

Як вище вже згадаго, що комунізм має відчинені двері до тих країн де панує несправедливість до фізично-працюючого народу, а переважно селянства. Уже проминуло 70 років, як на Сході Європи, в російській царській державі, як блискавка зробився державний переворот, як правильно початкові революціонери співали: "Хто був чим, той став нічим". Тільки біда в цьому і то велика біда, ті перевороти не поліпшують людського життя, але погіршують. Чому так і де причина цього зла? Народня мудрість каже: "Який ішов такого знайшов", люди переминають державні влади, але не всілі переменить свого розуму та самолюбства.

Сучасне президенство Коразон Акіни в невикладному і вимоги насторожності, вона як президент мусить слідкувати за двома антидержавними напрямками: комунізмом і маркосами, які роблять всякі перешкоди, щоб її заламати, як жінку в державному керівництві, але вона є свідомою і знає чоловічі методи всякого лицемірства і фарисейства. Останньою 50 старшин і вояків вірні Маркосі, рішилися на переворот у державі, і поворот до попереднього Маркосового режиму, який пробував з родиною на Гаваях. Проте Коразон Акіно із жіночою терпеливістю, та з державною армією її розумними військовими старшинами перемагає всякі заговори про руйнівну дію демократичного державного ладу.

ЕЛЕНОРА РУЗВЕЛЬТ. Жінка нашого часу, яка мусила виправляти помилки свого чоловіка президента ЗСА Ф. Д. Рузвелта. Президент Рузвелт зробив багато дечого доброго для народу американського, за його часу урядування заведено для людей праці старечу пенсію, бо до того часу американські аристократи та банкири всякого покромом за людьми працюючих фізично не дбали, вони дбали за збагачення мамоною, але не людською долею.

Доки не було в ЗСА соціального забезпечення, сама доля робітників була жалюгідною, як робітник був поранений чи забитий у випадку фабричної, чи в якомусь іншому випадку праці не було жодної допомоги, як було щось то з релігійної приналежності. Те що Рузвелт зробив помилку в Ялті в корись Сталіна він був уже хворий, а його дорадники ліберали, старались, як допомогти Сталінові, керуючому "державі зла".

Елснора Рузвелт, кидала визов большевикам за голод в Україні і боронила емігрантів перед репатріацією.

ЖІНКИ НА ВИСОКИХ ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВАХ
В ЄВРОПІ ТА В АМЕРИЦІ

Від непам'ятних часів величали жінок за їхню красу. Знайдено у 1820 р. під час розкопів на грецькому острові Мілос скульптуру Венус - так її прозвали Мілоською, тепер у париському Луврі, була твором невідомого скульптора мабуть із VI віку перед Христом. І теж були жіночі постаті у всесвітній історії, Шотландська королева Марія Стюарт згинула засуджена на смерть своєю суперницею Єлизаветою I-шою 1567 році. Французьку монархиню австрійського роду Марію Антуанету стратили на гільотині під час Великої Революції 1793 року. Французьку національну героїню, Жанну Д'Арк згодом канонізовану, спалили на кострі 18-31 року. Були в античному світі славні володарки, як єгипетська Клеопатра та були ще у минулих сторіччях базари де продавали жінок як товар.

Сьогодні дивоглядним видається рух перших Французьких суфражисток за жіночі права. Гольда Меїр, що стала однією із засновниць Ізраїльської держави Саллі Раїд - це останнє прізвисько жінки на довгому жіночому списку постатей, які "наздігнали і перегнали" чоловіків у різних ділянках людського поступу. Вони дістались на вершини людського генія, який перестав бути монополем чоловіка.

Коли йде мова про сучасних жінок на високих державних установах, то перше місце займає європейка, англіканка Маргарет Тачер, яка в останніх парламентарних виборах розторошила обидві опозиційні партії та в третє зістала обраною на прем'єра Англії та цілої Велико-Британії. В Англії здобула популярність в народі - Маргарет Тачер "Залізна леді", як її звать і величають самі англіканці. Вона здобула собі славу і признання не в Англії, але в цілому світі, як один з найвидатніших сучасних "державних мужів" - бо ще не вивували терміну "державна жінка".

Англія, як поступова країна на європейському континенті, ставиться з повагою до жіночого світу, а до-

казом цього, що Англія є королівською державою, на чолі держави є Королева Елізабет, яка репрезентує Англію як Великобританії із деякими під протекторатом бувших колонії.

Маргарет Тачер,
Премієр Англії.

Маргарет Тачер як премієр Англії та Великобританії, як консерватистка ї не погоджується з англійськими лібералами, може ї тому приписали їй "заліз на лейді". Вона зі своїми поглядами є близька з поглядами американського Р. Регена, як президента однієї великої, держави в західньому світі.

Журналіст Лев Ядкевич написав цікаву статтю на книжку американського гурбаторя Ричарда Ламма "Мегатрендс", який описує до чого доведуть американські ліберали передову країну світу.

Щоб спонукати своїх земляків до зміни способу думання, автор впроваджує у свою книжку фікційний сценарій з 2001 року, в якому президент Америки (перша жінка) доручує своїм дорадниками виготовити для Уряду докладний звіт про стан унії.

З цією метою автор використовує і подає йому доступні статистичні дані з першої половини вісімдесятих з минулих років та переносить їх на будуче, що у висліді створює ефект, що пані президент виконує владу великої країни, засипану сміттям, забитій дошками вікна, на яку анархія гряде як велика повинь.

Джін Кіркпатрік, яка промовляла у Делмас 1984 року, на республіканській конференції, як професорка університету у Вашингтоні, відтак амбасадор від З'єднаних Стейтів Америки до Об'єднаних Націй. У своїй промові вона звертала на хиби демократичної партії, які помалу відходять з дороги американської Конституції, яка була заснована правдивими християнами живої віри, так

Дж. Кіркпатрік.
Амбас. О.Націй.

"Що Бог з нами!" Чого дотримує республіканська партія до нашого часу.

Вона говорила й доказувала, що демократи, а деякі з них ліберальних поглядів замість боронити правду, воліють звалювати всю вину на ЗСА, бояться сказати живу правду, про правдивих заколотників, які не турбуються тим, що діється на широкому світі.

У своїй промові - кажуть політичні дипломати, Дж. Кіркпатрік не пропустила ані однієї важливої справи, що сьогодні повинна турбувати держаних мужів. І при цьому амбасадорка як член до Об'єднаних Націй, згадала поневолені народи Східньої Європи та дисидентів, які невинно караються на засланні в карних таборах та по в'язницях.

На третьому місці, що перша жінка Сандра Дей О'Коннор стала членом у Найвищому Суді З'єднаних Стеїтів Америки, це залежало багато від президента, республіканця Р. Регена і рішення його. Коли 1983 року, як суд рішав справу про аборти, щоб такі операції відбувались не лише в шпиталях але теж у клініці лікарів. Проти якогось узлагіднення обов'язуючих законів у справі абортів була перша жінка у Найвищому Суді Сандра Дей О'Коннор, яка рішуче обороняла

становище консервативних кіл суспільства і Католицької Церкви проти абортів, аргументуючи, що всякі полегші у цій справі, то не поширення "прав людини" ані не потвердження права жінок розпоряджати собою, а потурати в ділянці сваволі та моралі, яка настала на місце свободи. І знову можна було вичитати подив на адресу тієї жінки на найвищому суддеїському апараті, яка має, відвагу ставитись думці старших за неї колег у Верховному Суді та обороняти принципи моралі в родині та в суспільстві.

Крім вище де йде мова про трьох сучасних жінок, можна би наводити більше імен жіночого світу і державно-наукових установих і на Філантропійному полі, Мати Тереса, монахиня що присвятила своє життя працюючи в Індії в одному найбільшому приморському місті Калькуті, до якого зі всіх сторін світу причаляють, як морські кити різного рода кораблі, та повітряною лінією европлани.

Мати Тереса, нагороди Нобелівського лаврету миру, мала нагоду 1986 р. прийняти як гостя голову Католицької Церкви Папу Івана Павла II. Вона ніжно схилилась на коліна, щоб поцілувати перстен на руці, але він миттю підхопив її руками, підніс і поцілівав на знак пошани в голову.

Із багато жінок на високих становищах не виреклися своєї життєвої місії жінок. Маргарет Тачер і Саллі Райд особливо принадні, обидві одружені. Саллі Райд виїшла за астронавта Стіва Говлі, вона відбула космічну подорож, як одна жінка з чотирма чоловіками космічним кораблем 1983 р. "Челенджер", повертаючи щасливо з орбіти на Землю.

Друга з черги астронавтка Кріста Мк-Ауліффа, учителька Середньої Школи "Гай Скул", яка згинула разом зі шести астронавтами в повітряному кораблі під назвою "Челенджер", який піднісся зі землі 28, I, 1986 року, який зараз по старді із землі, високо експлодував над Атлантийським океаном і розлетівся на дрібні кусники разом із астронавтами, по яких у глибині моря слід пропав.

Доля великого перенаселення людей, що 1987 р. переступило числом п'ять більйонів (мільярдів) рівнобіжне число чоловіків і жінок можна вважати за однакове, тоді жінок на державних і наукових - то незамітне число. То нічого дивного, що в чоловічій та в державній філософії між великими світовими чоловічими потугами - "Мир по нашії стороні!", тут третій світ немає нічого до говорення.

**ВІЦЕАДМІРАЛ ДЖАН ПОЙНДЕКСТЕР І ПАРАГУ-
АНСЬКІ КОМУНІСТИ.**

В короткості, користаючи зі звідомлень довгорічного щоденника "Свободи" Українського Народнього Союзу під заголовком цього підрозділу: "Подружні зв'язки військових старшин ЗСА, не заперечні факти говорять проте, що мимо наївних розводів американських подруж, що не-свідомо стають жертвою фальшивих ліберальних поглядів то є багато американських людей, що стоять напружено на фундаменті моральних чеснот і розуміють відвічне, і не поруше право Боже, що подружжя життя двох осіб як чоловіка й жінки, є не розривним подружжям, на підставі слів Господа Ісуса Христа, що говорять виразно на всі віки, коли дуже побожні фарисеї питали Христа, чи можна розводитись?

"А Він їм відповів: "Чи ви не читали, що Той, - Хто створив споконвіку людей, створив їх чоловіком і жінкою?" І сказав: "Покине тому чоловік батька й матір, і пристане до жінки своєї, - і стануть обидвоє одним тілом", тому то немає вже двох, але одне тіло. Тож, що Бог спарував, - людина нехай не розлучує", (Мат. 19:4-6).

Вашингтон. - У четвер 16-го липня, колишній дорадник президента Роналда Регена у справах крайової безпеки і віцеадмірал Джан Пойнддекстер продовжував зізнавати перед об'єднаною слідчою комісією Конгресу, і знову заявив, що президент Роналд Реген не був повідомлений про користування частини грошей одержаних за продану Ірану ві зброю, для допомоги нікарагуаським партизанам. Таким чином, Дж. Пойнддекстер однозначно відповів на головне питання, що цікавить слідчу комісію і перш за все законодавців демократичної партії: чи знав Президент, - про передачу частини іранських грошей борцям проти комуністів у Нікарагуа?

В кінці переслухань у Конгресі, до Пойнддекстера підійшов колишній американський закладник Дейвід Джекобсен схоплений мусулманами в Ливані і звільнений після 17-місячного перебування в полоні. Він потиснув руку і

сказав: "Я вдячний вам і Ліндіза врятування мого життя і за свободу. Я на вашій стороні". Пойндекстер усміхнувся, чого ні разу не було під час переслухання, і коротко відповів "Дякую!"

В кінці 1985 року, коли вдалося добитись звільнення, Джекобсена, адмірал Пойндекстер керував цією операцією, здійснення якої було поручено О. Нортві.

За словами Джейкобсена, переслухання в Конгресі лише забавляють терористів". "Вони веселяться, спостерігаючи з тим, що відбувається", - сказав колишній закладник.

Віцеадмірал Дж. Пойндекстер з дружиною Ліндою, яка є єпископальним священником

На цьому місці фото та коротка замітка Віцеадмірала Дж. Пойндекстера і його дружини Лінда, яка є пастором (пасторкою) в Єпископальній Церкві. Вони обидвоє, спромоглися на звільнення Дейвид Джекобсена 17-тимісячної неволі в Ливані схоплений мусульманами. Д. Дже -

кобсен 1987 р., він душевно дякував своїм добродіям, його звільнили і сказав: "У Конгресі лише забавляють ся тим, що діється на Середньому Сході, але саме діло виглядає цілком іначе".

Пресовий уривок, що поданий нижче зі "Свободи" про цікаву дискусію відносно жіночого світу на Другому Ватиканському Соборі 1962-1965, започаткований папою Іваном XXIII, а закінчений папою Павлом VI.

ВАТИКАНСЬКИЙ СОБОР ЗАКЛИКАЄ ДО ПОШАНИ ПРАВ ЛЮДИНИ

Рим. — Ватиканський Синод, в якому бере участь понад 200 кардиналів, архієпископів і єпископів Католицької Церкви з цілого світу, та який все ще не досягнув, згідно з повідомленням пресових кореспондентів, згоди у принципових питаннях, прийняв в середу, 23 жовтня, окрему резолюцію, проголошену пізніше окремим комунікатом Ватикану, в якій наголошується зокрема право кожної людини на забезпечення харчами, соціальною опікою, культурною і політичною свободою та релігійною вільністю.

Більшість учасників Синоду висловили також свою думку відносно рівноправності жінок у Церкві, заявляючи, що пропонуване зрівняння це комуністична ідея, яка має на меті підірвати основи Католицької Церкви в світі. До цієї справи забирали: голос кардинал Войтина з Кракова, який вважає, що однієюю перфектною жіночою була тільки Мати Божа,

митрополит Максим Германюк з Канади, який перестерігав перед „зрівнянням”, піддержуючи думку більшості, яка вважає, що це комуністична ідея, та архієпископ Бартолетті, який пропонував дальші студії над цією проблемою.

Найбільш помітне враження на присутніх в Римі кореспондентів викликав опублікований на 1,200 слів документ „звернення до світу”, що домагається, признання і пошанування людських прав. Цей апель-резолюція був прийнятий майже одногослосно при трьох голосах, що стрималися. Загально вважається, що проголошений Ватиканом документ дасть заохоту тим, які вже роками змагаються за пошанування людських прав у світі, і тим, які переносять на собі тиск урядів і режимів, що нехтують людськими правами. Документ закликає також до відбуття міжнародної конференції в тій справі в рамках Об'єднаних Націй.

"Свобода" ч. 193, 1974.

В тому самому часі, переслухання О. Норта в Конгресі появилася стаття о. Френсис Карпі, який виступив ув обіроні папи Івана Пала II, за те, що він прийняв у Ватикані австрійського президента Курта Вальдгайма. Він пише:

"Я не є проти дипломатичних зв'язків між народами та така дипломатія, яка мала своє місце в Ялті 1945 року: "Роблячи це потягнення Рузвелт став архітектором голокостів, над українцями 1932-1933 рр. і над жидами в часі Другої світової війни, як ганьба для цивілізації ХХ-го віку.

"Згоджуюся з рабином Брюсом Еїбрамсом, що писав 25-о червня 1987 р. "Не було причини на голокост. Влада ганьбности та зла потребує тільки того, щоб чесні люди не реагували". Папа Іван Павло II тьжко працює над тим, щоб побороти владу зла на всіх фронтах. Він не сміє на, щоб стати прицілом уведених в обман Фанатиқів, бо так робив і Христос, приймав всіх, що йшли до Нього, однаково, - святих і грішників", - закінчує івого листа о. Карпі.

Є ще багато на світі чесних і добрих людеі, правдиво-віруючих християн, але зло набирає щораз то більшої сили, такий Китай, що числить 1,037,589,000 населення та прийняв комуно-атеїстичну релігію, і чи та Марксо-диявольська сила відновила ту велику країну Китай, чи покращало людське життя, - саме перенаселення говорить і переконує, що ні! Вище подана статистика з 1985 року, а що скажуть два минулі роки 1986-1987, ми ще не маємо, а вона буде і скаже скільки прибуло китайського населення за минулі два роки.

Вище, подружжя американського військовика, багато говорить, говорить, що люди інтелігентного подружнього і солідного життя є добрим прикладом для всіх тих, що не усвідомили собі, як має виглядати правдиве христинське подружнє життя, яке мало б бути взором для багатьох, ще несвідомих, що живуть мов би на роздоріжжі.

ПОДРУЖЖЯ - ЧАСТИННА ПОМІЧ ЦЬОГО ВИДАННЯ I НЕДОЛЯ СУЧАСНОГО ЖІНОЧОГО СВІТУ

Нижче йде згадка, як ми з дружиною щасливо прибули до З'єднаних Штатів Америки. Те наше щастя було доволі утруднене. В кінці 1944 р. ми попрощали Баптистську Громаду в Криниці, Лемківщина, і прибули до переходового табору в Шакові, Польща. По кількох днях ми з дружиною отримали через нашого кривняка Луки Підгорецького, на виїзд до А. В. Гагена архітекта столярні і тартаку, до столярної праці в Тросбрітцен, Німеччина, і то був наш рятунок, - від "царства зла".

Коли тому 40 років милостивий Господь допоміг мені, щасливо 18 серпня 1948 року разом із моєю дорогою Настасією, дружиною прибути до ЗСА, зродилась думка на продовження моєї літературно-історичної праці. Початкові видання, кілька з них були друковані в друкарнях, оказалось, що друкуючи в друкарнях мої видання, я виграю на них - за українською приказкою: "Як Заблоцький на милі". Подумавши трохи і знайшов власний винахід в оправі книжок не в перешиванні а склюванням, то улекшило друкування в офсетних друкарнях і зменшило кошти видань.

Щодо попередніх останніх книжкових видань, згадував що це останнє видання, але в журналі "Сейнс Ньюс", як щось нове було поміщене досить широке оголошення про "Третє тисячоріччя в історії світу Нової Ери 2000 - 3000. Авторами цього оголошеного видання є: Фріян Стаблефорд і Давид Лангфорд. І це властиво спонукало мене до цього видання під заголовком: "На порозі третього тисячоріччя". В переписці з моїми кривняками Лукою і Марією Підгорецькими та Братом і Сестрою по вірі, а вони спричинились і своєю допомогою до видання цієї і діїно випадково нового видання актуальної нашого часу науково-літературної праці.

Багато цікавих та цінних статей, що помічувані, як в українських так і в інших часописах та журналах, що вказують як зберегти молоде покоління від лихих впливів, що руйнують душі молодого покоління.

Пересторога є потрібна! У цивілізованих країнах робиться все можливе, щоб рятувати молоде покоління від різних нахабників, які наживають мільйони доларів із людської несвідомості.

Не треба бути психологом, кожному відомо, коли молоде людина не матиме добрих діл, — то знайдуться лихі. Людський організм кожночасно мусить бути чимсь у щоденному житті зайнятий. "Раз добром налите серце в-вік не прохолоне", Треба пам'ятати, що без "Кобзаря", українська людина не буде цікавитись українським життям. Так як християнин не може бути добрим християнином не знаючи науку Христа — Євангелії.

Як вище вже два рази згадано про Л. Підгорецького, правдива дружба буває не лише як родинна, але й приятельська. Вона була щиросердечна тому 40 років, і тепер на континенті Америки та Канади. Братня і родинна любов мала їй буде мати свою нерозривну вартість. Подружжя Луки і Марії Підгорецьких виявляється не лише в самій кривності, але в ідейній і духовій спільності, це є доказом, що Лука Підгорецький цікавиться друкованим словом, так розуміли українські генії рідного слова і вони полишили нам свою спадщину. Т. Шевченко сказав — "Я на сторожі коло їх поставлю слово!" І вище сказано Треба пам'ятати, що без "Кобзаря" українська людина не буде цікавитись українським життям"

Т. Шевченко в Києві

Що властиво спонукало мене цього більшого розділу "Подружнє життя і жіночий світ", як сеньора, уродженця з кінцем ХІХ-го віку, обсервувачи людське життя, як селянське так і містове, бо з початком Першої світової війни, доля мого життя перевела мене до містового життя. З початком мого шкільного віку, я два роки ходив до дяківської школи, про це, про мій життєпис. подано в книзі "Одне півсторіччя", яка появилсь друком у вільній країні Америки, ілюстрована праця на 256 сторінок друку Ірвінгтон 1973 року. На дев'ятому році мого життя, в Західній Україні в Галичині за часу австрійської держави, була заведена Державна Школа для дітей обидвох полів - хлопців і дівчат.

Першим державним учителем був Василь Смик, людина в тому часі національго свідомо. Були учні молодші віком і старші, почавши від 7-го року життя до 14-го року. Головне учитель на головних двох стінах помістив, як новинку для початкової науки Народньої Школи дві стінні мапи - Європи і Гльоб Землі Сходу і Заходу. Я був дуже захоплений гльобом Заходу, континентом Америки, бо моя сестра Катерина з початком мого шкільного віку, виїхала до ЗСА, тим самим і в мене зродилася мрія, як тільки зможню віком поїхати до Америки, Але, щоб дістатися до цієї мрійною мною країни треба було чекати цілих 40 років. І хоч-не-хоч юначі мрії сповнилися 1948 року, ми щасливо з моєю вже покіною Дружиною припливли американським пароплавом "Ластівкою" щасливо причалили до берегів ЗСА. І якраз, проминуло, як мить других 40 років, щоб написати цю літературно-накову працю: "На порозі третього тисячоріччя".

Вже є певні наукові здогади та прогнози про третє тисячоріччя, "потішаючі" і сумні, про потішаючі не багато можна сказати, а про "сумні", то вони самі за себе говорять, - що над світом висить нуклерна хмара війни, але на цю світову небезпеку українська народна мудрість каже: "Люди стріляють, а Бог кулі носить". Для майбутніх істориків видання автора цих рядків будуть мати вартість, як не "вартість", то хоч пригадку хто цікавитись буде подіями світу:

"Проблеми людського життя", 1982.

"У періоді комети Галлея", 1986 і третє видання,

"На порозі третього тисячоріччя", 1988.

Ці три вище наведені видання, це думки автора, які не підлягають цензурам, ані політичним чи релігійним, або подібним впливам, а науково літературні праці, як самовидає.

У книзі, що вище наведено: "Проблеми людського життя", присвячено на 9-ти сторінках стаття: "А на початку не було так", і поема: "Екуменізм і жіночий світ" та дві фотосвітлини, перша "Пана Іван Павло II" і українська письменниця "Наталина Королева", автока повісти: "Що є істина?". Обороняє Марію Магдалину, яку чоловічий християнський світ уважає, як "повію", а саме це доказ чоловічої наївності, - не знання історії того часу і науки Христа Нового Заповіту. Тут слід навести малий уривок зі статті, де авторка повісти "Що є Істина?" Вона всеціло опирається на історичних джерелах і Новому Заповіті.

Підхід до Нового Заповіту, що пов'язаний, як цілість з Біблією, вимагає поважних студій, то великою та поважною книгою є повість Н. Королевої: "Що є істина? Коли беремо до рук словника чужих слів, то бачимо, як цю Правду Христову науку різні релігійники без живої віри в Бога часто затемнюють до не пізнання. Авторка повісти пише в п'ятому розділі: "Тиверіядська гетера".

"Гетери у старозинні часи були, власне, єдині освічені жінки. Існували і "школи гетер", звані "музейони" і навчали не тільки музики, співу, декламацій, але й філософії а також поезії. Звичайно гетери мали й підприємства, торгували збіжжям, тканинами, щоб бути незалежними від ласки чоловіків".

Коли читаємо Єв. Івана 12: 1-11, і в синоптичних текстах питання, чи могла бідна жінка (панна невілльниця) того часу спромогтися на таку дорогоцінність на триста денарів, щоб купити дорогий в'яз, а відтак чату ту відвагу прийти до Господа Христа й схилитись до Його безсмертності піг?

ЯЛТА 1945 І НЕЧИСТІ ДУХИ, Об. І6:І3-І4..

У щоденнику "Свобода", час від часу появляються дописи під заголовком "Про це і те". У числі 81-му поміщені допис автора О-Ка: "Про питання: "Чому саме ми"? Це "Чому саме"? Йде мова про засуд І. Дем'янюка, тоді, як він невпинно повторяє, - що він не виненен!! Питання, чому саме між українцями і жидами невпинна - якась нахабність? Відповідь проста - це релігійна не-свідомість, жиди вважають себе за "праведних", а українці, переважно католики "святими", коли б одні і другі вважали себе людьми, то не було б цієї нахабности.

Автор цього допису, як вище звертає увагу на два моменти, про українців і німців, хоч він їх по назві не згадує, але їх авторитет сам за себе говорить!

"Чи не варто у таких моментах замість плачу, розпачі чи люті на несправедливість світу переконати себе, що ми мусимо бути дуже важливі та небезпечні, як нас стараються так усіма способами нищити. А втім пригадаймо собі дещо у таких хвиликах, що народи, які програли ще так недавно війну і були в очах майже цілого ж світу злочинцями - сьогодні в сорок років після цього, є вже знову на вершинах і всі їх шанують".

Другий фрагмент, що відноситься до українського подружнього життя та до Тисячоріччя хрищення України. Так як у цім 1988 році, Свята Христового воскресіння, які відбулись на один тиждень, чоловік відко католик, а жінка православна. Вона поздоровила його: "Веселих Свят!" Але він їй відповів досить із піднешеним голо-сом: "Я вже відсвяткував!"

Автор допису С. Берегулька каже: "І тут хочу поставити питання: "Як ми можемо відзначити разом у нашій спільноті Тисячоріччя християнства, коли в релігійно-му житті і то в родинному певні розбіжності".

У цьому ж самому щоденнику "Свобода" 30-го квітня і 1988 року, на другій сторінці поміщена стаття Михайла Кучера "Автомобільні дівчата" в СРСРському Союзі".

"Вони є у всіх більших і великих містах СРСР, особ-

ливо багато їх в містах на Півночі. Досить пройтись головними вулицями і їх побачити. Вони завжди стоять біля дверей кінотеатрів, кав'ярень, великих ресторанів. Здебільшого вони гарні, але невміло надуживають, косметикою. Сукні непотрібно короткі.

Хто вони і звідки? Звичайно, це учениці десятих же клас советських середніх шкіл. Вони жадібно розглядають кольорові порнографічні закордонні журнали, здебільшого шведські. Такі журнали мають діти номенклатури. Вони ще не повії, але готові ось-ось стати".

- - -

"У советському житті панує неможлива скука, безнадійність. Такі "дівчата" необов'язково статтево зіпсуті, не завжди шукають "легкого" життя на вулиці. Вони - жертви системи. Вони не знають, що із собою робити, як вільний час. Тому є "зустріч", воно, анекдоти, і наслідки - аборти, сльози, пізне каяття і шантаж".

- - -

"Так шантажовані дівчата котяться вниз. Тягнуть їх вниз звичайно келнери великих ресторанів, шофери, швейцари готелів, або ресторанів. І ось відбуваються суди із слізьми і соромом. Треба знайти відповідь - і чому на таке погоджуються, звичайно, гарні учениці десятиліток, відмінниці, діти з "добрих родин". Вони незвичайно легко погоджуються на знищення своєї репутації. Вони байдужі до своєї будуччини".

- - -

"Доля і трагедія окремої "автомобільної" дівчини - це одночасно доля та історія цілого покоління советської молоді. Советську школу починають критикувати і за "Фемінізацію". Це поняття ще чекає вияснення, хіба що в советських школах переважають вчительки, маємо описи страшних групових гвалтувань, страшні описи алкоголізму серед шкільної молоді та наркоманії.

Таким чином історія советської школи може стати страшним актом обвинувачення цілої антилюдської системи".

Справедливість і лицемірство. Події світової історії а відтак і української такі драстичні, що сучас-

на молодь у вільному світі не хоче про них згадувати. І така нехіль молодого покоління цікавиться минулим є апатією про будучність, і стається так, як сказано словами Христа: "А коли сліпий водить сліпого, - обидва до ями впадуть", (Мат. 15:14).

В тижневику "Народна Воля" 16-го січня 1988 р. подано два фрагменти про розводи міста Києва, і про недостаток у Південній Україні дощок на труни.

"Рата розводів в Києві сягнула, мабуть, світового і дивовижного рекорду. Радіо Київ повідомило, в передачі 16-го січня, що в місті з кожних 100 шлюбів то 59 кінчаються розводами. Серед причин названо: невміння партнерів розподілити обов'язки; скрута з житлом, низькі заробітки, втручання батьків і родичів в справи молодих пар і тощо".

"У нарисі в журналі "Огонек" про митарства людини, якій доводиться хоронити якогось родича, автор Ю. Іванничко пише про те, як тяжко дістати дощок на труну, і місце на цвинтар та залу для поминок. У Києві для здійснення похоронного ритуалу потрібно було вмішування міських, а то й республіканських керівників".

Дійсно, що в тому царстві "большевицького раю", не лише труднощі для вичайної чесної людини, та для шкільних дівчат, а особливо для жіночого світу, над якими не має ніякої оборони, особливо жінок матерей, бо така сумна вістка, що в самому Києві на 100 шлюбів то 59 кінчають розводами, то так дослівно сталося, як комуністичний пророк К. Маркс пророкував, що наступить "Ліквідація родини, як основи капіталізму", і бачимо, це вже 70 років у тому раю без Бога на світі, дослівно практикується, і бачимо яке велике нещастя спіткало жіночий світ, не лише у Східній Європі, але охоплює й Західній світ.

У книзі "Проблеми людського життя", Морріс Пленіс і на 191-192 ст. 1982, поміщено листа пана Л. Ульянця в журналі "Наш Голос", під заголовком: "Завдання комунізму". В цьому листі є коротка розмова, як дискусія з паном Ю. Міщенком: про Росію і комунізм.

Те, що Ю. Міщенко говорить про погляд Л. Ульянця, і

каже: "Те що він вважає комуністичну владу "Московським імперіялізмом", так багато українців вважають, що "Еволюція системи в ССРСР, не є можлива, бо вона має первородні гріхи "російського імперіялізму". Такого розуміння московської влади є багато прикладів.

Але це є цілком помилкове твердження, яке вже принесло нам велику шкоду. І якщо ми її надалі будемо товкти те саме, то тільки на свою шкоду. І тому зараз політика американська свідомо курс, що політика Москви це є політика інтернаціонального комунізму, і цим розумінням керуються всі американські інституції, від Державного департаменту до американських радіо-станцій.

Нагадую ті основні завдання комунізму, які випливають з Комуністичного Маніфесту, прийнятого в 1847 р.

1. Ліквідація капіталізму.

2. Ліквідація і заборона приватної власності.

3. Ліквідація родини, як основи капіталістичного - суспільства.

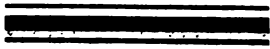
4. Ліквідація релігії та релігійності.

Ці завдання комунізму притримуються всі комуністичні партії у світі, але черговість цих завдань, залежить від місцевої кон'юктури.

"Наш Голос", число 12, 1961. Ю. Міщенко

Ці чотири точки як головний чинник комунізму на початку нашого ХХ-го віку в 1917 знайшов осідок у Москві та в Києві, а в кінці цього ж віку поширюється по цілому світі. Доля жіночого світу не лише оплакана та зрошена слізьми, вона чекає великої справедливості та пошани від чоловіків, сама чоловіча любов без пошани до жінки не є вистачаючою, самолюбною та шкідливою.

Комунізм 1917 р. обіцяв: братерство, рівноправність обіцяючи "рай на землі", не оправдав себе, замість обіцяного раю виявилось "пекло". Комуністичне самолюбство і лицемірство, перевершило номінальну релігію до жіночого світу, - уважаючи жінку другорядною людиною.

М. Богославець

ІV. ЧИ ІСНУЄ ІНТЕРНАЦІОНА- ЛЬНА ЗМОВА ?

В останній декаді щораз частіше ми чуємо твердження щораз більш відважніших людей про те, що причиною всіх тих нещасть в яких опинився наш світ, люди: в ньому, а особливо і наш страдальний український народ не є витворені умовинами природніх, життєвих процесів, а є вони окремо пляновані і реалізовані незвичайно послідовно і точно самими таки людьми, чи радше певною групою людей. Щораз відважніше виступають в поодиноких країнах світу чесні, патріотичні люди та починають вказувати пальцем на наслідки щораз то більшого і тривожнішого діяння добре закритої, змовницької сили. Сьогодні ми вже голосно і відважно чуємо в світі твердження, яке вказує на ІСНУВАННЯ І Н Т Е РНАЦІОНАЛЬНОЇ ЗМОВИ, яка вже на протязі 200 літ діє в напрямі оволодіння народами цілого світу та їх поневолення. Чи твердження ці про існуванні цієї Інтернаціональної Змови є еперті на дійсних фактах, чи лише на припущеннях, спекуляціях, вірі?

Противники таких тверджень про існування міжнародної змови залюбки насміхаються з тих, що таке говорять, мовляв "вони вірять в якусь змову!" Хто зацікавлений цією проблематикою повинен вглянути глибше в суть цієї справи та самому переконатись, чи є факти про існування такої змови, чи існують лише спекуляції, припущення.

В нашій першій частині аналіз стану сучасного світу, ми якраз постараємося вказати на існування цілого ряду фак-

тів, які вказують на існування такої змовницької сили в світі. Ці факти незвичайно промовисті і не є вони ані спекуляціями чи припущеннями, а вертими, дійсними фактами, які важко, боязко декому сприймати. Однак пізнання цих фактів є тою базою, основою, яка допомагає тоді з легкістю розуміти часами дивні і незрозумілі події в світі, потягнення політичні, економічні а тепер вже й релігійні, держав, згуртувань, організацій, чи церков.

Щоби написати історію цієї великої світової змови ясно, зрозуміло і переконаючо, потрібно було б сотні томів з десятками тисяч сторінок. Маємо надію, що така наукова праця в тому напрямі буде опрацьована в свій час, щоби стала вона осторогою і напрямними для майбутніх генерацій. Однак в теперішній час ми маємо важніші завдання чим входить широко в минулу аналізу і історичні досліді, залишимо цей діл для дослідників істориків та науковців.

Тут нашим завданням є подати бодай в загальних зарисах декілька вимовних фактів про розвиток та дію організованих сил ЗЛА від самого початку до сьогоднішніх часів.

Метою змовників завсіди було і далше є накинати свою тиранську брутальну владу на ціле людство. З прикрістю приходить ствердити, що в наші часи до своєї мети цій змові не дуже то вже й далеко.

Треба повністю погодитися з Едгаром Гувером, шефом ФБАЙ в ЗСА який ще в 1961 році, в місяці квітні ствердив в "Бюлетені Збереження законів," що "одиноким способом ведення боротьби з змовою (комунізмом), є зрозуміння її, студювання її дій та після аналізу-вирішення, що є найкраще робити в протидії".

Ми вважаємо, що одинокою запору-

кою успішності цієї боротьби з комунізмом - змовою є утворення вчасно і серед достаточної кількості людей ЗРОЗУМІННЯ, що властиво діється довкруги нас в світі, чому воно так діється як діється, та чому наш український народ зокрема ще даліше перебуває в тяжкій комуні-московській неволі.

Тому крок за кроком, в наших можливостях цієї статті, прогляньмо цілість цієї, на вигляд фантастичної справи. Нехай наш розум просвітиться оттим знанням фактичного стану, дійсної правди, якої так жадний цей розум, свідомість, думка і серце.

Кожне діло має свій початок. Цей початок в історії має також і Інтернаціональна змова. Варто бодай коротко глянути на цей початок, бо допоможе нам це зрозуміти теперішній стан і дію цієї змови, наслідки якої то дії ми самі бачимо, є її свідками.

ДЕЩО З МИНУЛОГО

Дошукуючись початків коріння змови в минулому приходиться глядіти радше в тінь чим субстанцію історії. Бо коріння ці незвичайно глибокі, а інформації того часу так і блукали в тіні таємничо зберігані перед непрошеним оком і вухом загалу. Двісті років тому, чи то в другій половині 18 століття в Європі існувало багато таємних, конспіративних організацій і з'єднань, які мали великі мрії поламати існуючі суспільно-політичні інституції, а з витвореного хаосу скористати так, щоби накласти свою владу, уважаючи це "новим порядком" для цивілізації.

Одною з найважливіших цих таємних організацій з такими протилюдськими, конспіративними аспіраціями, була організація "Ілюмінати"* яку заложив в Баварії Адам Байсгаупт, 1 травня 1776 р. За 13 років, цебто в 1789 р. ця перша організація була вже настільки силь-

ною, що відіграла одну з дуже важливих ролей в плянуванні, і перепровадженні одної з великих в історії людства різні, відомої під крикливою назвою Великої Французької Революції. В цій Фр. Революції ми знайдемо дуже багато елементів комуністичної стратегії і доцільности з якими ми запізналися в новіших, наших часах. Першим елементом такої самої доцільности і стратегії було безжалісне підкопання авторитету керівників уряду з метою знищення їх. Другим елементом було знищення всякої релігії і віри в Бога, підсуваючи в заміну почитання "розсудливості-резону". Варто пригадати, що тодішні революціонери воздвигнули в Парижі в тому часі статую "богині розсудливості-резону" як символіку їхніх змін. Третім елементом було розрушення групою професійних агітаторів акції юрби, а зроблено це так щоби виглядало, що це є повстання народу. Четвертим елементом було ужиття масового терору, застосованого особливо в сторону всякої опозиції, яку нищено, а опісля рештки мусіли, стероризовані, мовчати. П'ятим елементом було уживання вміло і пляново підготованих очорнень в цілі знищення ворогів революції, особливо керівників. І всі ці способи, методи і завдання та мета революціонерів в тих часах, які звучать начеб то проба всього того що діється в світі сьогодні, були специфічно опрацьовані Вайсгауптом для його "Ілюмінатів" та були практично застосовані програмою цієї організації.

ЗВОРОТ ДО ТРАДИЦІЙ

Французька Революція вже при приході 1795 р. "вивітрилася", її жажливо кровавий курс закінчився, та розпочався в тому часі поступовий поворот в цілій Франції до минулої традиції, моральних вартостей та стабільних інсти-

туцій. І хоч згодом це певного рода від-
родження в повороті до традиційних
вартостей націоналістичного порядку і
привело опісля в наступних 20 літах до
Наполеонівських війн, так однак та ре-
волюція у Франції не зуміла запалити на
цілому континенті Європи такі завору-
шення і хаос, які мали в пляні як Ілю-
мінати так і їм подібні змовницькі гру-
пи. Це й було причиною, що інструкція
Вайсгаупта ще більше поглибилась в за-
конспіруванні існування і діяльності
Ілюмінатів. Однак факт, що Ілюмінати
були активними перед кінцем 18 століття з зростаючими впливами в бага-
тьох країнах є доказаний точно в істо-
ричних працях Робісона і Абби Барру-
еля.*) І коротко існуюча змовницька
група Бабойфа виявляє існування і ін-
ших груп, які були прибудівками Ілю-
мінатів, та діяли для одних і тих самих
цілей, що Ілюмінати.

Підчас 19 століття деякі з цих тайних
об'єднань і змов виростили і оформлю-
валися під новими назвами в такі орга-
ти це саме "для добра" народу, сильну
КОНТРОЛЮ над тим народом.

Знову в **АНГЛІЇ** поступ в **ПАТЕРНА-
ЛІЗМІ УРЯДУ** над народом змусив
ГЕРБЕРТА СПЕНСЕРА саркастично ко-
ментувати в тих часах, що "ультиматив-
ним вислідом охорони дурнів від їхньо-
го власного безглуздя мусить бути за-
повнення планети дурнями над дур-
нями".

ІРОНІЄЮ являється факт, що струю
оцих прогресивно-соціалістичних уз-
аконнень, легісляцій в поодиноких краї-
нах, пропихали також в добрій вірі і пе-
реконаннях різnorodні ідеалісти, які

*) Джан Робінс — Докази змови —
Нью Йорк 1798.—Вид. Корнелюс Дей-
віс.

*) Аббе Барруель: "Меморіс оф Джа-
кобінізм"—Лондон 1798 р.

мали шляхетні переконання і наміри. **ОДНАК ЦЕ НЕ ЗМІНЯЄ ФАКТУ**, що так як в загнилій Французькій республіці в 1900 р. подібно як в такій самій зогнилій республіці Римської Імперії в 300 році вся ця гниль і упадок були впроваджені во ім'я **ПРОГРЕСУ**.

Подібні речі діються тепер. За останніх 100 літ більшість людей Європи і Америки діють під вражіннями і переконаннями, що все внесене і пропеговане "во ім'я прогресу" для "опіки і безпеки" людини почавши від програм Бісмарка, а скінчивши на "безпеці" програм Л. Б. Джансона в ЗСА — це все є направду на те, щоби полішити долю людей, що програми ці справді такі шляхетні, щирі і корисні, як про них голосить пропаганда.

Тут не місце входити в аналізу чи дискусії соціалізації і централізації, чи збільшування сили уряду та якраз яка частина цієї мозаїки служить найкраще цілям змовни. Однак загальний погляд на це допоможе зрозуміти інші аспекти.

Треба один факт виявити в усіх цих підприємствах! Кожне потягнення під покришкою гуманізму та людяности, безпеки людини криє в собі іншу, затаєну доцільність. А ця затаєна мета якраз була актуальною метою і нею дальше є, щоби обмежити права і відповідальність індивідуальної людини, збільшуючи при тому потенційну тиранію уряду. Це була правдива, на довгу мету ціль ЗМОВНИКІВ в інтродукціях соціалізованих програм, централізованя сили урядів.

Цей рух був ушлянований та контрольований Змовниками, які знали від самого початку, що комунізм, як такий, мусить бути двиганий вперед не-комуністами, які не мають знати що вони роблять.

В ЗСА коли ще панував піонерський дух та великі економічні можливості час не був ще пригожий для інтродук-

ції такого пляну. Тут треба пригадати що час, визначення часу дії, це важлива частина стратегії Змовників-комуністів.

ПЕРША ДІЯ ЗМОВИ В ЗСА

Вже від 1914 р. ЗМОВНИКИ розпочинають дію і в нутрі ЗСА, поступово, обережно, насилаючи свою агентуру з Європи дорогою відповідної еміграційної процедури, яка збільшується згодом в 20 роках. Вже тоді розпочато вводити програму центрального банкування, поступового введення персонального оподаткування та прямі вибори сенаторів. Тут немає місця на те, щоби в деталях представляти інсталяцію змовницьких дій в ЗСА, від самих початків. Однак згадка про такі справи, як впровадження Федеральної Резервової Системи в банкуванні, контролю кредитів і доставки фондів. податкова система без прямого відома дійсних цілей американським народом, як також утворення різномірних фундацій звільнених від оподаткування та діючих на користь ЗМОВНИКІВ — ось це кілька прикладів, які акумулювали ФОНДИ і СИЛИ впливів для ТОГО ЯДРА ЗМОВИ, яке наступило на американський континент коротко перед 1-шою світовою війною, добачуючи на цьому континенті ПОТЕНЦІЙНІ КОРИСТІ ДЛЯ СЕБЕ.

Впровадження прямо фантастичних розмірів сили і капіталу, фондів на сторону ЗМОВНИКІВ, як в Європі так і в Америці, допомогло їм закріпитись, поширитись та ПРОГРЕСУВАТИ до своєї самотньої ними наміченої цілі.

ВІД ВІЙНИ ДО ВІЙНИ

Революція 1917 р.

Це все дотепер допроваджує нас до часів більш історично ясних і краще записаних, задокументованих. З тієї історичної діянь змови ми тепер переходимо до одного періоду, який став час-

тинно ЯВНОЮ ДІЄЮ ЗМОВИ.

В 1917 р. ЛЕНІН, ТРОЦЬКИЙ і сподізнана з ними група криміналістів ФІНАНСОВАНА І КЕРМОВАНА ЗМОВНИКАМИ з європейських і американських осередків та центрів, захопили владу на території царської Росії. Комунізм будучи до того часу невидимою сіткою впливів, інтриг та скритих акцій зматеріялізувався у видиму силу, з видимим центром, головною кватирою на твердій, означеній землі.

Від того часу ця одна комуністична рука змови ПОМИЛКОВО зістала уважана ЯК ЦІЛІСТЬ ЗМОВНИЦЬКОЇ СИЛИ, як одне тіло лише з центром в Москві.

ТРЕБА ОДНАК ЗРОЗУМІТИ, що хоч комунізмом ще даліше заправляють, ним кермують і по всьому світі контролюють комуністичною діяльністю ЗМОВНИКИ, черпають користі з цієї діяльності, однак не мусять вони ані носити відкрито партійних квитків чи взагалі самим належати до компартії.

А що ще важніше їхня сила ЗМОВНИКІВ, не підноситься ані не паде, ані не змінюється з упадком, підношенням чи змінами їхньої агенції, яку вони називають комунізмом.

Для практичних цілей ця їхня агенція стала майже співзвучною чи рівнозначною основної сили Змовників, однак тою основною, принциповою силою Комунізм в СССР і сателітах не є, будучи лише одною агенцією Змовників.

Само собою, що потрібно є боротися, виявляти і знищити комуністичну силу що дозволяє на певний вияв і московського імперіялізму так як її знають загально люди, якщо боротися за наш народ успішно та обороняти цивілізацію перед загладою змови.

Однак зрозуміти і пізнати цього ворога світу замало цього ворога назвати назвою Комуністичної Змови в Москві,

бо коріння цієї змови сягають глибше і даліше, як їхня видима сила з центром в Москві, відома як комуністична — Московсько-імперіялістична.

На цьому місці треба відсвіжити в пам'яті події того періоду коли постала і закріплювалась перша комуністична держава, бодай хронологічно: Після 1917 року комуністи скоро і жорстоко зціпили свій перший явний, фізичний здобуток. В 1922 р. після неограниченого терору, тортур і знищень, закріплено тиранію комуністів утворенням СС-СР.

Після смерті Леніна в 1924 р. Йосиф Сталін перебирає його місце, а вже до 1929 р. йому вдається видалити Троцького з ССРСР, перемінюючи себе в диктатора. Даліше історія нам українцям добре знана. Невимовний терор, штучний голод, чистки, знущання і переслідування — були у висліді "володіння" найкривавішого, абсолютного диктатора комуністичної змови, базованої і оперованої за участю російського народу на теренах загарбаних від поневоленних народів.

Як остаточне відношення в тому часі Йосифа Сталіна до Інтернаціональних Змовників, чи радше до ієрархії цих Змовників, чи був він лише одним з тих агентів подібно як Ленін, чи розпочав виломлюватися з під контролі цієї ієрархії змови, наразі важко сказати і важко без певності якихнебудь фактів навіть сугерувати.

Однак так як Леніна так і Сталіна належить уважати одними з найвищих в ядрі тих ієрархів Інтернаціональної Змови. Про Леніна маємо точні вістки, що він був одним з комуністичних "еміненцій". Про Сталіна знаємо, що він від 1929 року знову виявився в рядах тої комунарської, світозмовницької ієрархії, хоч до 1939 р., як про це правдоподібно мав звітувати Хрущов на "розвінчувальному" з'їзді компартії, він неодно-

разово намагався вириватися з під контролю змовників, практикуючи власну диктатуру і силу, опершись на імперіалістичних, туго контрольованих апетитах самої російської нації, у відношеннях до інших народів, особливо України.

Юджін Лайонс, американський кореспондент в ССРСР повних 6 літ, був визнаний знавцем підсоветської дійсності. Після повороту до ЗСА він написав книжку "Наші тайні альянти" в якій описав ролі народів ССРСР та їх цілочасну боротьбу з комуністичним режимом. Ця книжка вийшла друком в 1953 р. в Нью Йорку і Бостоні. Поодинокі уривки з цієї книжки друкувались в деяких журналах, а "Рідер Дайджест" в березні 1954 р. надрукував короткий зміст цієї книжки ("Аур сікрет аліес-піпле оф Рашія") — "Наші тайні альянти — народи Росії".

В одній частині своєї книжки описуючи революцію в 1917 році, цей автор пише: "Доля революції також була припечатана. Згубна тиранія засіла в сідлі. До бувших товаришів, які скаржилися, Ленін відповів:

"Це не є питання Росії цілком, гаспада. Я ПЛЮЮ НА РОСІЮ . . ."

"Це є тільки одна фаза через яку ми мусимо перейти, на нашій дорозі до світової революції".

В 1933 році, 16 літ після того як комунари заграбили владу в Росії, добились вони наступного великого і значного успіху. Президент Франклін Рузвелт, офіційно визнав советський режим, тим самим врятував його від фінансової катастрофи та відкрив двері до ЗСА для груп советських дипломатів, шпигунів, агентів,

Цей час визначив початок Альянсу поміж Вашингтоном і Москвою, який через цілий час зростає і міцніє, помимо принагідних антагонізмів чи показників нібито протилежного процесу.

2-га Світова Війна

Великим успішним кроком для комуністичної змови було започаткування Другої Світової війни. *) Сталін брав активну і послідовну участь в довгому плянуванні, як то влхнути світ у війну, разом з тими ЗМОВНИКАМИ, які вдержували, закріплювали і відгодовували комунарів.

Через шпигунську сітку СОРГ і інші широкі дипломатичні, шпигунські і розвідчі активності, ЗМОВНИКИ і СТАЛІН поміж ними мали вже в 1939 р. точні пляни як розпочати війну. Сталін через договір з Гітлером заохотив Гітлера до інвазії на Польщу. Про це свідчать факти в книжках: Д. Й. Даллін — “Совет Рашіяс Форейн Полісі” — 1939-1942 — Нью Гевен; Т. А. Таракоузіо: “Війна і мир в советській дипломатії” — Нью Йорк — 1940 — викуплена.

До закінчення 1941 р. Сталін мав сотворену якраз таку ситуацію в світі, яка була обережно заплянована змовниками. Гітлер почав війну з СССР і Францією, ЗСА втягнуто у війну в Європі, а тісне пов'язання та співпраця поміж Вашингтоном і Москвою стала поширяться і бути офіційно визнаною. Західні потуги не лише, що на сліпо сприйняли Сталіна, як свого аліянта, але провадили війну через цілий час згідно з його диктатом, так щоб все служило доцільно комуністичній змові. Гіпокритія та пропаганда стали панівними на всіх аліянтських континентах.

Незвичайно цікавий і замітний факт, який скривався довго перед відомом американського народу є якраз факт тайного аліянства СССР з Японією, після бомбардування порту Перль Гарбору японцями та навіть тоді коли аме-

*) Дж. Чарльз Віллоубі “Шангтай Конспірасі” — Нью Йорк 1952 р.

риканці допомагали советам в боротьбі проти німців. Виявлено деталі "пакту неагресії" поміж Молотовом і Матсуюка. Також виявлено факти що тоді, коли армії Чіян Кай Шека так потрібні були для побороювання Японії з сторони ЗСА, то комуністичні сили Мао Тсе Тунга за виразними директивами і плянами з Москви в'язали ті сили Чіян Кай Шека в місцевій боротьбі на північних територіях Китаю, щоб лише не дати їм вільної руки для побороювання японців. Також скривалися перед американським народом факти про те якто Сталін жорстоким хитруванням домігся довгого продовження війни Японії з ЗСА, після того як японці розпачливо бажали піддатися. Вся ця війна в Європі і Азії була водою на комуністичний млин. А всі ці убивства, тортури і знищення на дуже велику скалю ніяк не зворушили Сталіна, не мали найменшого впливу ані на Сталіна, ані на ЗМОВНИКІВ, так якби забивання людей це забавка подібна до зрушення муравлиська.

Збільшена інфільтрація в ЗСА

Під час війни по всіх країнах Заходу стало дуже модним навіть "патріотичним" і корисним для кожного симпатизувати з комуністами "розуміти" комуністів, та допомагати комуністам на кожному кроці. Світ ще не бачив дотепер так багато країн на дорозі до власного самогубства, через величезні, зрадливі натиски з нутра тих же країн. Як у Вашингтоні так і в Лондоні від 1941 до 1945 років комуністичні агенти, симпатички і шпигуни користаючи з нагоди "аліянства" так сильно себе закрили і розбудували свою діяльність, що комуністичні впливи вже були тоді виразно зауважені в урядових кругах тих країн. Факти що це виразно показуються автором Джеймсом Бірнгом в його книжці "Ди Веб оф сабвержен" — Нью Йорк 1954 р.

В тому самому часі була дуже добра нагода поширення і закріплення ще більшої інфільтрації преси, освітньої ділянки, економічної ділянки та всіх інших ділянок суспільно-політичного життя людей.

І якраз відтоді треба числити початок реалізації ще одного комуністичного принципу, яким є "принцип протиріччя, противності, відворотності".

Треба зрозуміти, що все це, що голосить комунізм є одною ВЕЛИКОЮ БРЕХНЕЮ. І це не є лише якоюсь метою чи способом. Ні! Ця брехня заключається сама в собі, це властиво ЦІЛЬ сама для себе. ЦЯ БРЕХНЯ Є ОДНОЮ З ДОЦІЛЬНОСТІ ЗМОВНИКІВ, які контролюють і уживають комуністичного руху для перевернення світа догори ногами. Тому то цей принцип протиріччя "відворотності" в практиці виглядає так: на кожному кроці намагаються комуністи заступити правду неправдою, будову — руїною, релігію — наукою і ідеями діявольської неморальности, уряд країни — тиранією через насильство, свободу — неволею, шляхетні пориви і змагання людини в духовому світі — замінити так, щоб зробити людину невільником найбільш bestiальських апетитів і жажди, захоплення — жорстокістю, а любов — ненавистю. Це все виразно описано та вияснено в комуністичній літературі за останніх 100 літ. А широка практична аплікація того всього почалось в світі після II-ої Війни

При кінці II-ої Світової Війни принцип ВЕЛИКОЇ БРЕХНІ проявився в різnorodних видах і діях. Для прикладу можна б навести ось хоч би і програму американської зовнішньої допомоги. Ця програма була ініційована комуністами, виплекана комуністами, і через цілий час аж дотепер допомагає вона комуні-

стам-змовникам в світі, як у впливах так і пропаганді, в кольосальних розмірах. Ця допомога справді допомагає комуністам і соціялістам забирати під своє володіння країну за країною. Однак "продана" вона була американському народові, як звичайна програма здержання і поборювання комуністичного руху.

Дальшою великою маніфестацією комуністичної БРЕХНІ в дії, зцебо принципу противоріч, відворотності, було оснущвання Об'єднаних Націй. Ця організація була основана комуністичними змовниками, завсіди була контролювана комуністами та даліше уживається її збільшено і щораз відважнійше для служіння комуністичним цілям. А продана була ця ідея ОН людям цілого світа як організація для вдержання миру і **ЗДЕРЖАННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ АГРЕСІЇ.**

А ще одним яскравим прикладом принципу відворотності, є поширення переконань серед американського народу і народів світу, що уряд ЗСА є одним з найбільших ворогів комунізму. А факт якраз є відворотний, противний. Почавши від 1945 р. найбільшою силою поза СССР яка допомагала комунізму в світі, віддаючи в склад советської імперії державу за державою, країну за країною, так як Чехо-Словаччину, Китай, Кубу чи Конго — був не хто інший, а змовницька кліка в ЗСА при явній допомозі уряду ЗСА, в якому та кліка має свої впливи.

Коротко пригадати б такі факти: Зрада Британією і Заходом генерала Бор-Ксморовського і його підпільної армії кругом Варшави, яку висікли німці, в той час коли советські війська пригладались при Вислі. Знищено їх тому, що були вони проти-комуністами, а Люблінська кліка комунарів для Польщі вже чекала на закінчення масакри. У Франції вже давно не стало німців, як

Де Голь проголосив себе керівником резистансу, щоб дати можливості комуністам - горлорізам вступати масово в ряди "резистансу" та почали т. зв. "пюрифікацію — чистку".

Ця пюрифікація - очищення закінчилася на тому, що понад 100 тисяч щирих патрістичних французів, правдивих паркрузейду проти агресії комунізму, хоч цю крузейду, так зв. священну війну проти комунізму заперечив потім Раск і Гольдберг.

Війна ведеться, у В'єтнамі на військовому фронті без перемоги, а в ЗСА розпочався вже другий фронт: пісніки і т. п.

Шалена акція пропагандистів знову за переговорами, за конференційним столом. Однак на умовах комуністів.

Властиво це не є війна поміж Північним і Півд. В'єтнамом. Властиво є в наступі! ЦІЛА комуністична імперія проти вільного ще світу. Однак біда в тому, що обі сторони цього конфлікту контролює змова, яка ніяк не хоче допустити до знищення комунізму і повної побіди Вільного світу.

Повторяється така сама історія, як в Кореї. Дійшовши до конференційного стола в В'єтнамі розпочнуть переговорювати так як до тепер в Кореї, аж до часу відкриття нового фронту, може на Сер. Сході.

ВИХІД Англіїців з Адену відкриє також повну дорогу для комуністів розпочати нову акцію, а може знову два фронти.

Цьому поширенні комуністичної імперії перешкаджають країни такі як Півд. Африка та Родезія і деякі інші.

Історія Родезії всім відома. Можна сподіватися, що коли санкції економічного порядку не будуть успішними то в ООН комуністи можуть домагатися мілітарних акцій проти Родезії. До цих мілітарних санкцій першою зголоситься комуністична катівня СССР.

ПІСЛЯ полагодження конфлікту у В'єтнамі дорогою переговорів та незакінчених конференцій, при "так зв. мирних підприяттях ООН" можуть вибухати нові конфлікти в світі за тою самою рецептою, та з тим самим ефектом корисним для комуністів. Так це довго може бути аж поки інтернаціональній змові вдасться поковтати найбільші і найсильніші вільні ще країни в світі.

ПІСЛЯ ВТРАТИ АФРИКИ, можливо і Австралії прийде пряма черга тоді на країни Лат. Америки, а опісля вже на ЗСА.

ОСТАЄТЬСЯ питання як це все закінчиться і чи буде поневолений цілий світ комуністичною змовою? Хоч цього ніхто не може точно передбачити майбутнього, однак буде дуже багато залежати від того як народи і ми тут в ЗСА і Канаді поставимося до дальших подій. Напевно будуть заатаковані всі противники інтернаціоналістів, такі народи як Родезія, Півд. Африки і інші. Вони будуть стояти дуже твердо і будуть боротися. Чи станемо твердо ми тут та будемо вимагати від цих урядів справедливости та акції в сторону Правди, а не Неправди і Змови.

Ми бачимо, що мала Родезія наставила чоло і змова, хоч яка сильна, не спроможна наразі нічого зробити. Тому, що тепер їхня дія вже більше зрозуміла і виявлена то і сила їхня стала не така певна і велика. Треба протестувати, демонструвати, вести пояснювальні акції, вести боротьбу.

Треба самим освідомлюватися і інших освідомлювати. Бо хоч час є вже пізний так однак ще не запізно побороти і недопустити до остаточної мети Інтернаціональної Змови до опанування цілого світу.

В боротьбі проти комунізму не можна нічим підмінити акуратної, специфічної інформації, знання. Незнання, ігнорація — це зло, параліч. Найкращі

інтенції поєднані з найбільш щирими мотивами стають неефективними і засуджені на неуспіх, якщо вони є відірвані від достаточного знання.

Комуністи хочуть “миру”? Це їхнє бажання миру звужується до такого розуміння, що мир може тільки тоді бути, коли комунізм запанує над усім світом. Тому то у вишколюванні своїх підданих комунарі ясно стверджують, що вони є у війні з імперіялістами особливо американськими і вони тим самим борються за мир і хочуть цього миру, але по їхній рецепті.

Тим самим всяка акція започаткована комуністами в інтересі комунізму, його поширення, експанзії і закріплення є “мирною” акцією, навіть коли в тій акції стріляють, б'ють і мучать людей, проливається кров.

Приклади: Інвазія китайських комуністів на Тибет, поневолення населення, його грабунки, масакра після провокаційних стимуляційних намовлень до повстань — це все “мирна” акція оправдана, проти якої навіть ООН не сміє нічого сказати.

2. Наступ советчиків на мадярських патріотів, пролив крові, нищення і переслідування населення це теж “мирна акція”, для повернення і закріплення комуністичної власті.

Комуністи переконують, що навіть вони кажуть “правду”. Але це є Марксоленінська “правда”. Хто вірить, що комуністи брешуть в інтересах і для інтересів комунізму ці помиляються, бо комуністи тоді говорять правду, якщо йде справа про інтерес комунізму. Яка є властиво дефініція правди. Релігійний, не матеріялістичний світ вірить, що Правда — це самий Бог. Правда — це квалітативність самого Бога. Абсолютний Бог сотворив абсолютну Правду.

Правда це буття, свідомість буття, це дійсний стан який духовна і фізична людина розуміє і своїми зміслами та відчуттями переживає, відчуває. Правда—це сутність, дійсний стан. Комуністи знову кажуть, що це є нонсенс. Немає Бога; нема нічого абсолютного, все є залежне, відносне. Правда сама є відносна до класової боротьби. Ленін сказав комуністам, що: “Комуністична партія є розумом, сумлінням і мораллю нашої епохи. Пролетарська мораль визначається потребою класової боротьби”. Правда є зброєю класової війни, і всяке ствердження, що допомагає поступові комунізму тим самим є “правдою”. Тому як комуніст говорить Марксо-ленінську “правду”, то йому тоді треба вірити, що він говорить правду.

Мільйони грошей видається на друкування і поширювання такої “правди”. В цій літературі “правда” цілком зрозуміла; там де комуністи заграбають владу там “кожний автоматично щасливий, існує там розвиток, добробут і “свобода”. Знову там де немає комуністів, там “біда, неволя, прямо пекло”.

Коротко: Яка небудь брехня, яка допомагає перемозі комунізму є за дефініцією комуністів не брехнею, а “марксо-ленінською правдою”.

ЗСА БАСТІОН ПРОТИКОМУНІЗМУ?

Як вже було згадано попередньо багато народів в світі, та всі майже антикомуністи уважали ЗСА бастіоном, твердим бастіоном, остоею проти комунізму. Це вони робили помилково. Крім уряду в ЗСА є також народ, який уряд той може змінити, тому то надія на народ всіх антикомуністів була більша чим на уряд. Це більш правильно. І це зрозуміли ЗМОВНИКИ і тому пішла кампанія великої деморалізації народу в ЗСА. Ламання волі і бажання до спротиву, руйнування престижу, чесного керівництва, мілітарної вищости,

уповання і узалежнення від аліянтів, а навіть загроза незалежності через загрозу бунту в нутрі на расових непорозуміннях.

Зовнішня і внутрішня акція змовників в тому напрямі видна і ясна. Корейська війна дала багато прикладів і ілюстрацій цієї комуністичної формули при праці. Теперішня акція у В'єтнамі дає подібні ілюстрації, вона бо нищить оставший ще престиж ЗСА в світі. Якщо одна з найбільших потуг в світі не спроможна вичистити груп на пів виголоднелих в'єтконгів на такій території яка є завбільшки стейту Міссурі, то як антикомуністи в світі можуть покладати якісь надії на таку потугу?

До відомої формули "діли й пануй" комуністи дали поширення. Вони не хочуть панувати лише в одному запанованому місці чи на означений лише період часу. Вони хочуть продовжувати панування і поширювати його. Тому їхня формула: "Діли, поширюй та прогроза голоду та послідовниками мадам Сан Ят Сен в Китаю.

Евентуальне зарядження нібито миру на кілька років після того, як удасться змові переконати Америку про потребу віддання всієї своєї сили і суверенности під контролю і стяг ООН, та дозволити комуністичній поліції "контролювати і держати" порядок, мир і безпеку в нутрі ЗСА, що мало б довести до викінчення опозиції і евентуального заведення постійного терору, як в інших країнах.

Окрім великої загрози плянованого голоду в ЗСА, що ще дальше скривається дуже перед американським народом, всі інші згадані в горі речі вже діються на наших очах і при пасивности більшости людей. Якщо люди не є повністю засліплені комуністичною пропагандою. то розуміють, що ці всі речі не діються з природних причин, нормальними процесами життя, а штучно вони

є пляшовані на знищення правди, добра і людей.

Найкращим однак способом здержання цієї дії змовників і плянів комуністів є пізнання їх і виявлювання на світло денне, на світ Божий. Всяка змова найбільше боїться виявлення, світла. Якщо достаточна кількість людей в світі зрозуміє це то ще є час відкинути дзеленькаючі вже кайдани, які наставляють комуністи.

Комуністичні змовники бояться величезного зриву народів, а особливо американського народу і тому вони закріплюють як можуть свої основні здобутки на терені ЗСА, поборюючи пропагандою і іншими методами всякі намагання антикомуністів ті здобутки виявляти і їх валити. Ось на які основні здобутки розраховують комуністи:

а) Чесний і сумлінний американський народ повністю необізнаний з советською дійсністю, тільки частинно, а думання цих чесних людей настільки засліплені, перейняті пропагандою, що ніяк не можуть зрозуміти факту, що група, кліка комуністів із зверхництвом змовників над ними, може напратву бути такою діявольською, з такими страшними плянами, без сумління злочинними.

Найкращим ліком на цю ментальну сліпоту є достаточні студії дій змови і комуністів та студії їхніх злочинів, мордів і нещастя, що вони несуть з собою в світ.

б) Багато людей, а в тому і американців думають, що ЦІЛА БОРОТЬБА ЦЕ ІДЕОЛОГІЧНА БОРОТЬБА. Це якраз чого комуністи бажають, щоб люди так думали. Змовники так далеко йдуть, що навіть допомагають або самі творять опозицію до себе, щоби це виглядало як війна ідей. Це один спосіб відвертання уваги від дії змови. А коли змовою творені "консерватисти" які висмівають

консервативні ідеї минулого, чи висмівають існування "якоїсь змови в світі", або коли появляться "ліберали" які висмівають принципи правдивого лібералізму 19-го століття, наклонюючи до переконань сучасного "демо-лібералізму" то яким стає, хто найбільше користується з таких утворених змовниками "анти-комуністів".

Нібито ідеологічна боротьба нав'язувана комуністичними заговорниками є ще одним способом, методом обмортання і одурення вільних людей, ідеалістів до певного степеня.

в) Також багато людей, знаючи небезпеку комуністичної змови, вірять, що може прийти несподівана атака з сторони комуністичних збройних сил, і в цьому головна небезпека.

Комуністи роками працювали в тому напрямі, щоби ці небезпеки з сторони нібито найкращих збройних сил, виглядали реальними. Бо сподівання атаки зі зовні в дуже великій мірі відвертає увагу від діянь і підготовки перебрання країни з нутра підливними силами. Пропагандивна машина на Заході не проміне найменшої okazji, щоби мілітарну силу СССР прирівняти принайменше до такої сили ЗСА чи то в конвенційній зброї, чи то в ракетах і т.п.

І в тому часі, коли настрашені люди глядять на ті советські гармати коли то вони почнуть стріляти нпр. на ЗСА, то в тому самому часі йде посиленна підливна робота в нутрі ЗСА для перебрання цієї країни з нутра змовницькими силами.

Сумний і тривожний факт виявляється в тому, що через методи вишколу і вмлсго мозгопромивання роками навіть визначні керівники військового світу в ЗСА не розуміють одної незаперечної вже тепер правди: Москва і Вашингтон є тепер і були вже через роки

минулого двома руками одного і того самого тіла, контрольованого одним мозгом.

Ми ж не маємо нашої правої руки на те, щоби вона воювала з лівою, але ми можемо творити рухи тими обома руками так, щоби то виглядало, що ми воюємо. А це можемо робити тільки для втіхи маленьких дітей, які не розуміють що це є лише гра, якто ліва рука намагається побити праву. І ці зауваження відносяться дуже точно до подій і війни яку тепер провадиться у В'єтнамі.

г) Тепер є багато людей на Заході таких, які роками добачили певного рода інтерес в допомозі тим злим силам світу, і тому знайдете тих людей чи то в науковому, суспільному чи навіть фінансовому світі. І щоби ці люди тепер встали і голосно сказали "Я помилявся" для них є з різnorodних причин важко. На них числять комуністичні змовники, як на "джойнерів". Тільки виступи іншої сили, протизмовницької додасть їм відваги до випростування хребта.

г) Остаточо ми приходимо також до того числа людей, які знають і бачуть що діється в світі, не знають вони чи похід змовників може бути здержаний чи ні. Однак вони не мають навіть найменшої охоти вмішуватися в ті справи і чекають на тих відважних, людей з хребтами і правдивих боеків, щоби вони за них здержали дії змови.

Такі люди уважають, що найкраще тепер є сидіти тихо, бо ануж змовницькі сили переможуть настане поліційна держава на цілому світі, то їм треба тоді також жити, пощо мають плямити своє ім'я тепер.

Ці люди є не лише боягузами, але наївними якщо прямо не дурними. Здається українці мають життєву практику в тому, бо пережили це на власній шкірі. Чи помилювала комуністична потво-

ра хочби одну людину в Україні в часі так зв. боротьби проти клясового ворога, незалежно від того, чи виступала та людина збройно проти комунізму.

В "Правді" з дня 25 грудня 1918 року Ленін писав так:

"Ми не воюємо окремо тільки з поодинокими людьми. Ми винищуємо буржуїв як клясу . . . Не питайте за обвинуваченими доказами, які мали б доказати, що в'язень стояв в опозиції до советського уряду словами чи зброєю. Першим вашим обов'язком є запитатися до якої кляси він належить, до якого роду, яка його освіта та зайняття. Ці питання повинні вирішити долю цього в'язня. Це є есенція і значення червоного терору".

Ця есенція, про яку казав Ленін, не змінилася і до сьогодні, та є реалізованою в кожній країні там де владу загарбують комуністи.

СИДЯТЬ НА БОЧЦІ ПОРОХУ

В нашому 20-му столітті модерна людина є використовувана і обдурювана неморальною, жорстокою клікою інтернаціональних змовників злочинців. Ці змовники за всяку ціну намагаються діпнятися до абсолютного керівництва людством, зробивши з нього поневолених роботів, з клясою панівних, вибраних расистів, знищуючи всі сліди цивілізації.

ЗМОВНИКИ НА ГОРІ і комуністичні заговірники під ними творять відносно дуже малий відсоток людського збору, над яким вони хочуть запанувати. І помимо того, що вони тепер займають більшість важливих постів і позицій у Вашингтоні, Лондоні, Парижу і інших містах включно з Москвою, ДАРМА, що вони мають впливи у фінансових, освітніх і видавничих чи інших кругах в світі,

Їхня сила заключається і опирається

на неправді, обдурюванні, обманстві і хитрощах. Вони сидять на дуже великій бочці з порохом.

І хоч вони проявляють часами аrogантно і гордовато переконання про їхню перевагу сьогодні, то однак вони самі знають і самі це відчують, що чи то скоріш чи пізніше ця бочка з порохом вибухне і рознесе їхню жорстоку силу і маніпуляції по всіх кінцях світу.

Постання людства, яке може перемінитися в стихію таких розмірів і такої сили, якої світ дотепер ще не бачив, буде тим постанням моральних принципів людини, її любови до свободи і її бажання правди Божого миру і співжиття всіх народів.

КАЛЕНДАР "КАНАДСЬКОГО ФАРМЕРА", 1969

КОМЕНТАР НА СТАТТЮ "ЗМОВНИКИ"

друковану
в календарі "Канадського Фармера" 1969

"Я прийшов в ім'я Отця мого, і
не приймаєте Мене. Коли інший при-
йде в ім'я своє, того ви приймете",
Івана 5: 43.

Христові слова, які записані в Євангелії від І-
вана в 5-му розділі, нам мешканцям на нашій пра-
мереті Землі, дещо ясніші в кінці нашого ХХ-го ві-
ку, як то було на початку Апостольської Церкви.

Друга світова війна принесла багато зла, відтак
дещо й доброго, про добре можна сказати, що тисячі
людей, які народилися і виховані в комуно-атеїзмі,
почавши від початку російської революції 1917 року
до Другої світової війни до її повільного закінче-
ння в другій половині 1944 року, коли німецька ар-
мія відступала зі Східньої Європи, переважно з те-
риторії України, тоді тисячі, тисячі людей не лише
одиначками, але й родинами, як тільки могли рішали-
ся, як біженці, утікаючи від безбожного царства до
Західньої Європи.

Та Друга світова війна від початку 1939 року до
1941 р, була політичною грою між Німеччиною Третім
Райхом та комуністичною Росією, - гра між Гітлером
і Сталіном та гра закінчилася 1941 року, як повинь
несподіванок для комунізму літньою порою. Німецька
армія земною і повітряною зброєю блискавично висту-
пила війною проти московського комунізму, і охопи-
ла майже Всю Східню Европу. Але А. Гітлера спітка-
ла така сама доля, як 1812 року, віна Франції з Ро-
сією. Наполеон зібрав 600 тисячну армію і літом ви-
рушив походом на Росію, наближуючись до Москви, цар
наказав людям виступити з міста Москви, Наполеон в
захопленні ввійшов до міста, але опустілого, насту-
пила зима, великі морози, брак помешкань, продуктів

і місто частинно було спалене, і Наполеон був змушений відступити від Москви, то була її головна невдача і програ воєнної дії у війні з Росією. Подібна була доля і Гітлера у війні з Росією, бо він пішов війною на Росію літньою порою, і коли наступила зима справа воєнної дії дещо показала на трудні воєнні дії. Росія, як писав Т. Шевченко "Одна Сибір не ісходима", цебто одна велика простора країна світу. Тому автор М. Богославець статті: "Чи існує інтернаціональна змова", "змовники" знали відтак добре обдумали де знайти осідок для комунізму.

"Метою змовників завсіди було і далше с накинати свою тиранську брутальну владу на ціле людство. Із прикрістю приходиться ствердити, що в наші часи до своєї мети цієї змові не дуже то вже й далеко".

Авторова новоісторична праця про "змовників", пов'язана з Французькою комуністичною революцією, яка відбулась в 1792-1785. Він народився 1923 р. в самому розгарі комуністичної революції, вихований вже в новому Православному Церковному віруванні, митрополита В. Липківського, який був 1921 року рокопкладений українським духовенством і народом у київському софійському Соборі (церкві), без московського, римського патріархів. Він порівнюючи російську революцію з Французькою подає два елементи:

"Першим елементом такої самої доцільности і стратегії було безжалісне підкопання авторитету керівників уряду з метою знищення їх. Другим елементом було знищення всякої релігії і віри в Бога, підсуваючи в заміну "розсудливість розуму". Так дослівно і зо всіми приписами, сталося з російською комуністичною революцією, яка вже проіснували 70 років, а метою російської революції, поширити її по всьому сучасному світі, і ми сучасники бачимо, що світовим і ліберальним діячам, щоб захитати живу віру в божественність в Христа Сина Божого, дещо їм вдасться. Ми на порозі третього тисячоріччя, живі свідки, як комунізм поспішним кроком іде вперед, що буде далі не

відомо, проте змагання між добром і злом невгавас.

Французький письменник, журналіст і політичний діяч Андре Мальраукс (1901-1976) у своїй молодості цікавився проблемами Далекого Сходу. Захоплений комунізмом і його ідеалами брав участь, як доброволець в громадській війні в Іспанії. Під час Другої світової війни був учасником Французького руху опору, та один з довірених і близьких співробітників генерала Де Голя. Він підсумовуючи релігійні та політичні події сучасного світу, сказав: "21-ше сторіччя буде в загальному релігійне, або його зовсім не буде".

До великого виступу світової змови, треба було великої події. Головне, що Перша світова війна повстала між католицькою Австрією та православною Росією, можливим, що на цю початкову воєнну подію мало хто і зовсім не звертає уваги. Щоб та європейська війна у цілості стала світовою війною, то до європейської - за всяку ціну "змовники" постаралися втягнути З'єднані Стати Америки і це їм вдалося 1917 р. Америка виповіла війну з метою завести мир між воюючими і розсвареними країнами. Але то була звичайна політична фразеологія. Комуністична революція вже була на сильних ногах, бо вона мала певну підпору таки ж із Америки, про це подає автор "змовників", що впровадження просто фантастичних розмірів капіталу та фондів на сторону в поширенні комунізму, як в Європі і в Америці, допомогло їм закріпитись і поширити свої намічені сили.

Автор М. Богославець пише, "змовники", як історично наукову працю з власного пережиття та досвіду, а головне, що без підлеглості релігійним чи політичним зверхникам, він подає такі речі, які не цікаві для пересічного читача. Він пише, що в ЗСА може бути великий голод:

"Окрім спланованого великого голоду в ЗСА, що скривається перед американським народом, вже дещо діється на очах і при пасивності більшості людей". Напр. в Америці заведені великі крамниці, і транспортація

продуктів великими троками (грузовиками) коли б при якійсь непередбаченій катастрофі, зруйновано транспортację, миттю наступає в країні голод.

Ще є така замітка про так би сказати магічну дію, що автор про "змовників" каже "Сидять на боці пороху", що властиво діється в часі нашого цивілізованого світу. Він пише: "Ці змовники за всяку ціну намагаються діпнятись до абсолютного керівництва людством, зробивши з нього поневолених рабів, з клясою панівних вибранців, знищуючи всі сліди цивілізації. Це не заперечний доказ, що так сталося тому 70 років у Східній Європі, - справді тотальним поневоленням невинних працюючих людей.

Автор цієї довшої статті, що пережив Марксо-комуно перевишкіл, і щасливо прибув до Канади, у вільному світі удосконалив свою науку, здобувши англійську мову, так що написав літературну працю на тврри, американського письменника Марка Твейне, отримавши науковий докторат. Він приходить до такого предбачення "змовники на горі", його думка висказана тому двадцять років, що вони були на важливій позиції як у Вашингтоні, в Лондоні, в Парижі, а особливо то в Москві, дарма, що вони мають впливи у фінансових та в освітних і видавничих чи інших кругах світу. Він говорить, що колесо може обернутись у противний біг.

"Постання людства, яке може перемінитися в стихію таких розмірів і такої сили, якої світ дотепер ще не бачив, буде тим постанням моральних принципів людини, її любови до свободи і її бажання правди Божого миру і співжиття всіх народів" Що такий випадок то про це виразно говорить 1917 рік, російської комуністичної революції. хоч той випадок був при допомозі змовників світових, але проти царя, аристократії, дворянства та духовенства, виступила загально містова та селянська біднота.

БІБЛІОГРАФІЯ

Михайло Драгоманів. Історія релігії в трьох частинах:

1. Оповідання про заздрих богів (Третє видання) Накладом Руської книгарні, Вінніпег, Ман. 1919.

2. Рай і поступ. Перше видання Коломия, Галичина в 1894. Останнє перевидання, Ірвінгто, ЗСА 1975.

3. Про волю віри. Перше видання Львів 1895, останнє перевидання, Ірвінгто, ЗСА 1974.

М. Сосновський. Дмитро Донцов, політичний портрет, історії української народности, видання НГ ім Шевченка, Н. Йорк 1974.

Біллі Грегам. Світ у вогні. З англійської мови переклав Йосафат Іваськів, видання "Дорога Правди", Вінніпег - Торонто 1974.

Р. Володимир. Простір і воля, нариси з мандрівок - життя поза межами своєї країни, Лондон - Гайс 1972.

Його ж. Андрій Первозваний, історична повість. Видавництво Ю. Сердяка, Буенос Айрес 1984.

Д-р Юліян Вассиан. Твори степовий сфінкс, присвячено українській релігійності, Торонто - Р. Б. 1972.

Володимир Олексин. Т О М І З М, християнська філософія Томи з Аквіну. Накладом автора, Чикаго 1970.

Митрополит Іларіон. Релігійність Тараса Шевченка і його погляди, Вінніпег 1964.

Д-р Д. Бучинський. Християнсько-філософська думка Т. Шевченка, Лондон-Мандріт 1962.

М. Брик. Юрій Немирич на тлі історії України. Подані оригінали з побуту Немирича в Голландії, 1974.

Олександр Брик. Тернистий шлях українського Уряду, Вінніпег, Канада 1969.

Його ж. П'ять перед дванадцятьою, цікавий і актуальний матеріал на тлі історичному і сучасному, Вінніпег, Канада 1974.

Митрополит Іларіон. Дохристиянське вірування українського народу, Вінніпег 1965.

Нарис історії філософії в Україні. Академія Наук Української РСР, Інститут Філософії. Видання Наукова

думка, Київ 1966.

Іван Гончаренко. Основи українського національного виховання. Видавництво "Українські Вісті", Західна Німеччина 1959.

Г. Кониський. Історія Русів (України), Москва 1884 переклад В. Давиденка, В-во Вісник ООЧСУ, Н. Й. 1956.

С. Килимник. Український рік у народніх звичаях, у п'яти томах, видання Вінніпег 1959-1963.

Іван Кузич - Березовський. ОРІЯНА Кімерія-Праукраїна, книга I. Накладом автора, Детроїт 1979.

Його ж. Праісторія України, книга II. Детроїт 1979.

Д-р Юліян Мовчан. Що варто знати. Проблеми українського національно-державного визволення. Подорожні потатки, портрети, зустрічі та характеристики, - Срібна Сурма 1966.

Його ж. Записки лікаря. Видано заходами Т-ва "За Самостітніну Україну, Буенос Аїрес 1970.

Його ж. Мої подорожі довкола світу. Видання: Науково-Дослідне Товариство Української Термінології, Нью Йорк 1985.

О. Іван Лужницький. Ісус з Назарету міт чи Спаситель? Накладом автора, Мец - Странсбург - Мюнхен 1981.

Єжи Єнджесвич. Українські ночі або родовід генія, як біографічний роман про Шевченка. Переклад з польської мови, Євгена Рослицького. Торонто - Канада 1980.

Григорій Костюк. На магістралях доби. Статті на суспільно-політичні теми. Українське видавництво "Смолоскип" Ім. В. Симоненка, Торонто - Балтімор 1983.

Анатоль Гак. На двох трибунах. Оповідання та Фейлетони. Новий Ульм - Філядельфія 1966.

Д-р Іван Макух. На народній службі. Видання української вільної Громади Америки, Дітроїт 1958.

Проф. Євген Онацький. Українська мала енциклопедія в 16-ти томах. Накладом Адміністрації Церкви, Аргентина, Буенос Аїрес 1959-1967.

Ольга Косач-Кривинюк. Леся Українка хронологія життя і творчости. Друком Видавничої Спільки "Гомінь України, 140 Бетирст Ст. Торонто - Нью Йорк 1970.

Микола П. Новак. На сторожі України. Ілюстроване ви-

дання, власні спогади, історичні матеріали, документи листування архів, Накладом авторів, Лос Анджелос 1979.

Тарас Шевченко. Життя у творчості у портретах, ілюстраціях і документах. Державне Учбово-Педагогічне Видавництво, Рядянська Школа, Київ 1964.

Наталіна Королева. "Що є істина?" Історична Повість. Видавництво Миколи Денисюка, Чикаго 1961.

Твори Степана Руданського. Том Другий. Накладом Товариства "Просвіта", Львів 1913.

П. Дворянин. Наукв сектантів у світлі Католицької і галицької Церкви. Перевидання "Говерля", Н.Йорк 1977.

М. С. Чарторинський. Прощі до святих місць: Рим, Ватикан, Атени, Єрусалим, Вифлеєм, Капернаум, Назарет і Лорд - Париж, 1975.

Р. Володимир. Палкі серця, вибрані твори. Збірка - До країни провесни, палкі серця, відчизняні поеми та сучасне, Видання автора Нью Йорк - Лондон 1964.

І. Форденко. Система чудес у двох частинах. Накладом автора, Чикаго 1981.

Омельян Прицак. Чому катедри українознавства в Гарварді? Вибір статтеї на теми нашої культурної політики. Кембрідж, Масс. Нью Йорк, 1973.

Ірена Книш. Як жінка видала п'ять цікавих книжок в обороні жіночої недолі:

Іван Франко та рівноправність жінки, Вінніпег 1956.

Смолоскип у темряві. Наталія Кобринська і український жіночий рух, Вінніпег 1957.

Жінка вчора й сьогодні, вбрані статті, Вінніпег 1958.

Три ровесниці 1860 - 1960, до сторіччя народин Ульяни Кравченко, Марії Башкірцев, Марії Заньковецької і на п'ятому місці про рух жінок у Канаді.

Патріотизм Анни Йонкер, як вище, що це рух жінок на вільній землі Канади, Вінніпег 1964. Головне, що побільшости ці видання накладом авторки.

Д-р Іван Овечко. Чехов і Україна, його зв'язки з Україною й українські елементи в житті в творчості письменник, Мюнхен - Ґрилі 1973.

Комітет Срібного Ювілею діяльності Івана Овечко Пером і словом 1950-1975, біографія, відгуки і рецензії, Лос Анджелос - Грілі 1975.

Іван Угрин. Особливі дії в мальовничій Галичині, у формі оповідань, Нью Йорк - Торонто 1980.

Вячеслав Липинський. Релігія і Церква в історії України, Філадельфія - Нью Йорк 1956.

А. Кашенко. Оповідання про славне військо запорізьке низове, Видавництво Чарторинських Нью Йорк 1973.

Віктор Боровський. Поцілунок Сатани. Спогади з юначого пережиття під режимом ССРСР, і нове життя на волі, Нью Йорк 1981.

Т. Пасічник. По всій Україні, поема як життєва обсервація, Нью Йорк 1964.

Іван Франко. Біблійне оповідання про Сотворення світу в світлі науки. Доповник в поясненні д-р Ол. Сушко, Вінніпег, Канада 1918.

Іван Кузич-Березовський. Жінка і держава, накладом Анастасії І Йосипа Білоусів, Варрен, Міч. 1970.

Д-р К. Костів. Книги буття українського народу. видання Всесвітня християнська місія, Торонто 1980.

Проп. Іван Барчук. Апостол Петро і Рим, Видавництво "Дорога Правди", Вінніпег-Чикаго 1967.

Володимир Боровський. Під покровом Всевишнього, спомини, Атланта, ЗСА 1963.

В. Н. Малое. В російській мові. От Каина к Христу, "Закон Божий для врослых", Санта Барбара, Каліфорнія 1974.

П. И. Рогоин. Тайны Апокалисиса, Пособие для библейских классов, курсов и школ. Издательство "Христианин", Сан Франциско 1964.

Докія Гуменна. Благослови, Мати! Видання Об'єднання Українських Письменників "СЛОВО", Нью Йорк 1966.

Її ж. Родинний альбом. Видання Об'єднання Українських Письменників "СЛОВО", Нью Йорк 1971.

Її ж. Минуле пливе в прийдінше, розповідь про Трипільля, Видання Укр. ВАН у США, Нью Йорк -, .).

Генрі Сінкевич. Куди ідеєш Господи? Оповідання з часів переслідування християн за кесаря Нерона. Перекладав М. Панкевич, Вест Авісленд - Торонто 1982.

Мирон Сурмач. Історія моєї Сурми, спогади Книгарні Видавництва "Сурма", Нью Йорк 1982.

Virgilius Ferm. Pictorial History of Protestantism, New York 1957.

Thomas Armitage. A History of the Baptists, vital principles and practises, illustrated by 175 engravings, New York 1887.

Leo Rosten. Religions of America, New York 1963.

John Lewis. The religions of the World, New York 1959.

Henry C. Vedder. A short History of the Baptist, Philadelphia 1907.

Natan Ausubel. Pictorial History of the religion Jewish people, New York 1958.

Virgilius Ferm. An Encyclopedia of religion, New York 1945.

Willam H. Hendelson. The New world family Encyclopedia, 20 volums, New York 1953.

Johan Onken. His Life and work, London 1908.

Robert Sloan Latimer. With Christ in Russia, London 1910.

Albert H. Newman D.D. A Manuel of His History, two Volums 24 Printing, Philadelphia in 1952.

B. A. Malof. Sentencet to Siberia, the Russian Bible Society. Wheaton, Ill. 1944.

Bibel Dicctonary and Relwgiions Denominati on their History and creads. by Bibel, Boston 1881.

Arnold T. Ohrn. Eight Baptist World Congress, Cleveland, Ohio 1950.

By Edith Deen. All of the Women of the Bible New York 1155.

Walter Consuelo Langsam. Western Civilization, New York 1947.

Cyril E. Bryant and Ruby J. Burke. Celebration Christ's Presence Throuth the Spirit, Nashville, Tennessee 1981.

Billy Graham. Angels: God's Secret Agents, New York 1973.

Mychaylo Drahomanow. A Symposium and Selected Writings, UAAS, New York 1952.

Donald H. Menzel. Astronomy, Random House, New York 1955.

Dagobert D. Runes. Pictural History of Philosophy, Bramhall Hous, New York 1959.

Prof. C, H. Andrusyshyn and Prof. Watson Kirkconnel. The Poetical Works of Taras Shevchenko The Kobzar, printed in Canada 1977.

George G. Grabowich. The Poet as Mythmaker Harvard, Massachusetts 1982.

John Stoyko. Letters to God's Eye, New York - Los Angelos 1978.

D-r M. Stachiw. Western Ukraine At the turning Point of Europe's History 1918-1923. Two volum's, New York 1968-1971.

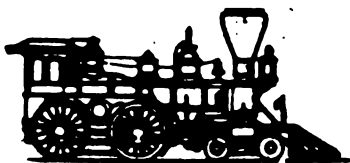
Will Durant. The Story of Civilization Part III. Caesar and Christ, New York 1972.

Brian Stableford and David Lahgford. - The Third Millennium. A History of the World: Ad 2000-3000. New York 1985.

Michel Nostradamus (1503-1566). 1971 Prognosen fur die Jahre 1971-2000. Pabels Nostradamus kalender. Dein Shchichsalweg, W. Germany 1971.

Rev. Andrzej Buzek. Zarys Historji Kosciola chrzescijanskiego, Cieszyn, Polska 1925.

Kazimierz Podlaski. Bialorusini - Litwini - ukraincy, Nasi wrogowie czy bracia? Trzecie wydanie - Puis Publications, Londyn 1985.

З М І С Т

П Е Р Е Д М О В А	5
а) Початки американського баптизму	11
б) Як додаток до передмови, долучується	15
I. СТАТТІ НА АКТУАЛЬНІ ТЕМИ	17
1. Релігія й наука	21
2. Контроверсія в перегонах	26
3. Релігійний догматизм і жива віра	29
4. Християнство в кінці ХХ-го століття	33
5. На світанку нової ери	41
6. Від комунізму до Христа	45
7. Два світи видимий і невидимий, і релігійно догматичний.	61
II. У ТИСЯЧОРИЧЧЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ	65
1. Три українські Біблії	71
2. Хрещення в номінальному і в реальному світі	75
3. Чужі державні та релігійні впливи відсутили Тризуба в забуття	79
4. Хрещення Нового Заповіті в реальному світі	80
5. Соборне відзначення тисячоліття хрещення України, в Скрентоні	85
6. Світовий Іоюз Баптистів, Фундамент волі	93
7. Справедливий суд і міра	99
III. ПОДРУЖНЕ ЖИТТЯ І ЖІНОЧИЙ СВІТ	105
1. Слідами милосердного Самарянина	109
2. "Кобзар" в обороні жіночого світу	113
3. Т. Шевченко. "Катерина", поема про жіночу недолю	113
4. Т. Шевченко. "Наїмичка" і її оплакана доля	118
5. Т. Шевченко. "Невольник", через терни до подружжя	124
6. Т. Шевченко. Марія мати Ісуса і мати Алкидова	129

7. Т. Шевченко. "Неофіти", Алкид мученик за віру в Бога і мати уболіваючи за сином	135
8. Українське народне відродження і жіночий світ	137
9. Українка на високо-науковій установі, професорка історії	145
10. Публічні школи крок для жіночого рівноправства	149
11. Жінки на високих державних державних і наукових установах	157
12. Гарісті Бічер Стоу і Авраам Лінкольн, борці за зюдську волю	161
13. Індіра Ганді, президент-ка країни Індії	165
14. Коразо Акіно, президент-ка Філіпін	166
15. Жінки на високих державних установах в Європі та в Америці	169
16. Віцеадмірал Джан Поїндекстер і Парагуанські комуністи	173
17. Подружжя - частинна поміч цього видання і недоля сучасного жіночого світу	177
18 Ялта 1945 і нечисті дури, Об. 16:13-14.	181
IV. "ЧИ ІСНУЄ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНА ЗМОВА?"	185
1. "Чи існує світова змова?"	185
2. Дещо з минулого	187
3. Зворот до трагедії	188
4. Від віїни до віїни, революція 1817.	191
5. Друга світова віїна	195
6. ЗСА Бастіон протикомунізму	202
7. Сидять на бочці пороху	207
8. Коментар на статтю "змовники"	209
Бібліографія	213
З м і с т	219

